

PIĄTEK-CZWARTEK
|24-30.05|2024|

DZIENNIK ELBLĄSKI TYGODNIK

POWIATU ELBLĄSKIEGO

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

ELBLĄG ❤️ KOCHAM MOJE MIASTO!

SPORT

JAGIELLONIA WCIĄŻ NA CZELE |21

MAMY OLIMPIJSKI AWANS
W KOSZYKÓWCE 3X3 |22

MAŁY KRÓLIK ROZMONTOWAŁ
POTĘŻNEGO KRÓLA CYGANÓW |23

GROŹNE KLESZCZE Z AFRYKI!

UWAGA, NA POLSKĘ
NADCIĄGA KOLEJNE
ZAGROŻENIE!

MOWA O PAJĘCZAKU
AFRYKAŃSKIM
Z GATUNKU
HYALOMMA
MARGINATUM

S.4

Rolnicze abc

z Tobą od 1971 r.

MIESIĘCZNIK **NIE TYLKO** DLA ROLNIKÓW

AK I PSZCZOŁY: dobre praktyki

Rolnicze abc

38240tp-e -P

MUZYCZNE ŚWIĘTOWANIE
NA SCENIE I... NA NIEBIE |3

„TYLKO BÓG MOŻE MNIE OSĄDZAĆ” |5

WYGRAŁ SAMOCHÓD W ELBLĄSKIEJ
CASTORAMIE |6

MAMA NAD NAMI WCIĄŻ CZUWA |7

ZNEĆCAŁ SIĘ NAD PSEM W CENTRUM MIASTA

Do nietypowej sytuacji doszło w środę na ulicy Teatralnej w Elblągu. Tam mężczyzna kopał i rzucał swoim psem. W pewnym momencie zwierzę trafiło na jezdnię i zostało potrącone przez taksówkarza.

Mężczyzna siedł z psem bez smyczy, pies wpadł pod samochód, bardzo pisał, na pewno miał uraz łapy. Reakcja mężczyzny była przerażająca; złapał psa i rzucił nim o chodnik. Kilka osób zainteresowało się tą sy-

tuacją, jednak mężczyzna tego biednego psa przypiął na smycz i uciekł. Była policja, jednak nie wiadomo, czy udało się go złapać. Wschronisku nie pojawił się dziś żaden pies, więc bardzo możliwe, że pies pozostał bez pomocy z agresywnym właścicielem — relacjono-

wała kobieta, która była świadkiem zdarzenia.

Skontaktowaliśmy się w tej sprawie z elbląską policją, by uzyskać więcej szczegółów.

W rozmowie z nami nadkomisarz Krzysztof Nowacki, rzecznik prasowy Komendy Miejskiej Policji w Elblągu, potwierdził, że

taka sytuacja miała miejsce.

— Ustaliliśmy tożsamość właściciela psa i kierowcy taksówki. Wpłynęło też zawiadomienie w tej sprawie. Będziemy prowadzić czynności z mężczyzną, który źle potraktował psa. Najprawdopodobniej zatrzymamy go i postawimy mu zarzuty

dotyczące znęcania się nad zwierzęciem. Jest kilku świadków tego zdarzenia — poinformował Krzysztof Nowacki.

I dodał, że policja jeszcze ustala dokładne szczegóły tej sprawy. Zabezpieczono też materiał z miejskiego monitoringu.

— Pies został potrącony przez taksówkarza najprawdopodobniej w wyniku dziwnego zachowania jego właściciela. Mężczyzna szarpał psa, podnosił go i rzucał nim o ziemię — zaznaczył rzecznik policji.

Do tematu będziemy wracać.

EWELINA GULIŃSKA

PIJANA DZIEWCZYŃKA NA PLACU ZABAW

Strażnicy Miejscy z Elblągu interweniowali w Parku Dolinka. Świadek zdarzenia poinformował, że leży tam nieprzytomna dziewczynka.

Do zdarzenia doszło w piątek około godz. 18. Dyżurny Straży Miejskiej w Elblągu odebrał telefoniczne zgłoszenie od mężczyzny, który powiedział, że widział, jak grupa młodzieży spożywała alkohol w Parku Dolinka. Mężczyzna poinformował, że dziewczynka znajdującą się w tej grupie straciła przytomność i została przeniesiona przez swoich towarzyszy za teren placu zabaw. Twierdził też, że dziewczynka została położona na trawniku i czymś nakryta.

Strażnicy miejscy po przyjeździe do Parku Dolinka znaleźli 13-latkę

w części rekreacyjnej z placem zabaw. Leżała na ziemi w pozycji bocznej bezpiecznej i była nieprzytomna z powodu upojenia alkoholowego. Oddychała, jednak nie było z nią żadnego kontaktu. Na miejsce zdarzenia wezwano zespół ratownictwa medycznego.

Pogotowie zabrało dziewczynkę do Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Elblągu.

Młodzież poinformowała strażników miejskich, że ich koleżanka najprawdopodobniej wypila 0,5 litra wódki i dlatego straciła przytomność.

EWELINA GULIŃSKA

NIEBEZPIECZNY INCYDENT Z MYŚLIWCEM MIG-29 POD ELBLĄGIEM

W trakcie wykonywania lotu szkolnego na samolocie MiG-29 w okolicy Kurowa Braniewskiego doszło do utraty zbiornika paliwa. Zbiornik był pusty, spadł kilkaset metrów od zabudowań — przekazało Dowództwo Generalne RSZ.

O incydencie poinformowało Dowództwo Generalne Rodzajów Sił Zbrojnych w mediach społecznościowych — na X i Facebooku. Jak wskazano, w środę (22 maja) przed godz. 18.00 w okolicach Kurowa Braniewskiego pod Elblągiem doszło do „zdarzenia lotniczego” podczas lotu szkolnego na samolocie MiG-29 z 22. Bazy Lotnictwa Taktycznego w Malborku.

— Doszło do utraty zbiornika paliwa. Zbiornik był pusty, spadł kilkaset me-

trów od zabudowań. Ze wstępnych ustaleń wynika, że postępowanie pilotów odbyło się zgodnie z obowiązującymi procedurami. W wyniku zdarzenia nikt nie odniósł obrażeń. Zgodnie z obowiązującymi w takich przypadkach procedurami okoliczności i przyczyny zdarzenia wyjaśni Komisja Badania Wypadków Lotniczych Państwowego — wskazano w komunikacie.

MiGi-29 to poradzieckie myśliwce, których kilkana-

ście wykorzystują jeszcze polskie Siły Powietrzne; stacjonują one w bazie w Malborku. W najbliższych latach te przestarzałe maszyny, obok poradczeckich Su-22, być zastąpione przez nowe zamówione dla Wojska Polskiego samoloty bojowe, w tym amerykański F-35 i południowokoreańskie FA-50. Kilkanaście myśliwców tego typu Polska przekazała w ubiegłym roku broniącej się przed Rosją Ukrainie.

PAP/RED.

54-LATEK USZKADZAŁ ZAPARKOWANE SAMOCHODY, BY ODREAGOWAĆ STRES

Mężczyzna, który uszkodził sześć pojazdów przy ul. Sadowej, został ustalony i zatrzymany przez policjantów wydziału „mienia”. 54-latek działał w krótkich odstępach czasu. Uszkadzał zaparkowane samochody poprzez zarysowanie lakieru. Łączna suma strat poniesionych w wyniku działania sprawcy to ponad 10 tys. zł. Zatrzymany przez policjantów wydziału „mienia” 54-latek

działał od kwietnia do maja. Metalowym przedmiotem zarysowywał lakier zaparkowanych przy ulicy samochodów. W rozmowie z funkcjonariuszami przyznał, że w ten sposób... odreagowywał stres. Mężczyzna usłyszał zarzuty uszkodzenia sześciu pojazdów. Zgodnie z Kodeksem Karnym może mu grozić kara do 5 lat pozbawienia wolności.

KMP ELBLĄG

ZNALEZIONO KILKASIEK ZŁOTYCH. POLICJA PROSI WŁAŚCIELI O ICH ODBIÓR

W czwartek 2 maja w Elblągu przy placu Grunwaldzkim (okolicie rzeki Kumieli) znaleziono kilkaset złotych w banknotach. Osoba, która zgubiła pieniądze, proszona jest o kontakt z policjantem pod nr tel. 47 734 17 47 i odbiór zguby.

KMP ELBLĄG

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 5
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Ewelina Gulińska
e.gulinska@dziennikelblaski.pl

REDAKTORZY WYDANIA
Ewelina Gulińska e.gulinska@dziennikelblaski.pl
Agata Tupaj a.tupaj@dziennikelblaski.pl
Łukasz Razowski l.razowski@dziennikelblaski.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

GAZETA OLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 531

DZIENNIKELBLASKI.PL
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 502 499 529
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl

Elwira Kowalska
tel. 604 408 305

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 502 499 539

- pracowników produkcji
- magazynierów
- operatorów wózków widłowych
- operatorów - mechaników linii produkcyjnych
- mechaników utrzymania ruchu
- elektromechaników
- chłodniarz
- specjalistów ds. jakości

Zadzwoń - dopytaj o szczegóły: 539 025 608 - Agata Marcuła Specjalista ds. HR Napisz do nas: rekrutacja@paulafish.pl

CO SIĘ STAŁO Z KOTEM Z BIBLIOTEKI?

Chodził własnymi ścieżkami, ale uwielbiał też głaskanie i zainteresowanie ze strony wszystkich odwiedzających bibliotekę. Mowa o Pimpku – kocie, który przez ponad 7 lat mieszkał w bibliotece przy ul. Słonecznej. — Osobiście chodziłam akurat do tego oddziału właśnie ze względu na niego. Niestety Pimpus stracił swój dom — zaalarmowała nas Czytelniczka i poprosiła o interwencję.

Pimpek – kot, który przez ponad 7 lat mieszkał w Filii nr 6 Biblioteki Elbląskiej, był wcześniej bezdomny i mieszkał na podwórku przy bibliotece. Pracownicy biblioteki dokarmiali go. Pewnego dnia kotu zdarzył się wypadek. I po tym wypadku pracownicy postanowili, że zabiorą go do biblioteki. Od tej pory Pimpek stał się twarzą placówki.

Kot skradł nie tylko serca pracowników biblioteki, ale i czytelników.

— Wszyscy bardzo go kochają, tak jak i on kocha wszystkich, którzy do nas przychodzą. Nas, pracowników, uważa za swoje stado, więc jesteśmy dyscyplinowani na każdym kroku,

ale czytelników ubóstwia. Nie zdarza się, żeby czytelnicy źle reagowali na kota w bibliotece — mówiła w jednej z rozmów z Dziennikiem Elbląskim Katarzyna Jabłonowska, kierownik Filii nr 6 Biblioteki Elbląskiej.

Niestety po 7 latach stwierdzono, że kot przeszkadza pracownikom biblioteki. Jednak za kotem zaczęły tęsknić osoby odwiedzające placówkę.

— Jestem wieloletnią czytelniką Biblioteki Elbląskiej przy ul. Słonecznej. Od kilku lat mieszkał w tej placówce kot imieniem Pimpus – odratowany i przygarnięty za kociaka. „Reklamował” czytelnictwo, były plakaty z jego udziałem, robił dobry PR,

zachęcał do przychodzenia, brania udziału w kiermaszach książek. Wszystko było dobrze. Osobiście chodziłam akurat do tego oddziału właśnie ze względu na niego. Nawet sam dyrektor się lansował, że kotek taki fajny — pisał w liście do redakcji nasza Czytelniczka, zaniepokojona losem kota.

— W tym roku w placówce odbył się remont. I Pimpus stracił swój dom. Jak przez 7 lat nikomu nie przeszkadzał, tak teraz dyrektor „kategorycznie zakazał jego powrotu”. Przyczyny nie są bliżej znane, pracownicy mają zakaz komentowania i udzielania informacji. Prawdopodobnie jest to widzimisię dyrektora biblioteki — twier-

dzi Czytelniczka.

I zaznacza, że Pimpus leżał zazwyczaj grzecznie na foteliku albo parapiecie i nie powodował żadnych szkód.

— Był wykastrowany, nie znaczył terenu, bezbłędnie korzystał z kuwety. Może państwu uda się uzyskać jakieś konkretniejsze informacje na ten temat. To jest zdecydowanie temat dla gazety, która ma siłę przebicia — prosi Czytelniczka.

Nasza redakcja zaraz po otrzymaniu listu postanowiła sprawdzić, co stało się z kotem.

Jak się okazało, Pimpek rzeczywiście nie mieszka już w bibliotece. Jednak pracownicy odmawiali komentarza na ten temat, co

rzeczywiście mogło wzbudzić niepokój. Nie dziwimy się więc naszej Czytelniczce, że poprosiła nas o interwencję w tej sprawie.

O przyczyny zniknięcia Pimpka postanowiliśmy zapytać dyrektora Biblioteki Elbląskiej. W odpowiedzi dostaliśmy komunikat od kierownika Działu Komunikacji Społecznej, z którego wynika, że nie wszyscy pracownicy biblioteki przepadają za zwierzętami.

— Kot został zabrany do domu przez swoją wieloletnią opiekunkę z biblioteki, miłośniczkę kotów, gdzie ma się świetnie. Decyzja taka podjęta została w związku z bardzo trudną sytuacją, skutkującą długotrwałymi absencjami pań

bibliotekarek z filii przy ul. Słonecznej i zmianami w obsadzie filii. Należało też wziąć pod uwagę, że nie wszyscy – zarówno pracownicy, jak i czytelnicy Biblioteki Elbląskiej – mogą i chcą przebywać stale w towarzystwie zwierząt. Ponadto pracownicy Biblioteki nie mają w zakresie obowiązków opieki nad zwierzętami — przekazał Dominik Żyłowski, kierownik Działu Komunikacji Społecznej Biblioteki Elbląskiej.

Szkoda tylko, że biblioteka nie wystosowała do czytelników oficjalnego komunikatu w tej sprawie. Są przecież osoby, które pokochały Pimpka i zwyczajnie za nim tęsknią.

EWELINA GULIŃSKA

MUZYCZNE ŚWIĘTOWANIE NA SCENIE I... NA NIEBIE

Zaczynamy od parady motoryzacyjnej ulicami Elbląga, następnie parada ulicami Starego Miasta. W tym roku podczas wydarzenia wystąpią: wpiątek Opał, Bartek Królik, Novika, sobota na Górze Chrobrego i koncerty Skalpel i Tomek Makowiecki. Niedziela to finał i główny punkt programu, czyli koncerty uliczne na Starym Mieście. Zachęcam wszystkich artystów, którzy chcieliby zaprezentować się tego dnia na ulicach Starówki — można się do nas zgłaszać. Wieczorem odbędzie się parada, podczas której zagra Elbląska Orkiestra Wojskowa i koncert grupy Spięty, wieńczący całą imprezę — zachęca do udziału w wydarzeniu Wojciech Minkiewicz ze

Stowarzyszenia Kulturalnego „Co Jest?”

Tegoroczny program wydarzenia zapowiada się niezwykle ciekawie. Każdy znajdzie coś dla siebie:

ELBLĄSKIE ŚWIĘTO MUZYKI – 14-16 CZERWCA
Koncerty, parady, happeningi, wystawy, strefy aktywności twórczej.
Impreza, której intencją jest integracja pasjonatów, ludzi kultury, twórców i odbiorców, mieszkańców Elbląga i turystów.

Program imprezy:
14 czerwca 2024
– Stare Miasto
18:00 Uliczna Parada Motoryzacyjna (ulice Elbląga)

EG/RAZ

Na tę imprezę czeka zapewne niejedyn miłośnik dobrej zabawy i muzyki, nie tylko z Elbląga i okolic, ale i z dalszych rejonów naszego kraju. Już w połowie czerwca – w dniach od 14 do 16 czerwca odbędzie się 6. edycja Elbląskiego Święta Muzyki.

foto: Ryszard Biel

To już 6. edycja Elbląskiego Święta Muzyki

19:00 Parada Otwarcia EŚM 2024 (Stare Miasto)
20:00 koncert OPAŁ (rap | Scena Dziedziniec Muzeum A-H)
21:30 koncert BARTEK KRÓLIK (funk soul pop | Scena Dziedziniec Muzeum A-H)
23:00 koncert / NOVIKA & Mr LEX / Afterparty (Klub Mjazzga)

15 czerwca 2024 – Góra CHrobrego
5:00 - 19:00 - Wystawa prac wielkoformatowych, Strefa Animacji Dziecięcych, Spektakl Teatralny, Warsztaty artystyczne (teren Góra Chrobrego)
19:30 koncert SKALPEL (nu jazz | Scena Góra Chrobrego)
21:00 koncert TOMEK MAKOWIECKI (dobry pop | Scena Góra Chrobrego)
Po zmroku - Świetlne iluminacje

16 czerwca 2024 – Stare Miasto
14:00 - 18:30 - Elbląskie Święto Moyki 2024 Koncerty Uliczne (Stare Miasto)
15:00 - 18:00 Strefa Animacji Dziecięcych (Przystań Grupy Wodnej)
17:00 PROJEKT MUZYKA - Koncert Dla Dzieci (Przystań Grupy Wodnej)
18:00 - 21:00 Balonowe podróże do nieba (Wyspa Spichrzów)
19:00 Parada Muzyczna EŚM 2024 - Elbląska Orkiestra Wojskowa (Ulice Starego Miasta)
20:30 koncert SPIĘTY (rock alternatywny | Scena Dziedziniec Muzeum A-H)

Udział we wszystkich wydarzeniach Elbląskiego Święta Muzyki jest bezpłatny. Pomysłodawcą i organizatorem Elbląskiego Święta Muzyki jest Stowarzyszenie Kulturalne „Co Jest?”

GROŹNE KLESZCZE Z AFRYKI

UWAGA, Z AFRYKI NA EUROPE NADCIĄGA KOLEJNY KATAKLIZM. NAWET NIE NADCIĄGA — ON BIEGNI! MOWA O KLESZCZU AFRYKAŃSKIM Z GATUNKU HYALOMMA MARGINATUM, KTÓRY WŁAŚNIE PRZENIÓSŁ SIĘ NA NASZ KONTYNET I PODOBNO JEST JUŻ NA DOLNYM ŚLĄSKU. OBAWIAJĄ SIĘ GO TAKŻE DUŃCZYCY. I JUŻ WIADOMO, ŻE TO KLESZCZ GROŹNY — DLACZEGO?

Już sam fakt, że ten *Hyalomma marginatum*, czyli kleszcz wędrowny — może być nawet czterokrotnie większy od swojego pospolitego, znanego nam dobrze z lasów i łąk kuzyna — nie napawa optymizmem. Do tego różni się od „naszych” kleszczy także tym, że nie czeka biernie na ofiarę. Nie — biega za nią do skutku!

Kleszcz wędrowny, czyli kto?

Hyalomma marginatum to gatunek roztacza z rzędu kleszczy i rodziny kleszczowatych. W cyklu życiowym ma dwóch żywicieli. Larwa i nimfa pasożytuje na małym ssaku lub ptaku, a dorosły osobnik na dużym ssaku, zwykle kopytnym. Jego naturalne środowisko to Afryka Północna, Azja Zachodnia i południe Europy. Problem jednak w tym, że wraz z ptakami bywa zawlekany poza te obszary — tak prawdopodobnie dotarł do Europy Środkowej, a może i północnej. Jest wektorem wirusa gorączki krwotocznej krymsko-kongijskiej, której śmiertelność waha się od 10 do 60 proc., a na tę chorobę wciąż nie ma skutecznego leku. Może także zarazić człowieka riketsjami — pasożytami wewnętrznymi, rodzajem Gram-ujemnych bakterii.

Kleszcze wędrowne charakteryzuje też spora plastyczność ekologiczna: mają dużą zdolność do wytrzymywania szerokiego zakresu warunków temperaturowych i wilgotnościowych, przystosowywania się do szerokiego zakresu warunków i różnorodnych siedlisk, w tym suchych terenów otwartych, bagien i zarośli. A to sprawia, że jego wytypowanie na dużą skalę jest niezwykle trudne.

Duży potencjał do rozprzestrzeniania się

Pasożyty zewnętrzne, takie jak kleszcze, same mają stosunkowo niewielką ruchliwość — nawet *Hyalomma marginatum*. Mogą jednak być przenoszone na duże odległości przez swoich żywicieli — kręgowców, w szczególności ptaki wędrowne i zwierzęta kopytne. Po przyłączeniu się do skóry żywiciela mogą zerować przez okres do 30 dni. Ten czas zwiększa ich zdolność do rozprzestrzeniania się. Szczególnie zwierzęta gospodarskie są narażone na import kleszczy, ponieważ mogą sprzyjać inwazji na dużą skalę, a nierzadko na jednym zwierzęciu można znaleźć do 100 kleszczy! Badanie kleszczy atakujących ptaki wędrowne przybywające do Wielkiej Brytanii wykazało, że 21 proc. zebranych kleszczy to *Hyalomma marginatum*.

Obecnie uważa się, że populacje kleszczy w basenie Morza Śródziemnego — z powodu większej suszy i mniejszej ilości opadów — będą szukać dogodniejszych miejsc żerowania i rozprzestrzeniania się w kierunku północy. Z kolei populacje w Europie Wschodniej i na Kaukazie do szukania nowych siedlisk zmuszane są niskimi temperaturami późną jesienią. Modele rozmieszczenia *Hyalomma marginatum* w scenariuszach ocieplenia klimatu przewidują, że regionami, które wykazały największe prawdopodobieństwo kolonizacji, są Włochy na południe od Alp, Balkany, Rumunia, Ukraina, Mołdawia, rozległe obszary południowej Rosji oraz niektóre obszary Niemiec i Holandii.

Jak go poznać?

Przed wszystkim zdradza go rozmiar: kleszcz

Hyalomma marginatum

wędrowny może być czterokrotnie większy od kleszcza pospolitego. Ma ok. 8 mm długości, a opity krwią ofiary może osiągnąć nawet 2 cm. Jego ciało może mieć kolor od rudobrazowego do prawie czarnego. Charakterystyczne ma też ten wędrowiec nogi — wyraźnie widać na nich paski. Inna jego uciążliwa i niebezpieczna cecha to wielki upór w poszukiwaniu ofiar. W przeciwieństwie do rodzimych pajęczaków, które czają się w trawie lub spadają z krzaków, kleszcz wędrowny jest w polowaniu niezwykle aktywny: kiedy wyczuje ciepło potencjalnej ofiary, podąża ku niej z całkiem sporą prędkością — w minutę potrafi przejść 10 metrów!

Jak się chronić?

Przed wszystkim unikać miejsc, w których kleszcze, rodzaju jakiego bądź, występują: obszarów o średnim poziomie wilgotności, głównie w lasach mieszanych i liściastych, na ich obrzeżach oraz na łąkach

w pobliżu lasów. Można je spotkać w trawie, chwastach, krzewach na spodniej stronie liści. Kleszcze rozpoczynają swoją aktywność sezonową, gdy temperatura w ciągu doby przekroczy 5-7°C i jest wilgotno. Ich aktywność jest większa w godzinach porannych i wieczornych, najniższa zaś w godzinach południowych, zwłaszcza w okresie letnim w czasie upałów, ponieważ przy wysokich temperaturach kleszcze ograniczają swoją aktywność.

Trzeba się też odpowiednio ubierać — tak by utrudnić kleszczom dostęp do skóry. Warto też używać repelentów i stosować profilaktykę. A poza tym od kleszczowego zapalenia mózgu można się zaszczepić.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

Korzystałam ze stron gov.pl, www.ecdc.europa.eu oraz z Encyclopædia Britannica.

Gorączka krwotoczna krymsko-kongijska (CCHF) jest chorobą wirusową.

Jej objawy to gorączka, bóle mięśni, bóle głowy, wymioty, biegunka i krwawienie do skóry. Początek objawów następuje w czasie krótszym niż dwa tygodnie po ekspozycji. Powikłania mogą obejmować niewydolność wątroby. Osoby, które przeżyły, na ogół wracają do zdrowia po około dwóch tygodniach od wystąpienia choroby. Wirus CCHF rozprzestrzenia się zazwyczaj poprzez ukąszenia kleszczy lub bliski kontakt z krwią, wydzielinami, narządami lub innymi płynami ustrojowymi zakażonych osób lub zwierząt. Grupy o wysokim ryzyku zakażenia to rolnicy i osoby pracujące w rzeźniach. Wirus może również rozprzestrzeniać się między ludźmi poprzez płyny ustrojowe. Brak zatwierdzonych przez FDA ani WHO leków na CCHF, nie jest też dostępna szczepionka. Zapobieganie polega na unikaniu ukąszeń kleszczy, przestrzeganiu bezpiecznych praktyk w zakładach mięsnych i przestrzeganiu powszechnych środków ostrożności

KLESZCZE WĘDROWNE CHARAKTERYZUJE TEŻ SPORA PLASTYCZNOŚĆ EKOLOGICZNA:

MAJĄ DUŻĄ ZDOLNOŚĆ DO WYTRZYMYWANIA SZEROKIEGO ZAKRESU WARUNKÓW TEMPERATUROWYCH I WILGOTNOŚCIOWYCH, PRZYSTOSOWYWANIA SIĘ DO SZEROKIEGO ZAKRESU WARUNKÓW I RÓŻNORODNYCH SIEDLISK, W TYM SUCHYCH TERENÓW OTWARTYCH, BAGIEN I ZAROŚLI.

w zakresie ochrony zdrowia. Leczenie polega zazwyczaj na opiece podtrzymującej. Wskaźnik śmiertelności wynosi zazwyczaj od 10 do 40 proc., chociaż w niektórych ogniskach obserwowano śmiertelność sięgającą 80 proc. Wirusa po raz pierwszy zaobserwowano na Krymie w latach 40. XX wieku, a później zidentyfikowano go jako ten sam czynnik wywołujący tak zwaną kongijską gorączkę krwotoczną. W ciągu ostatnich 20 lat ogniska CCHF zgłaszano w Europie Wschodniej, zwłaszcza w byłym Związku Radzieckim, w całym regionie Morza Śródziemnego, w północno-zachodnich Chinach, Azji Środkowej, Europie Południowej, Afryce, na Bliskim Wschodzie i na subkontynencie indyjskim. CCHF znajduje się na liście priorytetów WHO w zakresie badań i rozwoju oraz na liście priorytetów A Amerykańskiego Narodowego Instytutu Alergii i Chorób Zakaźnych jako choroba stwarzająca najwyższy poziom ryzyka dla bezpieczeństwa narodowego i zdrowia publicznego.

OSKARŻONY O WYPADEK W OGRODNIKACH

„TYLKO BÓG MOŻE MNIE SĄDZIĆ” – NAPISAŁ W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH CEZARY G. OSKARŻONY O TO, IŻ NIE MAJĄC UPRAWNIENI DO KIEROWANIA SAMOCHODEM, JECHAŁ POD WPŁYWEM NARKOTYKÓW NIESPRAWNYM AUTEM OKOŁO 145 KM/H I SPOWODOWAŁ WYPADEK, W KTÓRYM ZGINEŁA JEGO 17-LETNIA KOLEŻANKA. PRZED SĄDEM REJONOWYM W ELBLĄGU WŁAŚNIE RUSZYŁ PROCES W TEJ SPRAWIE.

Czarek, Miłosz i Rafał w sobotę 14 października 2023 roku spotkali się przy wiać w Milejewie. Po jakimś czasie do grupy znajomych dołączyli Nikola i Mateusz. Cała piątka wsiadła do czteroosobowego samochodu Czarka, który nigdy nie miał prawa jazdy. Z nieznanego powodu Czarek pojechał w kierunku miejscowości Ogrodniki. Pędził niesprawnym samochodem 145 km/h. W trakcie jazdy koło odpadło od samochodu, auto roztrzaskało się na drzewie. Ta podróż okazała się tragiczna w skutkach. Wypadu nie przeżyła 17-letnia Nikola z Elbląga. Ponośliła śmierć na miejscu. Pozostała czwórka doznała ciężkich obrażeń ciała.

MIAŁO BYĆ OGNISKO

— Mieliliśmy udać się na ognisko koło szkoły podstawowej. Tym samochodem jechaliśmy w piątkę. Czarek prowadził samochód. Najpierw udaliśmy się do sklepu. Stamtąd mieliśmy dosłownie 200 metrów. Jednak brama przy szkole

była zamknięta. Nie wiem, z jakiego powodu Czarek pojechał w kierunku Ogrodnik. Nagle zaczął się rozpędzać. Wszyscy zaczęli go prosić, aby zwolnił. Przed tym zakretem ze 160 km/h udało mu się zwolnić do 140 km/h. Na zakręcie koło spadło z asfaltu i poniosło go. Nie pamiętam, co działo się dalej. Wyrzuciło mnie z samochodu i straciłem przytomność. Ocknąłem się po jakimś czasie pod drzewami znajdującymi się w miejscu wypadku — zeznał wsądzie uczestnik wypadku, który był też chłopakiem 17-letniej Nikoli.

RUSZYŁ PROCES

19-letni Cezary G., podejrzany o spowodowanie śmiertelnego wypadku w Ogrodnikach koło Milejewa, stanął przed sądem.

Został oskarżony to, że w dniu 14 października 2023 roku w miejscowości Ogrodniki na drodze powiatowej, kierując samochodem osobowym marki Honda Prelude, umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym

w taki sposób, że znajdując się pod wpływem amfetaminy (stężenie we krwi 173,7 ng/ml) równoważnym ze stanem nietrzeźwości w odniesieniu do alkoholu etylowego powyżej 0,5 promila, nieumyślnie spowodował wypadek drogowy.

Cezary G., jadąc z miejscowości Milejewo do miejscowości Ogrodniki na łuku drogi w prawo z prędkością nie mniejszą niż 142-145 km/h, czyli przekraczając dopuszczalną prędkość administracyjną i prędkość bezpieczną, na tym odcinku drogi stracił panowanie nad pojazdem.

Samochód przemieścił się w prawo i przemieścił się poza jezdnię, gdzie uderzył w betonową podstawę słupka, następnie obracając się wokół osi, uderzył w pień drzewa stojącego po prawej stronie drogi, po czym przemieścił się przez jezdnię w kierunku miejscowości Ogrodniki do rowu i zatrzymał się na dachu.

W wyniku wypadku jeden z pasażerów pojazdu doznał zapażenia urazu czaszki, obrzęku mózgu i złamania

kręgu szyjnego oraz rozległej rany szarpanej głowy wokolicy ciemieniowej. Natomiast 17-letnia pasażerka doznała rozległych obrażeń ciała, w wyniku których zmarła na miejscu. Cezary G. odpowie również za posiadanie narkotyków. Po wypadku w jego samochodzie ujawniono 1,97 g amfetaminy i 3,97 g marihuany. Ustalono też, że w dzień wypadku poczuł się marihuana swoich dwóch kolegów, którzy również byli pasażerami Hondy.

OSKARŻONY: TYLKO BÓG MOŻE MNIE SĄDZIĆ

Oskarżony przyznał się do winy, ale odmówił składania wyjaśnień. Sędzia przeczytał więc jego wyjaśnienia złożone w toku postępowania: „Nie mogę oświadczyć, czy przyznaję się do tych wszystkich czynów, bo nie pamiętam nawet, jak przyjechałem do Polski. Znałem wszystkie osoby – to byli moi znajomi. Nikołą znałem kilkanaście lat, pozostałe osoby krócej – około 3-4 lata. Spotykaliśmy się. Nie pamiętam, czy w dniu 14 października

spotkałem się z tymi osobami. Nic nie pamiętam z tego dnia. Ja chyba kupiłem samochód Honda Prelude. Mam chyba w domu papiery. Nie pamiętam, od kogo go kupiłem. To było długo przed wypadkiem. Pojechałem do Niemiec, wróciłem i miałem tym samochodem wypadek. Gdy kupiłem ten samochód, jego stan techniczny był średni, psuł się, nie było tłumika. Samochód miał wady techniczne: blokowały się koła i były problemy ze sprzęgłem. Przed wypadkiem nie robiłem badań technicznych, nie wiem dlaczego ich nie robiłem. Nie wykupowałem polisy OC do tej hondy. Gdy kupiłem ten samochód, to stał na podwórku koło mojego chlewka w Stobojach. Nikt z rodziny nie pytał mnie o ten samochód, gdy stał na podwórku. Jeździłem tym samochodem po polu, ale nie po drodze publicznej. Nie mam prawa jazdy i nigdy nie miałem, ale umiem jeździć samochodem i wiem, jak zmieniać biegi. Nie wiem, kto kierował w dniu wypadku, bo nie pamiętam tego. Nie pamiętam też tego, co robiłem bezpośrednio przed wypadkiem po przyjeździe do Polski. Przebywałem raczej w Stobojach. Nie wiem, czy 14 października 2023 roku zażywałem narkotyki i czy piłem alkohol. Nie pamiętam też, czy moi znajomi w tym dniu zażywali narkotyki i czy spożywali alkohol. Wcześniej miałem dostęp do narkotyków. Nie pamiętam, czy je kupowałem, czy dostawałem, bo raz się kupuje, a raz dostaje. Nie pa-

mietam, od kogo je miałem tego dnia. (...) Jeśli chodzi o wpis na Facebooku o treści „Tylko Bóg może mnie sądzić”, to ja go napisałem. Napisałem to, bo przerażało mnie to wszystko, te komentarze i pisanie, jaki to nie jestem. Każdy ma swój rozum, poszkodowani mogli nie wsiadać. Mogli zabrać mi kluczyki. Jeden z nich ma 30 lat, mógł być mądrzejszy ode mnie. Oni wiedzieli, że ja nie mam prawa jazdy.

OJCIEC OFIARY: NIKOLA NIE CIERPIAŁA

Podczas pierwszej rozprawy zeznawali rodzice zmarłej dziewczyny i jej chłopak, który również był pasażerem Cezarego G. i doznał ciężkich obrażeń ciała.

Nikola i jej chłopak w dzień w wypadku spędzali czas razem w miejscu zamieszkania dziewczyny. Dopiero wieczorem udali się do Milejewa, czyli miejscowości, z której pochodził chłopak Nikoli.

Matka dziewczyny o wypadku dowiedziała się od koleżanek córki. Gdy tragiczną wiadomość już oficjalnie przekazała jej policja, poinformowała o ojca Nikoli o jej śmierci.

— Niezwłocznie wsiadłem w samochód i udałem się do bazy wyjazdowej pogotowia. Dowiedziałem się, że córka szybko zmarła, nie cierpiała — mówił w sądzie ojciec zmarłej dziewczyny. Zeznał, że dostał informację o tym, że Cezary G. niedługo po wypadku kupił kolejny samochód, którym jeździł.

Cezaremu G. grozi nawet 20 lat pozbawienia wolności.

EWELINA GULIŃSKA

PRACOWNIK SZPITALA PODEJRZANY O ROZPOWSZECHNIANIE PORNOGRAFII DZIECIĘCEJ

62-letni Dariusz C., wieloletni pracownik Szpitala Wojewódzkiego w Elblągu, usłyszał zarzut posiadania i rozpowszechniania pornografii dziecięcej. Został zatrzymany i osadzony w areszcie śledczym. Mężczyzna przyznał się do winy.

W toku śledztwa Prokuratury Rejonowej w Elblągu podejrzanemu przedstawiono zarzut posiadania, w celu rozpowszechniania, plików graficznych przedstawiających treści pornograficzne z udziałem małoletnich oraz rozpowszechniania ich za pośrednictwem sieci

Internet — poinformowała Ewa Ziębka pełniąca funkcję rzecznika prasowego Prokuratury Okręgowej w Elblągu.

Wobec podejrzanego Dariusza C. Sąd Rejonowy w Elblągu w dniu 19 kwietnia 2024 roku zastosował środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresz-

towania. Mężczyzna ma 62 lata i jest mieszkańcem Elbląga. Przestępstwo zostało ujawnione w związku z monitoringiem sieci Internet prowadzonym w szczególności przez jednostki policji — Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości.

— Czynności z podejrzanym zostały wykonane 19 kwietnia 2024 roku. Podejrzan przyznał się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa — przekazała Ewa Ziębka, podkreślając, że postępowanie

jest na wczesnym etapie i nie można jeszcze wskazać i określić skali ewentualnego rozpowszechniania tych materiałów. Na ten temat w najbliższym czasie ma wypowiedzieć się biegły z zakresu informatyki.

Sprawa prowadzona jest tylko wobec jednego podejrzanego. Z informacji, które uzyskała nasza redakcja, wynika, że podejrzan nie miał w pracy kontaktu z dziećmi.

Dariusz C. nie został zwolniony z pracy w szpitalu.

Wojewódzki Szpital Zespolony w Elblągu poinformował, że w stosunku do pracownika, który został postanowieniem sądu tymczasowo aresztowany, ma zastosowanie art. 66 Kodeksu Pracy mówiący o tym, iż umowa o pracę wygasa z upływem 3 miesięcy nieobecności pracownika w pracy z powodu tymczasowego aresztowania. Pracodawca może jednak pracownika przebywającego w areszcie zwolnić wcześniej bez wypowiedzenia umowę

opracę. Szpital nie zdecydował się jednak na ten krok.

Skierowaliśmy do szpitala wiele zapytań w tej sprawie. W odpowiedzi usłyszeliśmy, że szpital nie jest stroną w toku prowadzonego postępowania przygotowawczego i nie może udzielać informacji dotyczących życia prywatnego pracownika osadzonego w areszcie śledczym.

Dariuszowi C. grozi kara pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

EWELINA GULIŃSKA

KOLEJNY SZCZĘŚCIARZ ROBIĄCY ZAKUPY W ELBLĄSKIEJ CASTORAMIE WYGRAŁ SAMOCHÓD

Zwycięzca otrzymał kluczyki do samochodu dostawczego Toyota Proace Long

Przekazanie nagrody odbyło się w środę 22 maja 2024 roku

Loteria Urodzinowa Castoramy Polska to znana i lubiana przez klientów akcja promocyjna z okazji urodzin sieci. W tym roku do wygrania było mieszkanie oraz samochód dostawczy. Jedną z tych nagród wygrał klient robiący zakupy w elbląskiej Castoramie. Przekazanie nagrody odbyło się wśród 22 maja 2024 roku. Zwycięzca otrzymał kluczyki do samochodu dostawczego Toyota Proace Long.

— Zeskanowaliśmy jeden paragon w sklepie Castoramy w Elblągu. Były to zakupy na kwotę 200 zł. Ale przez te kilka lat w elbląskiej Castoramie wydaliśmy już kilka albo nawet kilkanaście tysięcy zł — nie krył zadowolenia zwycięzca z wygraną przez spółkę prowadzącą swoją działalność w Pasłęku.

Elbląską Castoramę otworzono pięć lat temu. Przez ten czas aż trzech szczęśliwców, którzy zrobili w tym sklepie zakupy, wygrało samochody. Kluczyki do nowego auta trafiły właśnie do kolejnego szczęściarza, który był klientem elbląskiej Castoramy.

był też Tomasz Starzecki, dyrektor elbląskiej Castoramy. — To ogólnopolski konkurs Castoramy, więc nagrodę można wygrać w każdym sklepie naszej sieci. Tym bardziej cieszy,

że wygrana znów padła w Elblągu. To już trzeci samochód w ciągu pięciu lat funkcjonowania elbląskiej Castoramy. To oznacza, że warto robić zakupy w naszym sklepie. Kolejna wygrana w Elblągu to do-

datkowy atut, by klienci przychodzili właśnie do Castoramy i robili u nas zakupy — przyznał Tomasz Starzecki.

I poinformował, że co roku sieć Castoramy obchodzi swoje urodziny i organizuje taki konkurs. W tym roku do zdobycia był samochód dla klienta profesjonalnego i mieszkanie dla klienta indywidualnego. Mieszkanie zostało wylosowane w Grudziądzu.

— Mamy maszynę losującą, która losowała wrzucane paragony. Jeśli komuś nie udało się zdobyć nagrody natychmiastowej, to mógł jeszcze zarejestrować swój zakup na stronie internetowej Castoramy. Wśród klientów, którzy zarejestrowali swoje paragony w internecie, wylosowano zwycięzców nagród głównych — wyjaśnił dyrektor elbląskiej Castoramy.

Ale to nie koniec konkursów organizowanych przez Castoramę.

— Za rok również będzie organizowana loteria urodzinowa. Zapraszamy — zachęcał dyrektor elbląskiej Castoramy.

Każdy klient Castoramy, który w dniach 2-16 kwietnia zrobił zakupy w sklepach stacjonarnych na dowolną kwotę, otrzymał wraz z paragonem kupon urodzinowy umożliwiający udział w loterii.

Dla klientów indywidualnych Castoramy przygotowała m.in. karty podarunkowe o wartości 20, 50 i 100 zł, wiertarko-wkrętarki, latarki, szlifierki oraz zestawy dekoracyjnych poduszek. Natomiast klienci profesjonalni mogli otrzymać m.in. zestaw narzędzi, kluczy i dalmierzy stanowiących niezbędne wyposażenie w ich codziennej pracy.

Klienci Castoramy, którzy zarejestrowali swoje kupony na oficjalnej stronie loterii, dostali szansę grania o nagrodę główną: 500 000 zł na wymarzone mieszkanie dla klientów indywidualnych i samochodu dostawczego Toyota Proace Long dla klientów profesjonalistów posiadających działalność gospodarczą i zarejestrowanych w programie lojalnościowym CastoPro.

EWELINA GULIŃSKA

11924see1-a

KOŁO WIDOKOWE WRÓCI W CZERWCU DO ELBLĄGA

W przeciągu najbliższego miesiąca diabelski młyn ponownie zawita do naszego miasta i będzie jedną z atrakcji tegorocznych jubileuszowych Dni Elbląga.

W tym roku odbędą się już XXX Dni Elbląga. Z tego powodu program imprezy będzie naprawdę bogaty. I to dosłownie! Koszt jubileuszowej imprezy to ponad 600 tys. zł. Gwiazdami Dni Elbląga 2024 będą: Lanber-

ry, Kwiat Jabłoni, Danzel, Gromee, Electric Girls i DJ Skytech. Ale oprócz koncertów gwiazd zaplanowano szereg innych atrakcji. Jedną z nich będzie przejażdżka kołem widokowym, które już w przeciągu najbliższego miesiąca pojawi się na Sta-

rym Mieście. Pierwszy raz diabelski młyn zawitał do Elbląga w maju ubiegłego roku i cieszył się sporym zainteresowaniem.

Elbląg Eye — tak część mieszkańców naszego miasta nazywała koło widokowe — pozwolił w atrakcyjny

sposób podziwiać panoramę miasta. W ubiegłym roku bilety kosztowały 25 zł i 20 zł (dla dzieci do 8. roku życia). Czas jazdy trwał około 10 minut, były to trzy pełne obroty 30-metrowego koła.

EWELINA GULIŃSKA

REMONT PLACU KATEDRALNEGO I KONIEC Z PARKOWANIEM PRZY KATEDRZE

Trwa remont Placu Katedralnego. Inwestycja będzie kosztowała budżet miasta prawie 240 tys. zł. Ale to nie jedyne zmiany na Starym Mieście.

Rewitalizacji placu przy katedrze podjęło się Elbląskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej. Remont placu obejmie naprawę nawierzchni z kostki kamiennej i klinkieru oraz studni elektrycznych na terenie pomiędzy katedrą

a ulicami: Mostową, Wodną i Rybacką oraz naprawę ławek znajdujących się na placu katedralnym.

Wykonawca rozpoczął prace budowlane 9 maja i ma dwa miesiące na wykonanie zamówienia. Jednak zakładamy, że z uwagi na to, że

w dniach 21-23 czerwca na placu przy katedrze odbędą się tegoroczne Dni Elbląga, rewitalizacja placu zostanie zakończona przed wyznaczonym terminem. Koszt inwestycji wynosi 238 386 zł. Ale rewitalizacja Placu Katedralnego to nie jedyne

zmiany na Starym Mieście.

Niedawno na placu przy katedrze pojawiły się betonowe słupki, które mają chronić teren przed parkowaniem samochodów bezpośrednio przy murach świątyni. Auta stojące przy samej katedrze nie tylko powodowa-

ły brak miejsc parkingowych dla wiernych, którzy przyjeżdżali na nabożeństwa, ale również utrudniały poruszanie się osobom spacerującym po Starym Mieście.

Parking przy katedrze będzie udostępniany tylko na czas niedzielnych mszy

w godzinach 6-19. Z parkingu będzie można nieodpłatnie korzystać również podczas imprez miejskich. W pozostałe dni możliwość parkowania przy katedrze będą mieli jedynie goście ślubni i uczestnicy pogrzebów.

EWELINA GULIŃSKA

MAMA NAD NAMI WCIĄŻ CZUWA

MIAŁA ZALEDWIE 20 LAT, GDY MUSIAŁA ZAOPIEKOWAĆ SIĘ TRÓJKĄ MŁODSZEGO RODZEŃSTWA. I CHOĆ PRZYSZŁA NA ŚWIAT 1 CZERWCA W DZIEŃ DZIECKA, TO NIE ZAWSZE BYŁA MOŻLIWOŚĆ, BY RADOŚNIE ŚWIĘTOWAĆ. PIĘKNA, MĄDRA I BARDZO WRAŻLIWA KOBIETA, KTÓREJ ŻYCIE MOGŁOBY POSŁUŻYĆ ZA SCENARIUSZ FILMU.

Małgosia to niezwykle skromna osoba, o bardzo wrażliwej duszy. Odkąd sięga pamięcią, w rodzinnym domu ojciec pił i robił awantury. Mama, skromna kobieta, pracowała, zajmowała się domem i piątką dzieci. Ojciec nie przejmował się tym, czy w domu dzieci mają co jeść, czy opłaty są zrobione; wołał pić z kolegami i martwił się jedynie, czy starczy pieniędzy na alkohol. Pijany urządził awantury i stosował przemoc. Mama Małgosi dbała o dzieci, starała się, by przemoc jak najmniej ich dotykała. W końcu, po wielu interwencjach policji, ojciec trafił do więzienia za stosowaną wobec rodziny przemoc.

— Pamiętam, jak policja przyjechała po ojca, zabrała go, a mama wtedy powiedziała, że w końcu w domu będziemy mieć spokój — opowiada. — Cieszyliśmy się wszyscy, że przez ponad rok będziemy mieszkać bez ojca. Długo się jednak tym szczęściem nie nacieszyliśmy, bo ojca policja zabrała pod koniec lutego, a mama zmarła w maju 2007 roku. Zachorowała na zapalenie płuc, potem została zarażona sepsą i po kilku dniach pobytu w szpitalu odeszła. To był dla nas ogromny szok. Nikt się nie spodziewał, że tak się stanie. Śmierć najbliższej osoby sprawiła, że świat przewrócił się do góry nogami. Były łzy i ból, żal i niepewność, co z nami będzie. Myślałam, że to zły sen, chciałam się jak najszybciej z niego obudzić. Niestety, to była rzeczywistość...

Nigdy nie było im łatwo

Małgosia urodziła się 1 czerwca, jednak z braku pieniędzy w domu nie świętowano jej urodzin; rodzeństwo także nie mogło liczyć na prezenty. W święta też dzieci musiały się zadowolić skromnym prezentem gwiazdkowym pod choinkę. Nie zawsze też święta rodzi-

na spędzała w radosnej atmosferze.

— Pamiętam ostatnią wigilię spędzoną z mamą. Mieliliśmy spędzić ją uroczyście w domu. Od rana mama gotowała i przygotowywała dom — wspomina. — My oczywiście pomagaliśmy jej we wszystkim, lepiiliśmy pierogi, ubieraliśmy choinkę. Cieszyliśmy się na wspólną wieczerzę. Niestety ojciec przyszedł do domu pijany, zaczął się awanturować. Kiedy wyszedł znów do kolegów, my zasiedliśmy do stołu. Podzieliliśmy się opłatkiem, coś zjedliśmy, ale atmosfera była smutna. Każdy z nas myślał o błędach gdzieś daleko. Pragnęliśmy mieć piękne święta, a najbliższa nam osoba je zepsuła.

Musiła zaopiekować się rodzeństwem

Małgosia była najstarsza z całego rodzeństwa. Nie wyobrażała sobie, by rozdzielono ją z rodzeństwem, że trójka niepełnoletnich jeszcze dzieci miałaby trafić do domu dziecka lub innych rodzin zastępczych. Walczyła przed sądem o stworzenie rodziny zastępczej.

— Nic nie mogło się równać z bólem, jaki wtedy czułam. Po takiej stracie człowieka inaczej podchodzi do kwestii cierpienia. Przesuwa się granica. Złość i strach zdomowały się w moim sercu na dobre, przez wiele długich lat — mówi. — Pogrzeb mamy pamiętam jak przez mgłę, musiałam być jednak silna, bo przecież młodsze rodzeństwo mnie potrzebowało. Najmłodszy brat miał wtedy 3 lata, kolejny 9 lat i siostra 13 lat. Starszy brat był już pełnoletni, a ja miałam 22 lata. W tej tragedii nie zostaliśmy sami, pomagała nam rodzina, sąsiedzi i znajomi. Było tyle spraw do załatwienia: sprawy pogrzebowe, rachunki, a my zostaliśmy bez żadnego dochodu, bo tylko mama pracowała. Aby nie zabrano młodszego

rodzeństwa do jakiejś placówki opiekuńczej, musiałam wystąpić do sądu o opiekę nad nimi. Kiedy w sądzie padło pytanie: „czy chcę być rodziną zastępczą dla trójki młodszego rodzeństwa”, odpowiedziałam: „tak”. Kamień spadł mi z serca, kiedy wyrok sądu pozwolił mi zostać rodziną zastępczą dla rodzeństwa. To był znak, że nasza mama nad nami czuwa.

Była ojcem i matką

I tak z dnia na dzień Małgosia musiała przejąć rolę głowy domu, matki i ojca. Młodsze rodzeństwo nie do końca rozumiało, co się dzieje i dlaczego mama odeszła i już nie wróci. Wszyscy byli w szoku, dzieci bardzo przeżywały tę sytuację, płakały, trudno było im ze sobą rozmawiać.

— Śmierć mamy to było dla nas trudne przeżycie. Cały świat zawalił mi się na głowę. Musiałam stać się odpowiedzialną za rodzeństwo, zając się domem, zakupami, rachunkami. Dzieciaki przeżywały brak mamy, ja po nocach płakałam bezgłośnie w poduszkę, modliłam się, prosiłam mamę, żeby mi jakoś pomogła. Bardzo się bałam, że nie dam rady, że nie poddam wszystkim obowiązkom. Jednak miałam wewnętrzną siłę, która mówiła mi, że nie mogę się poddać, bo przecież teraz dobro rodzeństwa jest najważniejsze. Minęło już ponad 12 lat od śmierci mamy, a ja wciąż odczuwam jej brak, tęsknotę za rozmowami z nią, przytulaniem i ciepłem.

Pochowali ojca obok mamy

Przez wiele lat ojciec Małgosi był bezdomny. Po wyjściu z więzienia chciał wrócić do rodziny, ale wciąż pił i dzieci się go bały. W 2016 roku rodzina otrzymała informację, że ich ojciec zginął w Niemczech. Pomimo wszystkich doznanych krzywd z jego strony Małgosia z rodzeństwem podjęła decyzję o sprowadzeniu zwłok z zagranicy.

— Ciało ojca spoczęło obok mamy — mówi. — Myślę, że mama by tak chciała. Na swój sposób go przecież kochała, żyli razem wiele lat, mieli dzieci. Nie wyobrażałam sobie, że zostawię go tam w obcym kraju. Myślę, że nawet największym wro-

gom trzeba umieć przebaczyć, a nie stosować odwetu. Może gdyby ojciec nie pił, nasze życie potoczyłoby się inaczej. Przebaczenie wcale nie oznacza, że przyzwalamy na zło, że zgadzamy się na krzywdę, którą ktoś nam wyrządził. Po prostu zamiast sęczyć jad i pozwalać, by złość zjadała nas od środka, stwierdzamy, że tak było i już się nie odstaniamy.

Celebrują wspólne chwile i dobre wspomnienia

Kiedy Małgosia została rodziną zastępczą dla rodzeństwa, wspólnie przygotowywali święta. W wigilię odwiedzali grób mamy i tę tradycję podtrzymują do dziś.

— W wieczerzę wigilijną rzadko rozmawiamy o mamie — mówi Małgosia. — Nikt z nas nie powstrzymałby łez, bo wciąż nam jej brakuje. Teraz już większość rodzeństwa mieszka samodzielnie, ma swoje rodziny. Ze mną mieszka najmłodszy brat, ma teraz

17 lat. Jest bardzo dobrym młodym człowiekiem, miłym, rozsądnym, pomaga mi w domu. Dobrze się uczy i nie stwarza żadnych problemów. Jestem z niego bardzo dumna i bardzo go kocham. On nie pamięta zupełnie mamy, więc opowiadamy mu, jaka była, wspominamy radosne sytuacje.

Mama jest wciąż blisko

Małgosia wciąż ma rzeczy swojej mamy w kartonach. Są dla niej cenną pamiątką. Wciąż też w telefonie ma wpisany numer mamy.

— Mam kolczyki i dezodorant, które mi podarowała w ostatnią wspólną wigilię — wspomina. — Siostra ma wpis w pamiętniku od mamy. Te rzeczy mają dla nas ogromną wartość sentymentalną. Czuję, że mama jest przy nas, śni mi się, często rozmawiam z nią w myślach. Kiedy siadam do wieczerzy wigilijnej, myślę o niej, wspominam, jak nas przytulała. Smutno mi, że tak krótko była z nami, ale nawet przez ten czas nauczyła nas wiele i dała ogrom miłości. Choć sama jestem dorosła, to bardzo mi jej brakuje...

foto: Arch. prywatne

Rodzina jest najważniejsza

Małgosia wierzy, że w życiu każdy z nas ma wyznaczoną drogę. W 2018 roku wyszła za mąż, pracuje, stara się cieszyć każdą chwilą.

— Chciałabym być szczęśliwa, mieć dzieci i pragnęłabym też szczęścia dla mojego rodzeństwa, a w szczególności dla najmłodszego brata — mówi. — Wierzę, że mama nad nami czuwa, wciąż czuje jej obecność. Jesteśmy z rodzeństwem bardzo ze sobą związani, pomagamy sobie w trudnych chwilach, razem cieszymy się z sukcesów, uczestniczymy w ważnych wydarzeniach. W Dzień Mamy razem pójdziemy na cmentarz, zapalimy znicze, postawimy kwiaty. Choć nie mieliśmy łatwego dzieciństwa, życie nas nie rozpieszczało, to dostaliśmy lekcję, która nauczyła nas, że rodzina jest najważniejsza.

JOANNA KARZYŃSKA

REKLAMA

*W tym magicznym dniu
składamy wszystkim
Mamom najserdeczniejsze
życzenia:
niech w sercach rozkwitają
radość, szczęście i miłość,
a siła towarzyszy w każdej
matczynej drodze.*

Genowefa Kwoczek

Przewodnicząca Rady Powiatu

Ryszard Zajac

Wicestarosta Elbląski

Maciej Romanowski

Starosta Elbląski

Powiat Elbląski

Warto pamiętać, że w wyborach do Parlamentu Europejskiego duże znaczenie ma frekwencja. A to dlatego, że do okręgu nie ma przypisanej stałej liczby mandatów. Liczba ta będzie ustalana dopiero po zakończeniu wyborów. System liczenia głosów jest zaś skomplikowany i odbywa się według różnych matematycznych wzorów.

Ordynacja wyborcza do PE łączy dwie metody podziału mandatów: D'Hondta i Hare'a-Niemeyera, znaną jako metoda największych reszt. Pierwsza dotyczy skali całego kraju, druga poszczególnych okręgów.

Najpierw zlicza się w skali kraju głosy na konkretne komitety wyborcze i odsiewa te komitety, które nie przekroczyły 5-procentowego progu (według Kodeksu wyborczego w wyborach do PE 5-procentowy próg obowiązuje także komitety koalicji). Między pozostałe komitety dzieli się liczbę mandatów wskali kraju.

Dopiero po ustaleniu liczby mandatów przypadających poszczególnym komitetom rozdziela się je pomiędzy poszczególne listy w okręgach, mandaty zaś uzyskują kandydaci, którzy na danej liście otrzymali największą liczbę głosów. O liczbie mandatów, które trafią do poszczególnych okręgów, decyduje frekwencja oraz wielkość okręgów.

Pięć lat temu wokregu nr 3 mandaty zdobyli: Karol Kar-ski, Krzysztof Jurgiel (obaj PiS) i Tomasz Frankowski

(PO) – debiutujący wówczas w polityce były reprezentant Polski w piłce nożnej, po zakończeniu sportowej kariery zajmujący się głównie działalnością biznesową. Karskiego poparło nieco ponad 184 tys. osób, Jurgiela – 104,6 tys., a na Frankowskiego zagłosowało 125,8 tys. wyborców.

Tegoroczne wybory do PE odbędą się w różnych państwach UE 6-9 czerwca. Polacy będą wybierać 53 posłów do Parlamentu Europejskiego 9 czerwca.

Kandydaci do Parlamentu Europejskiego w okręgu nr 3 obejmującym województwa warmińsko-mazurskie i podlaskie

KKW KOALICJA OBYWATELSKA

1. Jacek Protas, polityk, Lidzbark Warmiński
2. Tomasz Frankowski, polityk, Grabówka
3. Anna Wojciechowska, ekonomistka, Małkinie
4. Alicja Łepkowska-Gotaś, archiwista, Piątnica Poduchowna
5. Joanna Bochniarz, prawnik, Bukwałd
6. Magdalena Milbrat-Pyżyńska, lekarka dentystka, Rybicał
7. Marek Tyszkiewicz, aktor, Białystok
8. Ireneusz Weryk, lekarz, Nidzica
9. Anna Naszkiewicz, prawnik, Suwałki
10. Anna Augustyn, nauczyciel akademicki, Białystok

KKW LEWICA

1. Bożena Przyłuska, specjalista marketingu społecznego, Blanki

KANDYDACI DO EUROPARLAMENTU Z NASZEGO OKRĘGU

W okręgu nr 3 obejmującym województwa warmińsko-mazurskie i podlaskie swoich kandydatów do Parlamentu Europejskiego zarejestrowało osiem komitetów. Liderami list zostali m.in. wiceminister funduszy i polityki regionalnej Jacek Protas (KO), wiceszef MON Paweł Zalewski (P2050-TD) i były wiceszef CBA i MSWiA Maciej Wąsik.

2. Edyta Kondzior, inżynier środowiska, Turośń Kościelna 3. Urszula Wiadrowska, dekorator wnętrz, Elbląg 4. Andrzej Aleksiejczuk, elektrymonter, Białystok 5. Tomasz Mańczuk, przedsiębiorca, Lipsk 6. Marta Mroczkowska, manager, Białystok 7. Beata Dalkowska, ekonomista, Węgorzewo 8. Ireneusz Dzienisiewicz, samorządowiec, Ełk 9. Tomasz Krutul, technik informatyk, Nowodworce 10. Marcin Kulasek, parlamentarzysta, Olsztyn	10. Marta Rau, wykładowca akademicki, Białystok KW KONFEDERACJA WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ 1. Piotr Lisiecki, wydawca, Nagłady 2. Jan Krysiak, przedsiębiorca, Ostróda 3. Karol Kiciński, informatyk, Białystok 4. Zbigniew Jaskowski, ekonomista, Ełk 5. Paulina Gołębiowska, księgowa, Olsztynek 6. Katarzyna Wojciechowska, inżynier budownictwa, Wójtowo 7. Aneta Duda-Bejnarowicz, wychowawca, Kętrzyn 8. Agnieszka Dębkowska, terapeuta, Olsztyn 9. Magdalena Wiśniewska, ekonomista, Białystok 10. Konrad Krupiński, rolnik, Kukowo KW NORMALNY KRAJ 1. Jarosław Galej, przedsiębiorca, Białystok 2. Tadeusz Poźniak, nauczyciel, Olsztyn 3. Dorota Radziszewska, psycholog, Białystok 4. Leszek Gosk, ekspert przyrodniczy, Rutki 5. Danuta Nowosielska, ekonomista, Nowa Wieś Wielka 6. Marian Czapliński, technik budowlany, Radosty 7. Marta Młodziankowska, pedagog, Zawyki	8. Alina Erdene-Ochir, przedsiębiorca, Lubawa 9. Monika Żurawska-Wiącek, rolnik, Liwa 10. Patryk Olencki, geograf, Białystok KW POLEXIT 1. Miłosz Kuziemka, inżynier górnik, Sopot 2. Jacek Gierwatowski, trener sportu, Elbląg 3. Anna Kaczor, księgowa, Wieliczka 4. Natalia Jajszczak, specjalista ds. marketingu i handlu, Stasi Las 5. Dawid Pszenny, dyrektor handlowy, Toruń 6. Katarzyna Gol, geolog, Krzeczków 7. Włodzimierz Dobrek, technik mechanik, Dąbrowa Górnicza 8. Agnieszka Maciejewska, pracownik biurowy, Kostrzyn nad Odrą 9. Jolanta Dąbek, emeryt, Sopot 10. Maciej Wiewiórka, kierowca samochodu dostawczego, Rumia KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ 1. Maciej Wąsik, archeolog, Warszawa 2. Karol Karski, profesor prawa, Białystok 3. Adam Andruszkiewicz, parlamentarzysta, Klepacze 4. Iwona Arent, politolog, Olsztyn	5. Olga Semeniuk-Pątkowska, parlamentarzystka, Warszawa 6. Jacek Bogucki, poseł na Sejm RP, Siennica-Lipusy 7. Bogusława Orzechowska, lekarz, Ostróda 8. Bernadeta Krynicka, pielęgniarka, Łomża 9. Robert Gontarz, poseł, Tuczek 10. Sebastian Łukaszewicz, poseł na Sejm RP, Kozińce KWW BEZPARTYJNI SAMORZĄDOWCY – NORMALNA POLSKA W NORMALNEJ EUROPIE 1. Urszula Brzozowska, pedagog, Olsztyn 2. Łukasz Zakrzewski, inżynier budowy dróg, Giżycko 3. Rafał Kosno, dziennikarz, Białystok 4. Zorina Dańkowska, pełnomocnik ds. jakości i bezpieczeństwa żywności, Kobylin-Cieszyny 5. Leszek Burchardt, doradca ds. rynku nieruchomości, Warszawa 6. Paulina Czarnowska, prawnik, Czarnowo-Biki 7. Kamil Sokółowski, konserwator, Mońki 8. Weronika Czerniawska, historyk, Białystok 9. Piotr Biliński, politolog, Romany 10. Krzysztof Hołownia, właściciel zakładu usługowego, Łomianki
--	---	---	--

RED./PAP

JEST KANALIZACJA? TRZEBA SIĘ PODŁĄCZYĆ! BĘDĄ KONTROLE

Władze gminy Elbląg zapowiadają przeprowadzenie kontroli opróżniania szamb. I przypominają, że w przypadku gdy istnieje możliwość przyłącza do sieci kanalizacyjnej, trzeba to zrobić. Inaczej posypia się kary.

Urzednicy z gminy Elbląg przypominają mieszkańcom, że zgodnie z zapisami prawa gminy mają obowiązek prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Na właścicielach nieruchomości spoczywa obowiązek utrzymania czystości poprzez gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiorniku bezodpływowym lub przydomowej oczyszczalni ścieków, gdy nie ma możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej.

Na terenach z siecią kanalizacyjną z kolei obowiązkowe jest podłączenie nieruchomości do tego systemu, chyba że posiadają one już przydomową oczyszczalnię ścieków. W przypadku braku kanalizacji właściciele nieruchomości muszą regularnie opróżniać swoje zbiorniki oraz zawierać umowy z przedsiębiorcami posiadającymi zezwolenie na wywóz nieczystości ciekłych.

Urzednicy przypominają, że aby ułatwić mieszkańcom spełnienie tych obowiązków, gmina Elbląg udziela dotacji na instalację przydomowych oczyszczalni ścieków. Informacje na ten temat można znaleźć w Urzędzie Gminy Elbląg lub na stronie internetowej bip.gminaelblag.pl.

fol. UG Elbląg

Pracownicy urzędu gminy zatem zapowiadają, że będą przeprowadzać kontrole nieruchomości niepodłączonych do kanalizacji, aby się upewnić, że właściciele

przestrzegają obowiązujących przepisów. Osoby, które nie wykonują swoich obowiązków, mogą podlegać sankcjom, m.in. grzywnom.

— Podczas kontroli będą sprawdzane umowy oraz dokumenty (dowody uiszczenia opłat) potwierdzające wywóz nieczystości ciekłych przez uprawnionych przedsiębiorców, a w przypadku posiadania szamba również faktury za zużycie wody (ilość wywożonych nieczystości ciekłych za dany okres powinna odpowiadać ilości pobranej w tym okresie wody). Należy mieć na uwa-

dze, że posiadane rachunki muszą potwierdzać regularność wywozu nieczystości ciekłych. Osoby, które nie mają jeszcze podpisanych umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub osadników z instalacji przydomowych oczyszczalni ścieków, powinny to uczynić niezwłocznie. W związku z powyższym uprasza się mieszkańców gminy Elbląg o pilne uregulowanie gospodarki ściekowej na terenie nieruchomości, zgodnie z przytoczonymi przepisami ustawy — podkreślają przedstawiciele urzędu.

OPR. RAZ

HARMONIA Z BOGIEM PRZEZ ŚPIEW

Tegoroczny XV festiwal zgromadził artystów z całej diecezji elbląskiej oraz z diecezji warmińskiej i pelplińskiej. Odbывał się on zaś pod hasłem: Potrzebujemy muzyki i śpiewu, żeby osiągnąć harmonię z pięknem Boga (Benedykt XVI).

W festiwalu tym wzięło udział 14 zespołów i 10 solistów. Dzięki temu wysławiało Boga w tym podniosłym wydarzeniu ponad 150 wykonawców. Członkowie Jury byli pod wrażeniem wysokiego poziomu artystycznego pieśni wielbiących Boga i Maryję. Wszystkich uczestników festiwalu ujęła gościnność parafian, wykwinny poczęstunek, jaki oni przygotowali oraz znakomita organizacja tego kulturalno – religijnego przedsięwzięcia.

Festiwal pozwolił w sposób szczególny uczcić i wysławiać Boga, doświadczyć piękna więzi z Nim i z innymi ludźmi, doświadczyć piękna wiary, piękna jej wspólnotowego przeżywania. Nic więc dziwnego, że jego uczestnicy poczuli się jedną wyjątkową wspólnotą.

W skład Jury weszli pedagodzy i nauczyciele muzyki: panie mgr - Elżbieta Nawrocka (Gdańsk), Elżbieta Pisarkiewicz (Elbląg), pani Edyta Szczepanowicz (Jantar). Organizatorem festiwalu była parafia pw. św. Jadwigi Królowej w Kmiecinie z proboszczem ks. dr hab. Józefem Koźuchowskim (prof. Wyższego Seminarium Duchownego w Elblągu i WSSE w Gdańsku).

Atmosferę festiwalu i jego klimat najlepiej oddają wypowiedzi niektórych głównych bohaterów - artystów i opiekunów.

— Święty Augustyn napisał kiedyś: „Ten kto śpiewa, dwa razy się modli”. Z prawdziwą radością wzięliśmy udział w XV Festiwalu Pieśni Religijnej, który odbył się w miejscu niezwykle urokliwym, w zabytkowym XIV-wiecznym Kościele św. Królowej Jadwigi. Po

raz kolejny zaskoczeni zostaliśmy przemianą i niepowtarzalną atmosferą oraz otwartością i życzliwością parafian. Poprzez śpiew i grę na instrumentach wyraziliśmy nasze świadectwo wiary i miłości do bliźnich. Udział w tym niepowtarzalnym wydarzeniu, to czas budowania wspólnoty, czas wspólnej modlitwy i śpiewu na Bożą chwałę, czas podziękowania Bogu za otrzymane łaski. Festiwal ma wymiar ewangelizujący, wpływający na wzrost wiary jego uczestników. Podczas jego trwania poczuliśmy się jedną, wielką wspólnotą, którą jednoczy uwielbienie Stwórcy za wszystko, co nam dał. Serdeczne podziękowania składamy na ręce Ks. prof. Józefa Koźuchowskiego, proboszcza Parafii pw. św. Jadwigi Królowej w Kmiecinie, bez którego nie dane byłoby nam dane spotkać tak wielu osób zjednoczonych wokół rzeczy wielkich i pięknych — podkreślała prowadząca zespół Beata Kulesza.

W podobnym stylu wypowiedzieli się inni uczestnicy.

— Dyplom, który zdobyliśmy za drugie miejsce, będzie nas motywował do dalszej regularnej pracy. Uważam, że szczere śpiewanie na chwałę Bożą nigdy nie jest bezowocne i przynosi wiele radości i dobra na różnych płaszczyznach. Osobiście w Festiwalu Pieśni Religijnej w Kmiecinie uczestniczę od samego początku jego istnienia. Muszę przyznać, że z każdym rokiem poziom jest coraz wyższy, a poprzeczka zawieszona bardzo wysoko. Nagrody cieszą, ale tak naprawdę chodzi o to, by śpiewać na Chwałę Pana i czerpać radość z tego, że co roku możemy się spotkać, zaprezentować swoje umiejętności, wymienić doświadczenia oraz cieszyć się wspólną pasją jaką jest muzyka. Uważam, że po tylu latach jesteśmy jak jedna wielka rodzina. Atmosfera jest cudowna. Ksiądz Józef jest wspaniałą, ciepłą i otwartą osobą. Co

foto: nadesłane

WSPÓLNIE WIELBILI BOGA ŚPIEWEM. ZA NAMI XV FESTIWAL PIEŚNI RELIGIJNEJ DLA MIESZKAŃCÓW ŻUŁAW I MIERZEI WIŚLANEJ W PARAFII PW. ŚW. JADWIGI KRÓLOWEJ W KMIECINIE, W KTÓREJ WZIELI PRZEDSTAWICIELE AŻ TRZECH DIECEZJI.

roku jesteśmy bardzo miło przyjmowani i z radością wracamy. Wszystko dopięte na ostatni guzik, a co więcej nikt nie wyjeżdża głodny. Zawsze w przerwie czeka na nas przepyszny poczęstunek. Serdeczne Bóg zapłać Proboszczowi i mieszkańcom w organizacji tak wspaniałego wydarzenia oraz jeszcze wielu takich festiwali — mówiła Katarzyna Dudek, kierownik zespołu Żuławianki z Ostaszewa.

— Jesteśmy bardzo wdzięczni księdzu Józefowi Koźuchowskiemu za to, że pamiętał o nas i zaprosił nas ponownie na swój festiwal. Kmiecin to uroczą miejscowość, którą mieliśmy okazję zwiedzić podczas festiwalu. Jednak stary kościół jest bijącym sercem tego miejsca. Widzę zaangażowanie księ-

dza, indywidualne podejście do każdego, rozmowa. Sam festiwal na wysokim poziomie wykonawców. Nie wiedzieliśmy że córka zajmie tam po raz drugi zaszczytne pierwsze miejsce (choć skromna, cicha nadzieja była). Skromność jednak popłaca. Cały festiwal przebiegał sprawnie. Bardzo dobrze, że odbyła się przerwa na pyszną zupkę, kawę, herbatę, ciasto przygotowane przez miejscowych parafian. Bardzo miłe panie. Wody też w ten upalny dzień nie zabrakło. Gratuluję księdzu Józefowi zorganizowania tego przedsięwzięcia i...do zobaczenia za rok — zachęcała Ewa Michałowska z Braniewa, matka Juli, która zdobyła I miejsce w kategorii solistów dzieci.

Wyniki XV Festiwalu Pieśni Religijnej dla Mieszkańców Żuław i Mierzei Wiślanej

I. Kategoria:

Soliści dzieci

1. Julia Kowal - z parafii pw. św. Katarzyny (Braniewo)
2. Natalia Wysocka z parafii pw. św. Józefa (Malbork)
3. Jakub Ratka z parafii pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy (Malbork)

Wyróżnienia:

Anna Żyra - parafia św. Anny w Sztumie
Zuzanna Zimna - Sanktuarium Królowej Pomorza i Matki Jedności w Piasecznie
Natasza Lis - parafia Trójcy Przenajświętszej w Trumiejkach
Barbara Barańska - parafia Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny w Rychlikach

II. Kategoria:

Soliści dorośli i młodzież

1. Adrianna Bąkowska - Lis z parafii pw. Trójcy Przenajświętszej (Trumiejkki)
2. Marcelina Runewicz z parafii Miłosierdzia Bożego (Malbork)

Wyróżnienie:

Adrianna Pilarska - parafia św. Alberta w Elblągu

III. Kategoria:

schole i zespoły dziecięce

1. Trio: Marcelina Zacharska, Maja Kowalska, Maja

Wiatrowska z parafii pw. św. Anny (Sztum)
2. Schola „Zatoga Pana” z parafii pw. św. Wojciecha (Prabuty)

3. ex aequo:

Schola „Totus Tuus” z parafii pw. św. Jadwigi Królowej (Kmiecin) i
Schola „Śpiewaj Panu” z parafii pw. św. Anny (Sztum)

Wyróżnienia:

Schola parafialna - parafia Niepokalanego Serca Maryi w Nowym Dworze Gdańskim
Liwia i Michał Wnuk (duet) - parafia św. Anny w Sztumie

IV. Kategoria:

Zespoły - dorośli

1. „Anielskie Głosy” z Jazowa - parafia pw. Narodzenia N.M.P. (Wierciny)
2. „Żuławianki” z parafii św. Jana Chrzyciela (Ostaszewo)

3. ex aequo:

„Honoratki” z parafii pw. św. Katarzyny (Płoskinia) oraz
„Fale” z parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa (Stegna).

Wyróżnienia:

Zespół „Zakrzewianki” - parafia św. Wojciecha w Elblągu
Zespół „Malinki” - parafia św. Rafała Kalinowskiego w Elblągu
Zespół „Diamenty” - parafia Przenajświętszego Serca Pana Jezusa w Stegnie
Zespół „Uśmiech” - Polski Związek Niewidomych w Elblągu.

BEZ PSZCZÓŁ NIE MA LUDZKOŚCI

Może i są małe — a przez to niezauważane, niedoceniane... Ale pszczoły i trzmiele odgrywają ogromną rolę w ochronie ludzi i planety, stanowiąc część różnorodności biologicznej, od której zależy nasze przetrwanie. 20 maja obchodziliśmy Światowy Dzień Pszczół — kto go świętował...?

Wszystkie święte księgi głównych religii tego świata od tysiącleci, jak jedna, w swoich fragmentach o pszczołach podkreślają ich znaczenie dla społeczeństw ludzkich. I odnotował ten fakt bardzo dobitnie przełomowy raport Międzyrządowej Platformy Naukowo-Politycznej ds. Różnorodności Biologicznej i Usług Ekosystemowych z 2019 r. (IP-BES). Pszczoły są ważną częścią środowiska naturalnego, ale czasami traktujemy je jako coś oczywistego. Może dlatego, że nie zdajemy sobie sprawy, jak bardzo są one ważne?

SAME KORZYŚCI!

Aby uczynić świat zielonym, potrzeba czegoś więcej niż tylko gleby, wody i słońca. Co najmniej 30 proc. upraw na świecie i 90 proc. wszystkich roślin wymaga zapylania krzyżowego, aby się rozprzestrzeniać i rozwijać. Pszczoły są naszymi najważniejszymi zapylaczami. Tymczasem zmiana klimatu powoduje, że niektóre kwiaty kwitną wcześniej lub później niż zwykle, przez co na początku sezonu pszczoły mają mniej źródeł pożywienia. Pszczoły cierpią też z powodu utraty siedlisk w wyniku rozwoju, opuszczonych gospodarstw i braku kwiatów przyjaznych pszczolom. Niektóre kolonie umiera-

ją z powodu roślin i nasion traktowanych pestycydami neonikotynoidowymi lub szkodliwymi pasożytami, takimi jak roztocza.

ZAPYLANIE

Kto kocha jabłka, melony, żurawiny, szparagi lub brokuły, kapelusz przed pszczołami powinien uchylać bardzo nisko! By wykiełkować, rośliny te wymagają przeniesienia pyłku z męskiej części kwiatu (pylnika) na żeńską część (piętno). Pszczoły odgrywają też kluczową rolę w utrzymaniu różnorodności biologicznej i łagodzeniu zmian klimatycznych poprzez zapylanie — czynność przenoszenia ziaren pyłku z jednej rośliny na drugą, umożliwiając nawożenie i produkcję posiew. Przemieszczając się z kwiatu na kwiat w poszukiwaniu nektaru, pozostawiają ziarna pyłku na lepkiej powierzchni, umożliwiając roślinom wzrost i wytwarzanie pożywienia. Nie bez przyczyny to właśnie pszczoły mają reputację pracowitych: każdego roku zapylają przecież miliardy roślin, w tym miliony upraw rolnych. W rzeczywistości zapylacze, takie jak pszczoły, odgrywają kluczową rolę w jednym na trzy kęsy pożywienia, które spożywamy. Bez nich wiele roślin, którymi się odżywiamy, wymrze.

BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCIOWE

To także pszczoły i inne zapylacze bezpośrednio przyczyniają się do bezpieczeństwa żywnościowego odżywiania i zdrowia środowiska, które zależą od zapylania. Według ekspertów ds. pszczół z ONZ ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) jedna trzecia światowej produkcji żywności zależy od pszczół: pszczoły i inne zapylacze odpowiadają za 35 proc. całkowitej światowej produkcji

foto: pixabay.com

roślinnej, zapylając 87 ze 115 wiodących roślin spożywczych na świecie. Zapylanie jest odpowiedzialne za prawie 90 proc. roślin dzikich i 75 proc. plantacji jadalnych.

RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Jako zapylacze pszczoły odgrywają rolę w każdym aspekcie ekosystemu. Wspierają wzrost drzew, kwiatów i innych roślin, które służą jako pożywienie i schronienie dla dużych i małych stworzeń. Tworzą złożone, wzajemnie powiązane ekosystemy, które umożliwiają współistnienie różnorodnej liczby różnych gatunków. Nie ma wątpliwości, jak ważne są pszczoły dla naszego zaopatrzenia w żywność. Bez nich nasze ogrody byłyby puste — tak samo, jak nasze talerze. Powinniśmy zatem pamiętać o innych powodach, dla których pszczoły są ważne dla środowiska.

ŹRÓDŁO POŻYWIENIA

Pszczoły produkują miód, aby nakarmić swoje rodziny podczas mroźnych zimowych miesięcy. Ludzie zbierają miód od tysięcy lat, ale nie tylko my uważa-

my go za słodką przekąskę. Ale pszczoły dostarczają też inne produkty wysokiej jakości: mleczko pszczele, pyłek, wosk pszczeli, propolis i jad pszczeli.

Zwierzęta takie jak ptaki, szopy, oposy i owady będą napadać na ule, aby spróbować pożywnego miodu oraz larw pszczół. Same pszczoły są również częścią łańcucha pokarmowego. Co najmniej 24 gatunki ptaków, w tym kos, koliber rubinobrody i szpak, żerują na pszczolach. Wiele pajków i owadów, takich jak ważki i modliszki, również zjada pszczoły.

WZROST DZIKICH ROŚLIN

Nie tylko owoce i warzywa uprawiane w gospodarstwach rolnych są uzależnione od zapylaczy. Wiele gatunków dzikich roślin jest również zależnych od owadów zapylających. Pszczoły są odpowiedzialne za produkcję wielu nasion, orzechów, jagód i owoców, które stanowią istotne źródło pożywienia dla dzikich zwierząt.

CZŁOWIEK — NAJWIĘKSZY SZKODNIK!

Na świecie istnieje prawie 21 tys. różnych gatunków pszczół, w tym wiele

dzikich. Dla porównania — to więcej niż wszystkie gatunki ptaków i ssaków na świecie razem wzięte! Wytwarzany przez nie miód jest bardzo popularny ze względu na swoje właściwości zdrowotne i lecznicze. Nic zatem dziwnego, że niszczenie siedlisk może skutkować utratą różnorodności, co zakłóca z kolei naturalną interakcję między pszczolami a lokalnymi roślinami, wpływając na ochronę i utrzymanie roślin w ekosystemie. Niestety, pszczoły i inne zapylacze, takie jak motyle, nietoperze i kolibry, są coraz bardziej zagrożone działalnością człowieka. W ostatnich dziesięcioleciach populacja pszczół na całym świecie spada z powodu utraty siedlisk, intensywnych praktyk rolniczych, zmian w pogodzie i nadmiernego stosowania agrochemikałów, takich jak pestycydy. Obecne wskaźniki wymierania gatunków są od 100 do 1000 razy wyższe niż normalnie w wyniku oddziaływania człowieka. To z kolei stwarza zagrożenie dla różnorodnych roślin mających kluczowe znaczenie dla dobrostanu i źródeł utrzymania lu-

dzi, czyli krótko mówiąc — uparcie i zawzięcie podcinamy gałąź, na której sami wygodnie się usadowiliśmy...!

Zanieczyszczenie powietrza również wpływa na pszczoły — oczywiście niekorzystnie. Wstępne badania pokazują, że zanieczyszczenia powietrza oddziałują z cząsteczkami zapachowymi wydzielanymi przez rośliny, które są potrzebne pszczolom do poszukiwania pożywienia. Mieszane sygnały zakłócają zdolność pszczół do efektywnego żerowania, przez co są one wolniejsze i mniej skuteczne w zapylaniu.

CO MOŻEMY ZROBIĆ SAMI I JUŻ DZIŚ?

Sadźmy kwiaty nektarowe, takie jak nagietki lub słoneczniki, do celów dekoracyjnych na balkonach, tarasach i ogrodach. Kupujmy miód i inne produkty ula u najbliższego lokalnego pszczelarza. Podnośmy świadomość dzieci i młodzieży na temat znaczenia pszczół i wyrażajmy swoje wsparcie dla pszczelarzy. Zakładajmy farmę zapylaczy na swoim balkonie, tarasie lub w ogrodzie. Zachowajmy stare łąki, które charakteryzują się bardziej różnorodną gamą kwiatów, i wysiewajmy rośliny nektarujące. Trawę na łąkach kośmy dopiero po przekwitnięciu roślin nektarujących. Jeśli już musimy, to używajmy pestycydów, które nie szkodzą pszczolom i opryskujmy je przy bezwietrznej pogodzie, wcześniej rano lub późno w nocy, kiedy pszczoły wycofują się z kwiatów.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

Korzystałam ze stron zurich.com, unep.org, environment.sa.gov.au oraz pthomeandgarden.com.

24 maja - 30 maja 2024

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura

INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

23:50

TVP 2

Kafarnaum
Dramat, Liban, 2018

Dwunastoletni Zejn jest mieszkańcem bejruckich slumsów, odmalowanych w Kafarnaum z niezwykłą intensywnością. Zgodnie z tytułem, oznaczającym chaos, bezład, gmatwaninę, dzielnica uderza nadmiarem: rzeczy, ludzi, a przede wszystkim dzieci, niewinnych ofiar rzeczywistości społecznej oraz klasowych i ekonomicznych podziałów. Nadine Labaki staje w ich obronie i to dosłownie, wciela się bowiem w filmie w rolę adwokatkę Zejna. Przed sądem chłopak odtwarza swoją historię, przywołuje dramatyczne wspomnienia, ale co najważniejsze: z pasją walczy o siebie i swoją przyszłość...

Piątek

20:05

TVP KULTURA

Blue Velvet
Thriller, USA, 1986

Małe, sielskie miasteczko Lumberton w Północnej Karolinie. Do ojca, który miał zawał serca i przebywał w szpitalu, przyjeżdża z college'u syn, Jeffrey Beaumont. Odwiedzający chorego, chłopak wraca do domu krążąc po odludnej okolicy. Nagle jego uwagę przykuwa, leżące na polu ludzkie ucho. Powiadania o dziwnym znalezisku miejscowego detektywa, Williamsa. Tymczasem z Jeffreyem kontaktuje się córka detektywa, Sandy. Naprowadza go na trop piosenkarki z nocnego klubu, Dorothy Vallens, o której dowiaduje się podsłuchując rozmowę ojca...

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 23:45

Wtorek

1:05

POLSAT

Czerwona jaskółka
Thriller, szpiegowski, USA, 2018

Dominika Egorova (Jennifer Lawrence) zmuszona zostaje do przyjęcia roli „jaskółki”, specjalnie szkolonej uwodzącej na usługach rosyjskich służb specjalnych. Uczy się używać swego ciała jako broni i robi wszystko, by nie utracić własnego „ja” w trakcie szkolenia, które zaprzecza godności człowieka. Udaje jej się stawić czoło niesprawiedliwemu systemowi i staje się bezcennym nabytkiem dla swych przełożonych. Jej pierwszym celem okazuje się Nate Nash (Joel Edgerton), agent CIA, który prowadzi ściśle tajną infiltrację rosyjskiego wywiadu...

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, 20:05

Sobota

22:40

TVN 7

Interstellar
SF, USA, Wlk. Bryt., Kan., Islandia, 2014

W oparciu o naukowe teorie Kipa Thorne'a twórca „Incepcji” zrealizował imponujące dzieło o międzygwiazdnej podróży do granic kosmosu. Gwiazdorska obsada filmu wciela się w rolę zespołu naukowców, którzy dokonują niemożliwego, podróżując nowo odkrytym tunelem czasoprzestrzennym, przekraczając tym samym granice wyznaczone wcześniej przez podróże kosmiczne i docierając do innego wymiaru.

Środa

19:05

TVP KULTURA

Żalanasz - pusty brzeg
Dokument, Polska, 2017

Tytułowy Żalanasz to miasto portowe nad częściowo wyschniętym jeziorem Aralskim. Miejsce pomiędzy wielką wodą i rozległą pustynią, niedgdy dobrze prosperujące ogniwo gospodarki sowieckiej, dzisiaj zaledwie cień dawnej świetności. W obiektywie Marcina Sautera Żalanasz to jednak nie tylko sugestywne krajobrazy, lecz przede wszystkim losy ludzi, którzy zainwestowali tutaj swoje życiowe nadzieje i oczekiwania, a teraz pozostało im trawić swoją samotność pośród ruin statków oraz portowych żurawi.

INNE DATY EMISJI: CZWARTEK, 13:55

Niedziela

22:05

TVN

Gran Torino
Dramat, USA, Niemcy, 2008

Will Kowalski (Clint Eastwood) jest emerytowanym żołnierzem, weteranem wojny koreańskiej. Uosabia stereotyp białego Amerykanina - nie znosi Latynosów, Azjatów i wszelkich emigrantów. Kiedy w jego sąsiedztwie zamieszkuje rodzina Chińczyków, Will okazuje jej jawną wrogość. Wszystko zmienia się, kiedy Will odpiera atak młodzieżowego gangu i staje się lokalnym bohaterem otoczonym powszechnym szacunkiem.

INNE DATY EMISJI: ŚRODA, 23:55

Czwartek

11:35

TVP 2

Bitwa o Midway
Dramat wojenny, USA, 1976

Bitwa o Midway odegrała w rejonie Pacyfiku niemal taką samą rolę jak bitwa o Anglię w Europie. Po rozgromieniu floty amerykańskiej podczas ataku na Pearl Harbor w grudniu 1941 r. Japończycy zmierzali do ostatecznego wyeliminowania Amerykanów także z tego ważnego strategicznie miejsca. Plan dowództwa japońskiego polegał na zaskoczeniu floty amerykańskiej z powietrza, nie brał jednak pod uwagę ofensywnych działań przeciwnika. Zniweczenie tych planów dzięki złamaniu szyfru i zadanie japońskiej marynarce dotkliwych ciosów zmieniło scenariusz i przebieg wojennej gry.

PIĄTEK • 24 maja

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP

05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja

06:05 Złoty chłopak - serial obycz.

07:00 Transmisja Mszy Świętej

07:30 Agape Bliśko Ciebie - mag.

08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.

08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013

09:45 Komisarz Alex - serial krym.

10:40 Ojciec Mateusz - serial

11:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny

12:10 Agrobiznes

12:30 Agropogoda - magazyn

12:35 To się opłaca - magazyn

12:55 Kalahari, twarde prawo pustyni - dok., Franc., 2022

14:00 Złoty chłopak - serial obycz.

14:55 Jaka to melodia?

15:35 Gra słów. Krzyżówka

16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja

17:00 Teleexpress; Pogoda

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy

05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, 2021

06:20 Anna Dymna - spotkajmy się

06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy

07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz

11:15 Operacja zdrowie - magazyn medyczny

11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2023

12:30 Koło fortuny - teleturniej

13:15 Akcyjowa 38 - serial komediowy, 2016

14:05 Va Banque - teleturniej

14:35 Na sygnale - serial fabularny

15:05 Serial fabularny

16:00 Koło fortuny - teleturniej

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.

05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy

11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy

14:40 Detektywi - program krym.

15:45 Doradca smaku - program kulinarny

15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

18:00 Detektywi - program krym.

19:00 Fakty

19:30 Sport; Pogoda

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News

08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny

09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy

10:40 Dlaczego ja? - Kinga Perlińska podczas zakupów spotyka swoją matkę, Monikę, jest kompletnie zaskoczona: singielka jest w towarzystwie atrakcyjnego mężczyzny - Sebastiana Ciesielskiego i wypiera się swojej córki...

11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny

12:50 Wydarzenia - program informacyjny 12:50

13:10 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy

14:40 Dlaczego ja? - paradok.

15:50 Wydarzenia - program informacyjny

16:10 Pogoda

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki

08:30 Szpakowski - odkrywając linie - reportaż

09:00 Ogniem i mieczem - serial, 2000

11:10 Ada, to nie wypada! - kom., Polska, 1936

12:45 Słobrodzanie - magazyn

13:25 Moje organy to moja orkiestra

14:40 Jasminum - komedia obyczajowa, Polska, 2005

16:40 Opole na bis - „Życia mała garść” - piosenki Anny Jantar i Jarosława Kukulskiego - koncert, 2012

18:25 Muzeum Polskiej Piosenki - „Ktoś między nami” - Anna Jantar, Zbigniew Hołdys - 2014

18:50 Reżyserzy - Bracia Coen - dok., Wlk. Bryt., 2018

19:40 Portrety - Anatol Kocyłowski - reportaż

20:00 Wstęp do filmu - Blue Velvet

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Podczas śledztwa Nash i Karen zbliżają się do siebie. Wkrótce Nash poznaje prawdę o swojej policyjnej partnerce.

08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny

10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy

12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny

14:00 Lombard. Życie pod zastaw - Małżeństwo Mateuszy i Edyty Kaczanowskiej porządkując piwnicę w starym, kupionym kilka lat wcześniej domu, znajdują za szafą olbrzymi obraz...

16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

TVN 7

05:15 Szkoła - Licealistka Sandra Chruściel od pół roku uczęszcza na terapię po tym, jak była molestowana przez starszego mężczyznę.

07:10 Szpital - program obycz.

08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy

11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny

12:45 Szpital - Pacjentem doktora Piotra Wójtowicza jest młody mężczyzna, który dotkliwie poranił się podczas napadu na stację benzynową.

13:50 Sąd rodzinny - program sądowy

14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy

16:55 Zagadki losu - program obyczajowy

17:55 Szpital - program obycz.

18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok.

09:00 Dlaczego ja? - serial paradok.

11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy

13:00 Policjantki i Policjanci 14:00 Gliniarze 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.

18:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.

20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny

23:00 American Pie: Dziewczyny rządzą - kom., USA, 2020

01:00 Love Island. Wyspa miłości - reality show

03:05 Interwencja - magazyn reporterów

03:25 Disco Polo Life

04:25 Top 10 - Lista Przebojów

05:30 Telezakupy TV Okazje

17:20 Jaka to melodia?

- teleturniej muzyczny

17:55 Klan - telenowela TVP

18:25 Leśniczówka - serial obycz.

19:00 Jeden z dziesięciu - telet.

19:30 Program inform.

19:30 19:55 Pytanie dnia

20:05 Pogoda; Sport

20:18 Reporterzy - magazyn

20:35 Kochaj albo rzuć - kom., Polska, 1977

22:45 Boks - Gala KnockOut Boxing Night, Rzeszów

24:00 Matylda - serial kostiumowy, 2024

00:55 W środku burzy - fab., USA, 2019

02:45 Morderstwa w Pont-l'Évêque - dram., Franc., 2021

04:30 Być kobietą w Himalajach - dok., Polska, 2018

16:35 Familiada - teleturniej

17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020

18:10 Va Banque - teleturniej

18:45 Akcyjowa 38 - serial kostiumowy, 2016

19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2023

20:50 Kasia Kowalska na dobry wieczór - widowisko muzyczne

21:55 To jest grane - magazyn muzyczny

22:30 Panorama

23:10 Kino relaks - Tak to się teraz robi - kom., USA, 2010

01:00 Ośmiorniczka - sens., Wlk. Bryt., USA, 1983

03:25 Wyszłam za mąż, zaraz wracam - kom. romant., Franc., 2012

19:50 Harry Potter i kamień filozoficzny - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2001

23:10 Grawitacja - SF, USA, Wlk. Bryt., 2013. Stacja kosmiczna zostaje niemal całkowicie zniszczona przez pędzące odłamki rosyjskiego satelity. Stone i Kowalski są jedynymi, którzy ocalili. Czy wrócą na ziemię?

01:00 Kuba Wojewódzki - talk-show

02:05 Dowody zbrodni - serial krym., USA

03:45 Nauka jazdy - reality show

04:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny

04:35 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

05:00 Kto was tak urządził

16:15 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy

18:50 Wydarzenia - program informacyjny

19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia

19:45 Sport; Pogoda

20:00 Polsat Hit Festival - widowisko muzyczne

23:30 Bad Boys II - kom., USA, 2003

02:55 W cywilu 5: Pole bitwy - sens., USA, 2017

04:50 Disco Gramy - program muzyczny

05:25 Telezakupy TV Okazje

20:05 Wieczór kinomana - Blue Velvet - thriller, USA, 1986

22:15 Hala odlotów - talk-show

23:20 07 zgłoś się - serial krym.

00:55 Czwartkowy klub filmowy - Smak wiśni - dram. psychologicz., Iran, 1997. Film jest wyciszoną, nasyconą subtelną ironią opowieścią o poszukiwaniu sensu życia i prawie człowieka do decydowania o własnej śmierci.

02:45 Noc krótkich filmów - Samogłów - film krótkometrażowy, 2021

03:25 Kino nocne - The Doors - film biograficzny, dramat muzyczny, USA, 1991

05:50 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2

20:00 Tokarev: zabójca z przeszłości - akcja, USA, 2014. Paul Maguire wraz z dwójką przyjaciół przed kilkunastu laty obrabował kuriera rosyjskiej mafii. Pewnego dnia przychodzi jednak czas zapłaty.

22:00 Ochroniarz - akcja, USA, 2017. Antonio Banderas jako ochroniarz, który musi się zmierzyć z grupą płatnych zabójców.

23:55 Najwyższy wyrok - akcja, USA, 2012

02:00 Menu na miarę - program kulinarny

02:55 Gra muzyka - widowisko rozrywkowe, Polska, 2019

04:00 Menu na miarę - program kulinarny

05:00 Dyżur - serial medyczny

20:00 After II - obycz., USA, 2020. Tessa wciąż nie potrafi wybaczyć i zaufać Hardinowi po tym co między nimi zaszło. Aby wyleczyć się z namiętności, rzuca się w wir pracy.

22:25 Niezgodna - przyg., USA, 2014. W metropolii wzniezionej na ruinach Chicago idealne społeczeństwo budowane jest na zasadzie selekcji. Każdy nastolatek przechodzi test predyspozycji.

01:05 Zabójcza broń III - sens., USA, 1992

03:20 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny

04:10 Medium z Long Island - paradokument

04:35 Druga strona medalu - talk-show

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień

09:45 Jestem mamą

10:00 Inf. dnia

10:15 Rozmowy niedok.

11:25 Głos Polski

11:45 Życie wg. św. Jana Pawła II

12:00 Anioł Pański

12:03 Inf. dnia

12:20 Otto Schimek wierny sumieniu

13:30 Msza św.

14:30 Drzwi do lasu

14:55 Słowo życia

15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia

15:20 Mocni w Wierze

15:50 Ma się rozumieć

16:00 Inf. dnia

16:10 Siódmy Sakrament

16:40 Prosto o gosp.

17:00 Kobiety przy Grobie

17:30 Geopolityka

17:55 Poczet Wlk. Polaków

18:00 Anioł Pański

18:05 Inf. dnia

18:15 Westerplatte Młodych

19:00 Warto zauważyć...

19:30 Brat Franciszek

20:00 Inf. dnia

20:20 Różaniec

20:50 Myśląc Ojczyznę

21:00 Apel Jasnog.

21:20 Inf. dnia

21:40 Polski Punkt Widzenia

22:00 Orleża Lwowskie

22:55 Przegląd Tyg. „Niedziela”

23:00 Chryste Ratuj

SOBOTA • 25 maja	
TVP 1	TVP 2
05:30 Balans bieli - magazyn 06:05 Szatan z siódmej klasy - serial, 2006 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Życie lasu. Storzyski 09:30 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013 10:30 Komisarz Alex - serial krym. 11:30 Ojciec Mateusz - serial 12:30 Gwiazdy w południe - Wóz pancerny - western, USA, 1967 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 15:00 Miłość i medycyna - serial obyczajowy, Dania, 2018 15:55 Program rozrywkowy 17:00 Telexpress 17:15 Pogoda	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz 11:40 To jest grane - magazyn 12:15 Mikotajek - kom., Franc., 2009 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 - widowisko muzyczne 16:15 Na dobre i na złe - serial 17:10 Słowo na niedzielę 17:25 Piłka nożna - PKO Bank Polski Ekstraklasa , 34. kolejka 20:00 60. KFPP w Opolu - Cała sala śpiewa z nami, czyli hity opolskiej publiczności - koncert, 2023 21:00 60. KFPP w Opolu - Czas ołowiu - koncert, 2023
	
17:25 Ojciec Mateusz - serial 18:15 Audycje Wyborcze 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Pogoda; Sport 20:20 Komisarz Alex - serial krym. 21:20 Hit na sobotę - Raport Pileckiego - dram. woj., Polska, 2023. Historia wielkiego bohatera drugiej wojny światowej - rotnistrza Witolda Pileckiego. 23:30 Ucieczka z Pretorii - thriller, Wlk. Bryt., 2020 01:25 Kochaj albo rzuć - kom., Polska, 1977 03:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 04:30 Luwru ponadczasowy - dok., Franc., 2019	22:10 Panorama - magazyn informacyjny 22:45 Audycje Wyborcze 23:00 Kasia Kowalska na dobry wieczór - widowisko muzyczne 24:00 Last Vegas - kom., USA, 2013. Gdy wreszcie podstarzały Billy decyduje się na ślub, starzy kumple bez wahania przybywają do Las Vegas, by wyprawić mu wieczór kawalerski i pokazać światu, że faceci z takim doświadczeniem potrafią bawić się, jakby nie było jutra. 01:50 Tak to się teraz robi - komedia, USA, 2010 03:30 Jak się pozbyć czarnego kota - komedia, Polska, 1984

TVN
05:30 Batwheels I - animacja 06:00 Nastolatki rządzą... kasa 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN 11:20 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska 13:15 Odłotowy ogród - program edukacyjny 13:50 Grawitacja - SF, USA, Wlk. Bryt., 2013. Poważna awaria stacji kosmicznej stawia w dramatycznej sytuacji dwoje ocalałych astronautów. 15:40 Atramentowe serce - przyg., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2008 17:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 19:00 Fakty 19:25 Sport; Pogoda 19:45 Dirty Dancing - melodramat, USA, 1987

22:00 Pitch Perfect II - kom., USA, 2015 00:25 American Pie: Wesele - kom., USA, Niemcy, 2003. Jim (Jason Biggs) postanawia w końcu oświadczyć się ukochanej Michelle (Alyson Hannigan). Dziewczyna euforycznie przyjmuje oświadczenie. 02:25 Szpital - program obycz. 03:20 Nauka jazdy - reality show 03:45 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:10 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada 04:40 Kto was tak urządził - program poradnikowy 05:05 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Daleko jeszcze? - kom., USA, 2005. Gdy Nick zakochuje się w Suzanne, która jest samotną matką, początkowo nie przejmuje się, co myśla o nim jej dzieci... 10:05 Ewa gotuje - program kulinarny 10:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 16:45 Wieżenie - program paradokumentalny 17:45 Chłopaki do wzięcia - serial paradokumentalny 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Goworczyka 19:45 Sport; Pogoda 20:00 Polsat Hit Festival

23:00 Odwet - sens., USA, Niem., 2003. Kiedy po akcji agencji DEA w Los Angeles do więzienia trafia jeden z największych bossów narkotykowych w Meksyku - Guillermo „Memo” Lucero (Geno Silva), jego interesy próbuje przejąć tajemnicza osoba, ukrywająca się pod pseudonimem El Diabło. Do akcji wkracza Vin Diesel jako Sean Vetter, agent amerykańskich służb antynarkotykowych. 01:20 Zasady walki II - Zdrada - sens., Kan., 2008 03:30 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:00 Co powie tata, czyli piosenki Jarosława Kukulskiego - widowisko 09:05 Tamte lata, tamte dni - Karol Straszburger - mag. 09:45 Kariera Nikodema Dyzmy - serial, Polska, 1979 10:45 Cyganeria - La Boheme - Opera Royal de Wallonie-Liege - Francja, 2021 13:00 Gerard Philippe - ostatnia zima Cyda - dokument, Franc., 2022 14:20 Słobrodzanie - magazyn przekracza autobus pełen handlarzy zza Buga. W lesie autobus zostaje napadnięty przez bandę „reketierów”... 16:55 Andrzej Wróblewski na Biennale w Wenecji - reportaż 17:30 Ratunek kino - Ostatni brzeg - dramat, SF, USA, 1959

20:00 Bilet do kina - Gry wojenne - SF, USA, 1983 22:00 Jazz.pl - Maciej Obara Quartet - koncert, 2023 23:45 Wieża kinomana - Blue Velvet - fab., USA, 1986. Do ojca, który miał zawał serca, przyjeżdża z college'u syn, Jeffrey Beaumont. Odwiedziny chorego, chłopak wraca do domu krążąc po odludnej okolicy. Nagle jego uwagę przykuwa, leżące na polu ludzkie ucho... 01:55 Hala odłotów - talk-show 03:05 Kino odnowa - Bruno Schulz - dok., Polska, 2014 04:15 Teledyski 05:15 Podróże z historią - Śląsk nieoczywisty - dok., 2017 05:45 Jeszcze więcej kultury

TV Puls
06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. Zobaczysz wszystko, co może ciebie zainteresować, rozbawić, zainspirować, a czasem nawet czegoś nauczyć. 07:00 Rodziny interes - Wiesław ma chore oczy i lekarz zaleca, aby przestał prowadzić samochód. Jednak starszy pan nie zamiera zrezygnować. Prawda okazuje się dla niego bolesna... 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny. Jacek Stalczyk ze swoją żoną Kasią podejmują decyzję o przeprowadzce do Gdańska, na co nie chce się zgodzić ojciec Jacka - 55-letni emerytowany generał. 22:20 Kodeks sprawiedliwego - akcja, USA, 2016 00:40 Czarny pies - akcja, USA, Wlk. Bryt., Franc., Niemcy, Jap., 1999. Po dwuletniej odsiadce Jack Crews zatrudnia się jako mechanik, aby odsunąć od siebie widmo utraty domu... 02:20 Gra muzyka - widowisko rozrywkowe, Polska, 2019 03:35 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:20 Menu na miarę 05:00 Dyzur - serial medyczny

TVN 7
05:00 Szkoła - Joasia Kobut jest przekonana, że przesładuje ją pech. Jednak jej najlepsza przyjaciółka lekceważy jej problemy, dlatego uczennica postanawia udowodnić jej, że złe uroki istnieją. 06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 06:55 Bugs Bunny Builders - animacja 07:10 New Looney Tunes I - animacja 07:35 Alvin i wiewiórki III - przyg., USA, 2011 09:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:25 Detektywi - program krym. 15:25 Młodość na zamówienie - program lifestyle'owy 16:00 Scobey-Doo II: Potwory na gigantycie - przyg., USA, 2004. 18:00 Lemur zwany Rollo - kom., Wlk. Bryt., USA, 1997

TV 4
06:00 Łowcy skarbów . Kto da więcej? 07:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:00 „JesteśmyDlaDzieci” - program edukacyjny 11:30 Ewa gotuje - program kulinarny 12:00 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy 13:55 Twoja Twarz Brzmi Znamo - program muzyczny - rozrywkowy 15:55 13 posterunek 2 - serial komediowy 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 02:05 STOP Drogowka - serial policyjny 03:05 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

07:55 Poczet Wielkich Polaków 08:00 Inf. dnia 08:15 Westerplatte Młodych 09:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny 10:00 Informacje dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy Sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Pielgrzymka Młodych z Radiem Maryja 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasny 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Warto być ojcem 22:15 Polskie dziedzictwo 23:00 Odpowiedzialni za Kościół 23:30 Podobni do ewangelicznego siewcy

NIEDZIELA • 26 maja	
TVP 1	TVP 2
05:30 Sprawa dla reportera 06:20 Szatan z siódmej klasy - talk-show prof. J. Miodka 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Zakochaj się w Polsce - magazyn 09:05 Przygoda na Mariensztacie - kom., Polska, 1953 10:55 Janosik - serial przyg. 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan 12:15 Między ziemią a niebem 12:45 Misja Brazylia - Ojczyzna futbolu - reportaż 13:00 Poznaj Dobrą Żywność - relacja z Pikniku - reportaż 13:35 Polskie Parki Narodowe - Park Narodowy Ujście Warty - dok., Polska, 2022 14:15 Sanditon - serial, Wlk. Bryt., 2022 15:20 Dom - serial, 1996	04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2023 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obycz., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:50 Grease - musical, USA, 1978 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało - teleturniej 17:15 Audycje Wyborcze 17:45 Ośmiorniczka - sens., Wlk. Bryt., USA, 1983. W Berlinie Wschodnim ginie agent 009. Przed śmiercią udaje mu się dostarczyć do brytyjskiej ambasady beczenny klejnot, pochodzący z carskiej kolekcji. Okazuje się jednak, że... 22:20 Panorama 23:00 Kino bez granic - Niewinne kłamstwka 2 - Franc., 2019. Grupa przyjaciół spędza jak co roku wspólne wakacje... 01:25 Oświecka - serial, 2020 03:20 Last Vegas - kom., USA, 2013. Gdy wreszcie podstarzały Billy decyduje się na ślub, starzy kumple bez wahania przybywają do Las Vegas, by wyprawić mu wieczór kawalerski.
	
17:00 Telexpress 17:20 Pogoda 17:30 Nie ma jak u mamy - koncert z okazji Dnia Matki 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Pogoda; Sport 20:20 Matylda - serial kostiumowy, 2023 21:20 Rolnik szuka żony - reality show 22:20 Audycje Wyborcze 22:40 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:45 Mała Italia - kom. romant., Kan., USA, 2018 01:40 Raport Pileckiego - dram., Polska, 2023 03:45 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	22:10 Panorama 22:45 Audycje Wyborcze 23:00 Kasia Kowalska na dobry wieczór - widowisko muzyczne 24:00 Last Vegas - kom., USA, 2013. Gdy wreszcie podstarzały Billy decyduje się na ślub, starzy kumple bez wahania przybywają do Las Vegas, by wyprawić mu wieczór kawalerski.

TVN
05:45 Batwheels I - animacja 06:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:15 Odłotowy ogród - program edukacyjny 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:20 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 11:55 Totalne remonty Szelągowskiej - program rozrywkowy 12:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 14:05 Lego Ninjago - przyg., USA, Dania, Australia, 2017 16:20 Scobey-Doo! - kom., USA, Kan., 2020 18:00 The Traitors. Zdraycy - reality-show 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:30 Raport Roland Garros 19:35 Pogoda

19:45 Tarzan: Legenda - przyg., Kan., Wlk. Bryt., USA, 2016 22:05 Gran Torino - obycz., USA, Niemcy, 2008 00:35 13 minut - film katastroficzny, Kan., USA, 2021. Mieszkańcy Heartland otrzymują jedynie 13 minut na ucieczkę do schronu, zanim najsilniejsze tornado w historii dotrze do miasteczka 02:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 03:25 Bill Cosby: Kulisy skandalu - dokument 04:10 Szpital - program obycz. 04:55 Nauka jazdy - reality show 05:20 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:45 Stuart Malutki - kom., USA, Niemcy, 1999. Stuart jest inteligentny, przemyślny, nosi ubranka szyte na miarę i nie ma nikogo na świecie. Jest małą myszką, którą adoptuje rodzina państwa Malutkich... 10:35 Percy Jackson i Bogowie Olimpijscy: Złodziej pioruna - sens., USA, 2010 13:00 Krudowie - anim., USA, 2013 15:15 Narzęczony na niby - kom., Polska, 2018. Jedno małe kłamstwo doprowadza do serii nieprzewidzianych zdarzeń. 17:40 Nasz Nowy Dom 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport; Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny 20:00 Tak było - 20 lat Sopockiego Hitu Kabaretowego

23:00 Wykiwać klawisz - kom., USA, 2005. o jednego z najcięższych więźni, Allenville, trafia za jazdę po pijanemu była gwiazda amerykańskiego futbolu, Paul „Wrecking” Crewe (Adam Sandler). Naczelnik więzienia Warden Hazen (James Cromwell) postanawia wykorzystać jego talent. 01:35 Wybraniec śmierci - sens., USA, 1990. Były agent specjalny, John Hatcher, rozpiera się z gangami, grasującymi w jego rodzinnym mieście... 03:30 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
07:10 Rozmowy niewygodne 08:00 Nabożeństwo luterzańskie w Jeleniej Górze 09:05 Gerard Philippe - ostatnia zima Cyda - dok., Franc., 2022 10:25 Od ucha do ucha - Przechytny pan - Fosfor - filmy animowane 11:00 Thierry Smialek - serial przyg.-hist., Franc., 1963 12:15 Andrzej Wróblewski na Biennale w Wenecji - reportaż 12:40 Tamte lata, tamte dni - Karol Straszburger - mag. 13:20 Bilet do kina - Gry wojenne; SF, USA, 1983 15:30 Księga Przetreszeni - Zielone numery 16:10 Kariera Nikodema Dyzmy - serial, Polska, 1979 17:15 Niedziela z...rolami Gabrieli Kownackiej 18:05 Dzieci i ryby - komedia, Polska, 1996

20:00 Zimowi ludzie - fab., USA, 1989 22:00 Teatroteka nocą - Pustostan - spektakl teatralny, 2019 23:05 Więcej niż fikcja - Zbawiciel na sprzedaż - dok., Franc., 2021 00:55 Noc krótkich filmów - Samogłów - film krótkometrażowy, 2021 01:35 Francuska suita - dram. woj., Franc., Wlk. Bryt., 2014 03:30 Niedziela z...rolami Gabrieli Kownackiej 04:25 Reżyserzy - Bracia Coen - dok., Wlk. Bryt., 2018 05:20 Podróże z historią - Zamek czy lepianka - dylematy średniowiecza - dok., Polska, 2015 05:55 Jeszcze więcej kultury

TV Puls
06:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - 35-letnia Julia jest właścicielką niewielkiej kawiarni i od kilku lat mieszka ze swoim partnerem. Pewnego dnia zaplankana zjawia się z walizkami w domu swoich rodziców... 08:55 Fantomas powraca - kom., Franc., Włochy, 1965 10:55 Fantomas kontra Scotland Yard - kom., Franc., Włochy, 1967 13:00 Johnny English: Reaktywacja - kom., Franc., Wlk. Bryt., 2011 15:10 Złap mnie, jeśli potrafisz - kom., USA, 2002. Oparta na faktach historia najmłodszego w historii FBI fałszerza Frank Abagnale Jr, który w latach 60., udając pilota, lekarza, profesora i zastępcę prokuratora wyłudził z banków ponad 2,5 mln dolarów. 22:25 Gliniarz z Beverly Hills 3 - kom., USA, 1994. Detektyw Axel Foley (Eddie Murphy) i jego ludzie trafiają podczas rutynowej akcji w jednym z warsztatów samochodowych na wyładowaną pieniędzmi furgonetkę... 00:40 Hotel Artemis - akcja, USA, 2018 02:20 Dyzur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Dyzur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7
05:00 Szkoła - Eliza Starzewska dowiaduje się, że w szkole rozpoczyna praktyki jej korepetytor. Dziewczyna cieszy się, że teraz bez trudu poprawi ocenę z matematyki... 05:55 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 06:55 New Looney Tunes I - animacja 07:20 Duma: Podróż do domu - przyg., USA, 2005 09:25 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 Detektywi - program krym. 12:25 Pokonaj mnie, jeśli potrafisz - reality show 13:25 Bitwa o gości - program rozrywkowy 14:50 Alvin i wiewiórki: Wielka wyprawa - przyg., USA, 2015 16:45 Harry Potter i kamień filozoficzny - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2001

TV 4
06:00 Łowcy skarbów . Kto da więcej? 07:00 Jezus i jego życie 09:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:00 K-9 - sensacyjna, USA, 1989 13:05 Mroczna wieża - sensacyjna, USA, 2017 15:05 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 18:05 Gliniarze - serial paradokumentalny 20:05 Szczęki - sensacyjna, USA, 1975 22:45 Dystrykt 9 - sensacyjna, RPA, USA, N. Zel., Kan., 2009 01:05 STOP Drogowka - serial policyjny 02:05 Kosmos - niewyjaśnione tajemnice starożytności - serial dokumentalny, USA, 2014 04:05 Interwencja - magazyn reporterów 04:25 Top 10 - Lista Przebojów disco polo - magazyn muzyczny 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:30 Msza św. 10:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 10:40 Orleńskie Lwowskie 11:35 Pogranicze 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:45 Ulmowie . Błogosławiona Rodzina 14:00 To się nie kończy... Historia dzieci z obozu na Przemysławskiej 15:00 Wies - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:50 Pogoria . Żeglarska szkoła życia 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasny 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Polskie dziedzictwo 22:30 Zrozumieć wartość życia - rozmowa z dr Wandą Półtawską

PONIEDZIAŁEK • 27 maja

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Studio Raban - magazyn
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedyne - Szypnansy w Ugandzie - dok., Franc., 2019
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia?

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Audykcje Wyborcze
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obyczajowy
19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Program informacyjny 19.30
20:00 Teatr Telewizji - 1989 - spektakl teatralny, 2024
22:30 Świat bez fikcji - Mechanizmy korupcji - dok., Włochy, 2019
23:45 Balans bieli - magazyn
00:30 Kodeks zbrodni - fab., USA, 1998
02:10 Mała Italia - kom. romant., Kan., USA, 2018

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial, 2021
06:25 Dobre historie - Fundacja Rodzin - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz
11:15 Dla niesłyszających - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
11:50 Dla niesłyszających - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 Na dobre i na złe - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:05 Audykcje Wyborcze

18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:40 Przepis dnia - program kulinarny
20:55 Będziemy mieszkać razem - serial obycz., Polska, 2023
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Panorama
23:00 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2011
23:50 Kafarnaum - dramat, Liban, 2018
02:10 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP, 2019
03:05 Niewinne kłamstewka 2, Franc., 2019

TVN

05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:40 Detektywi - program krym.
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport
19:45 Raport Roland Garros
19:50 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.

20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Skazana - serial, Polska
22:45 Tunel - film katastroficzny, Nor., 2019
00:50 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
01:25 Pokonaj mnie, jeśli potrafiś - reality show
02:20 Dowody zbrodni - serial krym., USA
03:10 Szpital - program obycz.
03:55 Uwaga! - program interwencyjny
04:10 Nauka jazdy - reality show
04:35 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:00 Jak to jest zrobione

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny 12:50
13:10 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport: Pogoda
20:05 Czerwona jaskółka - sens., USA, 2018
23:00 Czarny świt - sens., USA, 2005
01:05 W stronę słońca - sens., USA, 2005. Gdy gubernator Tokio zostaje zamordowany, do pomocy młdemu funkcjonariuszowi FBI zostaje przydzielony były agent CIA Travis Hunter...
03:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:05 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny
04:45 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:40 Portrety - Anatol Kocyłowski - reportaż
09:05 Francuskie śniadanie - Thierry Śmiałek - serial przyg.-historyczny, Franc., 1963
10:20 Opole na bis - „Życia mała garść” - piosenki Anny Jantar i Jarosława Kukulskiego - koncert, 2012
12:05 Reżyserzy - The Coen Brothers - dokument, Wlk. Bryt., 2018
13:00 Retro kino - Ostatni brzeg - dramat, SF, USA, 1959
15:30 Ogniem i mieczem - serial, 2000
17:40 Hala odlotów - talk-show
18:45 Albinosi w Afryce - dok., Wlk. Bryt., 2017
19:45 Zaginione Skarby - „Mistrz i Katarzyna” - animowany, Polska, 2020

20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Cena strachu - dramat, Francja, 1953
22:45 Obywatel Jones - dram., Wlk. Bryt., Pol., Ukra., 2019
00:55 Scena muzyczna - SBB - koncert, 2020
01:50 Zimowi ludzie - fab., USA, 1989. Utrzymana w stylu epickich dzieł z lat 50. opowieść o miłości i nienawiści, klanowych prawach i moralnej odpowiedzialności jednostki, tradycji i honorze.
03:50 Przyjaciele na 33 obroty - dok., Polska, 2013
05:05 Podróż z historią - Życ jak Słowianin - dok., Polska, 2015
05:35 Afisz kulturalny ekstra
05:55 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash tropi podejrzanego o napad i pobicie w Las Vegas. Wkrótce okazuje się, że dawny znajomy policjanta poluje na tego samego przestępcę.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - Wiktorja to uzdolniona pracownica korporacji, której kierownictwo chce zafundować prestiżowe szkolenie w Stanach Zjednoczonych, a po powrocie awansować. Niestety...
16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Pan „Wypadek” - akcja, Wlk. Bryt., 2018. Mike Fallon (Scott Adkins) jest płatnym zabójcą. Pewnego dnia dowiaduje się o śmierci ukochanej...
22:05 Wykidajło - akcja, USA, 1989
00:30 Czarny orzeł - akcja, USA, 1988. W filmie Jean-Claude Van Damme wcieli się w bezwzględnych rosyjskiego dowódcę z czasów zimnej wojny.
02:55 Dzielnica strachu - serial kryminalny
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:15 Szkoła - Dominik Potocki z 7c jest zakochany w Gai Szczepanik. Nie wie jednak, jak jej o tym powiedzieć, dlatego tylko zaczyna dziewczynę i robi jej żarty...
07:10 Szpital - program obycz.
08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Na SOR trafiają dwie 14-latk, które się pobili. Lepiej sytuowana dziewczyna wyśmiewała się z drugiej i pokazała jej zdjęcia, na których widać, że jej matka jest prostytutką.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy

17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Vinci - kom., Polska, 2004. Po kilku latach odsiadki wania kary za kradzież z włamaniem Cuma - specjalista od kradzieży dzieł sztuki - wychodzi z więzienia ze względu na zły stan zdrowia. Jego wyjście zaaranżował Gruby, paser, który zleca Cumie kradzież krakowskiego skarbu: „Damy z łasiczką”.
22:25 Siostry - kom., USA, 2015
00:50 Oszukać przeznaczenie II - horror, USA, 2003
02:40 Medium z Long Island - paradokument
03:15 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dlaczego ja? - serial paradok. **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **13:00** Policjantki i Policjanci **14:00** Gliniarze - serial paradok. **15:00** Na ratunek 112 - serial obyczajowy **16:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **21:00** Nagła śmierć - sens., USA, 2020 **22:45** Jarhead: Żołnierz piechoty morskiej - sens., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2005 **01:20** Love Island. Wyspa miłości - reality show **02:20** Śmierć na, 1000 sposobów **03:05** SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami **05:30** Telezakupy TV

TV Trwam

09:55 Św. na każdy dzień **10:00** Inf. dnia **10:15** Rozmowy niedok. **11:20** Stan Bezp. Państwa **11:30** Warto być ojcem **11:45** Śląskie ślady Świadka Prawdy - błogosławionego Ryszard Henkes SAC **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Prawo do Polski - Śląsk Cieszyński **13:10** Kurier Pana Boga **13:30** Msza św. **14:30** Świadkowie Katynia **15:00** Góra św. Michała **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Sanktuaria polskie **16:30** Porady Medyczne Bonifratrów **17:00** Świadkowie **17:30** XX Rajd Katyński **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Poznajemy Polskę **19:45** Modlitwa z udziałem dzieci **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia

WTOREK • 28 maja

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:10 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Kościół z bliska
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 Natura w Jedyne - Śpiew miłości: małpa z apką - dok., Austria, 2020
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja

17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Audykcje Wyborcze
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda: Sport
20:18 Reporterzy - magazyn
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
21:10 Wyżsiny - zemsta czy przebaczenie - fab., Polska
22:50 Marsylski łęcznik - fab., Franc., 2015
01:15 Magazyn Ekspresu Reporterów
02:20 Złe psy - sens., USA, 2017
04:05 Na opolskiej scenie - rep.
04:35 Notacje - Ewa Dałkowska - dok., 2023

TVP 2

05:35 M jak miłość - serial, 2021
06:25 Unia Utrechcka - reportaż
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz
11:15 Mieszkać pięknie - reportaż
11:50 Dla niesłyszających - Barwy szczęścia - serial obycz., 2023
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 M jak miłość - serial, 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:05 Audykcje Wyborcze
18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016

19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2023
20:45 Przepis dnia
20:55 Będziemy mieszkać razem - serial obycz., Polska, 2023
21:55 Na sygnale - serial
22:30 Panorama
23:00 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostium.
23:55 Prosta historia o morderstwie - dram., Polska, 2016. Bohaterem filmu jest Jacek Lach, młody policjant. Jego ojciec również pracuje w policji, ale wpłatał się w przestępczy świat...
01:35 Need for Speed - fab., USA, Indie, 2014
03:55 Orson Welles - blask i cienie - dok., Franc., 2016

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:40 Detektywi - program krym.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty: Sport
19:45 Raport Roland Garros
19:50 Pogoda

19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Krytyczna decyzja - sens., USA, 1996
00:15 Kuba Wojewódzki - talk-show
01:20 Skazana - serial, Polska
02:20 Dowody zbrodni - serial krym., USA
03:10 Szpital - program obycz.
04:00 Uwaga! - program interwencyjny
04:15 Nauka jazdy - reality show
04:40 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:05 Jak to jest zrobione

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny 12:50
13:10 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport: Pogoda
20:05 Jack Reacher: Jednym strzałem - sens., USA, 2012
22:50 Liga Narodów w Siatkówce Kobiet - sens., USA, 2018
04:05 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny
04:45 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki - teledyski
08:45 Zaginione Skarby - „Mistrz i Katarzyna” - animacja, Polska, 2020
09:05 Ogniem i mieczem - serial, Polska, 2000
11:15 Jasminum - komedia obyczajowa, Polska, 2005
13:20 Albinosi w Afryce - dok., Wlk. Bryt., 2017
14:20 Chińczyk na wynos - obycz., Hiszp., 2011
16:05 Nad Niemnem - serial, Polska, 1986. Powieść, opisująca dzieje rodów Korczyńskich i Bohatyrówiczów, wzywała do wieności ziemi i przeszłości, gloryfikowała patriotyczną ofiarność i ideowe dziedzictwo minionych lat.
18:15 Rock'n'rollowcy do wynajęcia - dok., Wlk. Bryt., 2017

20:00 Teatr Telewizji - Trans-Atlantyk - spektakl teatralny, 1990
22:35 Lekkie obyczaje - Arab Blues - kom., Franc., 2019. Słoneczna, pełna światła i soczystych kolorów komedia Manele Labidi opowiada o uniwersalnym konflikcie tradycji z nowoczesnością.
00:15 Frida Kahlo - bogini życia - dok., Włochy, 2019
02:05 Kino Mocnych Wrażeń - Cena strachu - dram., Franc., 1953
04:45 Trzy rozdziały - profesor Krzysztof Pawłowski - dokument, Polska, 2021
05:30 Afisz kulturalny ekstra
05:50 Kultura 2 - Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash prowadzi śledztwo w sprawie morderstwa w Chinatown.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Bonrath świętuje 40-lecie służby. Niespodziewanie dochodzi do zamachu...
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - Ela straciła pracę szefowej w call center i musi przeprowadzić się do rodziców. W czasie awantury z matką zbija jej ulubiony wazon, udaje się do lombardu, aby odkupić nowy.
16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Pocałunek smoka - akcja, Franc., USA, 2001. Liu Jian (Jet Li) jest chińskim agentem, który udaje się do Paryża, ponieważ ma do wykonania ważne zadanie...
22:00 Kodeks sprawiedliwego - akcja, USA, 2016. Po odbyciu służby na Bliskim Wschodzie pułkownik Robert Sikes postanawia przywrócić porządek w spokojnym niegdyś miasteczku.
00:05 Hellboy - akcja, USA, 2019
02:25 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:20 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
04:20 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:15 Szkoła - Licealiście z 1c, Mariuszowi Zawojkiemu, bardzo podoba się koleżanka Nina Sadowska o zdolnościach aktorskich. By ją poderwać, nastolatek decyduje się z nią stworzyć projekt teatralny...
07:10 Szpital - program obycz.
08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Pacjentka doktora Roberta Szewczyka jest 40-latką, która uległa wypadkowi samochodowemu i ma złamane zębra.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

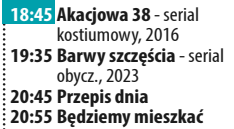
20:00 Zabójca bróń IV - sens., USA, 1998. Gdy Riggs i Murtaugh otrzymali do rozwiązania kolejną sprawę, przydzielono im nowego pomocnika, początkującego detektywa Lee Buttersa...
22:45 Oszukać przeznaczenie IV - horror, USA, 2009. Nick wraz z przyjaciółmi wybiera się na tor wyścigów samochodowych. Dochodzi tam do strasznej katastrofy...
00:30 Los numerów - kom., Polska, 2011
02:05 Medium z Long Island - paradokument
02:40 Nagi instykt przetrwania
04:15 Druga strona medalu - talk-show

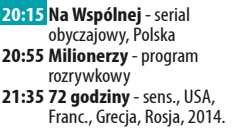
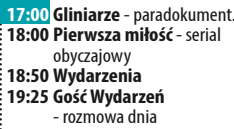
TV 4

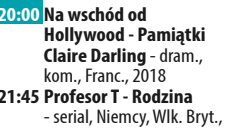
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dlaczego ja? - serial paradok. **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **13:00** Policjantki i Policjanci **14:00** Gliniarze - serial paradok. **15:00** Na ratunek 112 - serial obyczajowy **16:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21:00** Banita - film, Chiny, USA, Franc., Kan., Australia, Luks., 2014 **23:05** American Pie: Dziewczyny rządzą - kom., USA, 2020 **01:05** Love Island. Wyspa miłości - reality show **03:10** SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami **05:30** Telezakupy TV Okazje

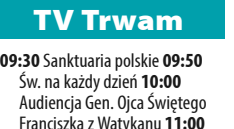
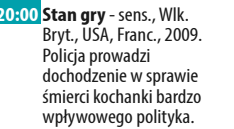
TV Trwam

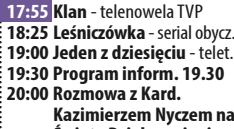
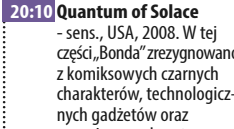
09:35 Św. na każdy dzień **09:40** Mocarz pokory **10:00** Inf. dnia **10:15** Jak my to widzimy **10:45** Zew natury **11:05** Mocni w Wierze **11:35** Słowo życia **11:40** Ma się rozumieć **11:50** Św. na każdy dzień **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Marianne w Kazachstanie **12:35** Misjonarz **13:30** Msza św. **14:30** Brygada Świętokrzyska **15:00**

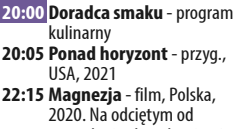
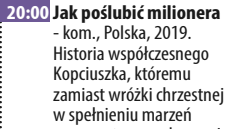
ŚRODA • 29 maja	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Zrzuńcowani odbudowani - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:50 Portugalia - wybrzeże bonianów - dok., Port., 2020 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	05:30 M jak miłość - serial, 2021 06:25 Pożyteczni.pl - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz - magazyn śniadaniowy 11:15 Zrzuńcowani odbudowani - magazyn 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2023 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 14:00 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 M jak miłość - serial, 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:05 Audyjcje Wyborcze
	
15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Audyjcje Wyborcze 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda; Sport 20:18 Reportery - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 21:10 Zapach kobiety - dram., USA, 1992 23:50 Szalone przygody Louisa de Funesa - dok., Franc. 00:55 Złe psy - sens., USA, 2017 02:40 Kodeks zbrodni - fab., USA, 1998 04:15 Tacy byliśmy - Violetta Villas - reportaż	18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2023 20:45 Przepisy dnia 20:55 Będziemy mieszkac razem - serial obycz., Polska, 2023 21:55 Na sygnale - serial fabularny 22:30 Panorama - program informacyjny 23:00 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2011 23:50 Nieprawdopodobna dziewczyna - kom., USA, 2012 01:45 Tajemnice rodu Valentów - serial obycz. 04:10 Swatka ISIS - dok., Włochy, 2022
	

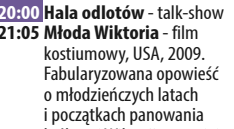
TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:40 Detektywi - program krym. 15:45 Doradca smaku - program kulinarny 15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty; Sport 19:45 Raport Roland Garros 19:50 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - W podwarszawskiej wsi dochodzi do rodzinnej tragedii... 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 12:50 13:10 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
	
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 72 godziny - sens., USA, Franc., Grecja, Rosja, 2014. Agent CIA Ethan Runner (Kevin Costner) dowiaduje się, że jest śmiertelnie chory. Postanawia... 23:55 Gran Torino - obycz., USA, Niemcy, 2008 ● 02:10 Dowody zbrodni - serial krym., USA 03:00 Szpital - program obycz. 03:50 Uwaga! - program interw. 04:05 Nauka jazdy - reality show 04:35 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:00 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada	17:00 Gliniarze - paradokument. 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:00 Poznaj moją tatę - kom., USA, 2000. Greg Focker ma oświadczyć się swej dziewczynie Pam. Najpierw musi poprosić o rękę swej ukochanej jej ojca. 22:20 Nie zadzierzaj z fryzjerem - kom., USA, 2008 00:55 Burleska - obycz., USA, 2010 03:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje
	

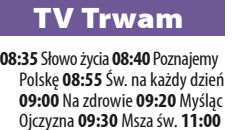
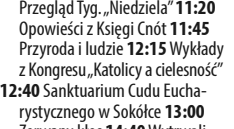
TVP Kultura	TV Puls
08:00 Muzyczne poranki 08:35 Zaginione-odnalezione - Odsykanie obrazu Aleksandra Gierymskiego „Pomarańczarka” zrabowanego podczas II wojny światowej - mag. 09:05 Nad Niemnem - serial. 11:15 Chińczyk na wynos - obycz., Hiszp., 2011 13:00 Rock'n'rollowcy do wynajęcia - dok., Wlk. Bryt. 14:40 Mała księżniczka - dram., USA, 1939 16:30 Nad Niemnem - serial, Polska, 1986 18:50 Którędy po sztukę - Adam Marczyński - mag. 19:05 Żalanasz - pusty brzeg - dok., Polska, 2017. Żalanasz to miasto portowe nad częściowo wyschniętym jeziorem Aralskim, niegdyś dobrze prosperujące ognio gospodarki sowieckiej ●	06:00 Nash Bridges - Nash i Joe badają sprawę serii zabójstw handlarzy narkotyków. Policjanci podejrzewają, że... 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - Do lombardu przychodzi bogaty singiel - Szczepan, który kupuje obraz za 20 tysięcy złotych. 16:00 Rodzinny interes - Robert Wojacek pracuje jako ochroniarz i kierowca, jednak nie dogaduje się ze swoim szefem, który od kilku miesięcy zalega mu z wypłatą. Kiedy sekretarka zarysowuje lakier na aucie właściciela firmy... 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
	
20:00 Na wschód od Hollywood - Pamiętki Claire Darling - dram., kom., Franc., 2018 21:45 Profesor T - Rodzina - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2020 22:45 Jazz.pl - Maciej Obara Quartet - koncert, 2023 00:30 Lekkie obyczaje - Arab Blues - kom., Franc., 2019 02:10 Ukraińska czytanka - Lubko Deresz - Czechy, Polska, 2016 02:35 Don Gilliam i olbrzymy - dok., Wlk. Bryt., 2019 04:15 Teledyski 05:00 Podróż z historią - Z życia wyższych sfer - dok., Polska, 2017 05:35 Afisz kulturalny ekstra 05:55 Jeszcze więcej kultury	20:00 Krwawy sport - akcja, USA, 1988. Amerykański porucznik Frank Dux (Jean-Claude Van Damme) od najmłodszych lat trenował sztuki walki pod okiem mistrza Tanaki. Po jego śmierci, Frank dowiaduje się o tajemniczym i całkowicie nielegalnym turnieju sztuk walki w Hongkongu, znanym jako „kumeti”. 21:55 Uciec, ale dokąd? - akcja, USA, 1993 23:50 Tokarev: zabójca z przeszłości - akcja, USA, 2014 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
	

TVN 7	TV 4
05:15 Szkoła - Gimnazjalista Mateusz Kwiatkowski i jego starszy brat Karol są wychowywani przez agresywnego ojca alkoholika... 07:10 Szpital - program obycz. 08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - Pacjentem dr. Wojciecha Jaroza jest 40-latek, który cierpi na zapalenie trzycy. Mężczyzna od dłuższego czasu kłóci się z żoną i podrywa inne kobiety na portalu randkowym. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy	06:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej? 07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 13:00 Policjantki i Policjanci 14:00 Gliniarze - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Wpół do śmierci 2 - sens., USA, 2007 23:00 Monster Hunter - sens., Niemcy, USA, Jap., Chiny, RPA, Kan., 2021 01:05 Love Island. Wyspa miłości - reality show 03:10 SuperLudzie 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
20:00 Stan gry - sens., Wlk. Bryt., USA, Franc., 2009. Policja prowadzi dochodzenie w sprawie śmierci kochanki bardzo wpływowego polityka. Sprawą zajmują się także dziennikarze... 22:45 After II - obycz., USA, 2020 00:50 Lemur zwany Rollo - kom., Wlk. Bryt., USA, 1997. Willa, specjalistka od marketingu, ma udać się do Londynu i zostać dyrektorem ogrodu zoologicznego, który Rod właśnie kupił 02:40 Medium z Long Island - paradokument 03:15 Nagi instykt przetrwania 04:10 Druga strona medalu - talk-show	09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audienca Gen. Ojca Świętego Franciszka z Watykanu 11:00 Zanim stąd odejdę 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Bawer - Moja Walka 13:30 Msza św. 14:35 Puszcza Białowieża - leśny cmentarz 15:00 Mistyczne serce Lasu Wierdzkiego. Opactwo Heiligenkreuz 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi Cnót 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Wyrwani z ulicy 22:45 Z Benedyktem XVI
	

CZWARTEK • 30 maja	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:30 Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia - telenowela dok., 2023 11:00 Transmisja Mszy Świętej 13:05 Natura w Jedyne - Życie lasu. Grzyby - dok., 2020 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Audyjcje Wyborcze	05:40 0 dziewczynce, która wierzyła w cuda - famil., religijny, USA, 2021 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz 11:35 Bitwa o Midway - dram. wojenny, USA, 1976 ● 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 17:15 Człowiek w żelaznej masce - film przyg.-histor., USA, Wlk. Bryt., 1998. Film opowiada historię tajemniczego więźnia stanu zwanego Żelazną Maską. Dumas uczynił go bratem bliźniakiem króla Ludwika XIV. Kim naprawdę był ów więzień? 19:30 Rodzinka.pl - serial kom.
	
17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 20:00 Rozmowa z Kard. Kazimierzem Nyczem na Święto Dziękczynienia 20:10 Pogoda; Sport 20:20 Reportery - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial hist., 2024 21:10 Ojciec Mateusz - serial 22:05 Sprawa dla reportera 23:05 Marek Biliński - Życie jest muzyką - dok., 2023 00:20 Złoty chłopak - dram., Polska, 2020 02:00 Wyżsiny - zemsta czy przebaczenie - fab., Polska, 2021 03:45 Stanley H. - serial krym., Niderl., 2019	20:10 Quantum of Solace - sens., USA, 2008. W tej części „Bonda” zrezygnowano z komiksowych czarnych charakterów, technologicznych gadżetów oraz ograniczono akcenty komediowe. Natomiast sekwencje pościgów, bójek i strzelanin to prawdziwy majstersztyk... 22:00 Audyjcje Wyborcze 22:20 Panorama 23:00 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2011 23:55 Hala odlotów - talk-show 01:05 Empire State: Ryzykowna gra - akcja, USA, 2013 02:50 Jedenaste przykazanie - film TVP, 1987
	

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:40 Scooby-Doo! - kom., USA, Kan., 2020 14:35 Ta podstępna miłość - kom., USA, 1997 16:50 Córka króla - przygodowy, USA, Chiny, Franc., Wlk. Bryt., Australia, Hong Kong, 2022 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:30 Raport Roland Garros 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:50 Vivo - anim., USA, 2021 09:55 Lorax - anim., USA, Franc., 2012 11:50 Sam w domu - po raz trzeci - kom., USA, 1997 14:00 Krudowie - anim., USA, 2013. Opowieść o rodzinie jaskiniowców sprzed milionów lat, którzy borykają się z problemami znanymi współczesnym rodzicom i dzieciom. 16:15 Rodzina od zaraz - obycz., USA, 2018. Kiedy Pete i Ellie postanawiają założyć rodzinę, trafiają w sam środek wymagającego świata adopcji... 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Lepsza Polska - program publicystyczny Doroty Gawryluk 19:45 Sport; Pogoda
	
20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:05 Ponad horyzont - przyg., USA, 2021 22:15 Magnezja - film, Polska, 2020. Na odcieciu od reszty kraju skrawku ziemi rządzą kobiety, a główną walutą jest kula z rewolweru... 00:45 Tarzan: Legenda - przyg., Kan., Wlk. Bryt., USA, 2016 02:50 Szpital - program obycz. 03:35 Uwaga! - program interwencyjny 03:50 Nauka jazdy - reality show 04:15 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:40 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy 05:05 Kto was tak urządził - program poradnikowy	20:00 Jak poślubić milionera - kom., Polska, 2019. Historia współczesnego Kopiczka, któremu zamiast wroźki chrzestnej w spełnieniu marzeń pomaga trener od rozwoju osobistego. 22:15 Mój chłopak się żeni - kom., USA, 1997. Potter (Julia Roberts) i Michael O'Neal (Dermot Mulroney) byli kilka lat temu parą. Ich związek nie był udany, mimo to jednak pozostali najlepszymi przyjaciółmi. 00:30 Czarownica - kom., USA, 2005 02:45 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:45 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje
	

TVP Kultura	TV Puls
08:00 Muzyczne poranki 08:40 Ukraińska czytanka - Lubko Deresz - Czechy, Polska, 2016 09:05 Nad Niemnem - serial, 1986 11:25 Mała księżniczka - dram., USA, 1939 13:10 Rzec Polska - Figurka z Ciemlowa - dok., 2021 13:35 Którędy po sztukę - Adam Marczyński - magazyn 13:55 Żalanasz - pusty brzeg - dok., Polska, 2017 ● 14:50 Czarny Tulipan - film kostiumowy, Franc., Hiszp., 1964 16:55 Miasto z morza - serial, 2009 17:45 Tamte lata, tamte dni - Karol Strasburger - magazyn 18:20 Muzyka zamknięta w drewnie - dok., Nor., 2021	05:15 Człowiek orkiestra - kom., Franc., 1970 06:50 Johnny English: Reaktywacja - kom., Franc., Wlk. Bryt., 2011 08:55 Niania i wielkie bum - kom., Wlk. Bryt., 2010. Emma Thompson jako tajemnicza niania, która w cudowny sposób pojawia się zawsze tam, gdzie potrzebna jest jej pomoc. 11:00 Smoking - kom., USA, 2002. Niezdarny szofer zastępuje tajnego agenta w jego misji. Do pomocy używa specjalnego smokingu, dzięki któremu opanowuje sztuki walki. 13:00 Heidi - familijny, USA, 2005 15:20 Piękna i bestia - familijny, Franc., Niemcy, 2014 17:35 Tajemnica pieczęci smoka - przyg., Rosja, Ukraina, USA, 2019
	
20:00 Hala odlotów - talk-show 21:05 Młoda Wiktoria - film kostiumowy, USA, 2009. Fabularyzowana opowieść o młodości wycieczki, by pomóc niesforemny psu Lulu dotrzeć na pogrzeb jego właściciela. 23:00 Neon - dok., Polska, 2013 00:10 Na wschód od Hollywood - Pamiętki Claire Darling - dram., kom., Franc., 2018 01:55 Kino nocne - Głina - sens., Franc., Włochy, 1972 03:50 Teledyski 04:55 Podróż z historią - Burzliwe dzieje Kresów - dok., Polska, 2016 05:35 Afisz kulturalny ekstra 05:55 Jeszcze więcej kultury	22:00 Iluzja 2 - akcja, USA, 2016 00:40 SexiPistols - akcja, Franc., 2006. Dwie młode panny postanawiają walczyć z niesprawiedliwością na świecie... napadając na bank! 02:20 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 03:35 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:10 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
	

TVN 7	TV 4
05:00 Szkoła - Hania Radowicz, uczennica 8 klasy, od dawna kocha się w licealiście Jarku Zajacu. Niestety nie ma śmiałości by z nim porozmawiać... 06:55 Szpital - program obycz. 07:50 Wnuki dla początkujących - film, Niemcy, 2020 10:05 Duma: Podróż do domu - przyg., USA, 2005 12:15 Kawaler - kom., USA, 1999. Jimmy jest kawalerem i ten stan bardzo mu odpowiada. Jego dziadek uczynił go swoim jedynym spadkobiercą - Jimmy otrzymał sto milionów dolarów pod warunkiem, że ożeni się przed trzydziestką. 14:30 Wymarzony - obycz., Franc., Belgia, 2019 16:45 Harry Potter i kamień filozoficzny - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2001	06:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej? 07:00 Tajemnice apostołów - dokument, USA, 2007 08:00 K-9 - sensacyjny, USA, 1989 10:05 Zatańczy ze mną - obyczajowy, USA, 2004 12:30 Naga broń - komedia, USA, 1988 14:15 Mission: Impossible 2 - sensacyjny, USA, Niemcy, 2000 16:45 Goście, goście 2 - fantasy, komedia, Francja, 1998 19:20 Liga Narodów w Siatkówce Kobiet - Korea-Polska 21:45 Pasja - dramat biblijny, USA, 2003 00:30 Szczęki - thriller, USA, 1975 - legendarny dreszczowiec, uznawany za arcydzieło gatunku 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
20:00 Boska Florence - obycz., USA, Franc., 2016. Meryl Streep i Hugh Grant w opartej na faktach, niezwykle zabawnej historii Florence Foster Jenkins - „najgorszej śpiewaczki świata”. 22:30 Zimne światło dnia - sens., USA, 2012 Młody makler giełdowy Will Shaw jedzie z rodziną na wakacje do Hiszpanii. Ktoś porwuje jego bliskich i żąda okupu... 00:10 Jupiter: Intronizacja - SF, USA, Australia, 2015 02:45 Medium z Long Island - paradokument 03:20 Nagi instykt przetrwania 04:30 Druga strona medalu - talk-show	08:35 Słowo życia 08:40 Poznajemy Polskę 08:55 Św. na każdy dzień 09:00 Na zdrowie 09:20 Myśląc Ojczyzna 09:30 Msza św. 11:00 Przegląd Tyg., „Niedziela” 11:20 Opowieści z Księgi Cnót 11:45 Przyroda i ludzie 12:15 Wykłady z Kongresu „Katolicy a cielsność” 12:40 Sanktuarium Cudu Eucharystycznego w Sokółce 13:00 Zerwany kłos 14:40 Wytrwali w wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wdęką nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:05 Akademia pro-life 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Koncert Jednego Serca Jednego Ducha 22:30 Opiekuńcze skrzydła - Hospicjum św. Anny w Lubartowie 23:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
	

WRÓĆMY DO REGIONÓW

Pod tym hasłem odbyła się w minionym tygodniu konferencja filmoznawcza, która miała miejsce w Centrum Spotkań Europejskich „Światowid”. Podczas drugiego dnia konferencji profesor Bogumił Osiński z Warmińsko-Mazurskiego Funduszu Filmowego poprowadził ciekawy panel dyskusyjny. – Kultura i sztuka dają niesamowite pole do popisu; dzięki nim możemy sięgać do naszej historii. Chciałabym promować naszych twórców, nie tylko tych pochodzących z wielkiego miasta – podkreśliła podczas dyskusji aktorka Maria Niklińska.

– Warto pamiętać też o początkujących artystach i krótkich metrażach – nawet filmy nagrane komórką potrafią być wartościowe. Warto stawiać na nowe talenty i promować nie tylko tych pochodzących z wielkiego miasta – powiedziała aktorka Maria Niklińska

15 i 16 maja w Światowidzie odbywała się I Konferencja Filmoznawcza „Wróćmy do regionów”. Była to dwudniowa interdyscyplinarna konferencja poświęcona twórczości filmowej pełna warsztatów, seansów i wykładów mistrzowskich.

Hasłem przewodnim pierwszego dnia I Konferencji Filmoznawczej „Wróćmy do regionów” były: „Wymiary kina w regionie”. Uczestnicy mogli wysłuchać wykładów mistrzowskich prezentujących wybrane wątki z badań filmoznawczych, poznać lokalne i regionalne inicjatywy filmowe, a także spotkać się z twórcami filmów finansowanych z regionalnych funduszy filmowych. Tego dnia przewidziane były również warsztaty scenopisarskie dla młodzieży oraz projekcja filmu „Jak najdalej stąd”.

Drugi dzień z kolei koncentrował się na kinie w województwie warmińsko-mazurskim i zaczął

się od warsztatów „Film w edukacji regionalnej”, przeznaczonych dla nauczycieli i studentów. Uczestnicy konferencji mieli też okazję obejrzeć film „Róża” Wojciecha Smarzowskiego. Ważnym punktem programu był panel dyskusyjny „Budowanie kapitału społecznego przez regionalne i lokalne inicjatywy filmowe” poprowadzony przez Bogumiła Osińskiego, przewodniczącego Warmińsko-Mazurskiego Funduszu Filmowego. Dotyczył on wpływu różnych inicjatyw realizowanych wokół tematyki filmowej (takich jak warsztaty, festiwale czy wspieranie produkcji) na rozwój tożsamości regionu.

W panelu dyskusyjnym, oprócz Bogumiła Osińskiego, udział wzięli: Antoni Czyżyk – dyrektor CSE „Światowid”, aktorka i piosenkarka Maria Niklińska, pedagog i społeczniczka Klaudia Łączyńska oraz Nadia Mikutra i Monika Antoniak związane z WAMA Film Festival z Olsztynie. Panel rozpoczął się od wprowadzenia Bogumiła Osińskiego na temat Regionalnych Fun-

duszy Filmowych – ich początków na świecie oraz w Polsce. Na Warmii i Mazurach Fundusz powstał w 2017 roku, a pierwszy film, który dzięki niemu nakręcono – „Cicha noc” – w całości realizowany był w okolicach Olsztyna. Rok później film ten otrzymał 10 statuetek.

– To, co stworzyła natura, czyli piękne krajobrazy, polodowcowe tereny, jeziora, ale też to, co stworzył człowiek, czyli architektura, to wszystko przyciąga filmowców na Warmię i Mazury – podkreślił Bogumił Osiński. – Jeśli „kapitał społeczny” odnosimy do kultury i filmu, to będą nim ludzie. Na Warmii i Mazurach są wyjątkowi ludzie, którym chce się „chcieć”, którzy wnoszą wkład w tworzenie filmów, kochają kino. Kapitał społeczny to też warunki wspierające tworzenie filmów różnych formatów, czyli na przykład fabuła i animacja.

Bogumił Osiński dodał, że Warmińsko-Mazurski Fundusz Filmowy prowadzi bazę lokacji filmowej, z której korzysta wielu producentów. – Na nasz adres można wysłać fo-

tografie z krótkim opisem, które trafią do bazy lokacji filmowych i być może zostaną wybrane do jakiegoś filmowego projektu. Elbląg też może się w niej znaleźć – informował. – Kilka lat temu organizowałem tu festiwal, dzisiaj widzę, jak ten Elbląg wypiękniał.

Następnie Bogumił Osiński przeszedł do części dyskusyjnej. O potencjale filmowym Elbląga wypowiedział się dyrektor „Światowida” Antoni Czyżyk.

– Lokacja ma istotne znaczenie dla rozwoju produkcji filmowej – podkreślił. – W Elblągu również mamy wspaniałych twórców. Mało kto wie, że to u nas (w elbląskich zakładach Zamech – przyp. red.) zostały zbudowane armaty – kolubryny wykorzystane w filmie „Potop”. Mamy piękne okolice: Wysoczyznę Elbląską, Zalew Wiślan, Żuławy. Poza tym my jako „Światowid” realizujemy projekt „Elbląg na dużym ekranie”, gdzie archiwizujemy i pokazujemy przedwojenne filmy o naszym mieście. Dla nas jest to bardzo ważne, by zaszczepić pasję poprzez edukację filmową.

O roli, jaką dla promocji regionu i budowania kapitału społecznego, może odegrać sztuka filmowa, mówiła aktorka Maria Niklińska, córka znanej dziennikarki Jolanty Fajkowskiej.

– Kultura i sztuka dają niesamowite pole do popisu; dzięki nim możemy sięgać do naszej historii. Startuję w wyborach do Parlamentu jako człowiek kultury i chciałabym promować naszych twórców w kraju i na świecie – przyznała podczas dyskusji aktorka Maria Niklińska. – Kultura i nauka są naszą mocną stroną. Jednym z moich pomysłów zareklamowania Warmii i Mazur jest organizacja wydarzeń kulturowych, które będą miały zasięg międzynarodowy. Zależy mi też na przyciągnięciu zagranicznych inwestorów.

I dodała: – Warto pamiętać też o początkujących artystach i krótkich metrażach – nawet filmy nagrane komórką potrafią być wartościowe. Warto stawiać na nowe talenty i promować nie tylko tych pochodzących z wielkiego miasta.

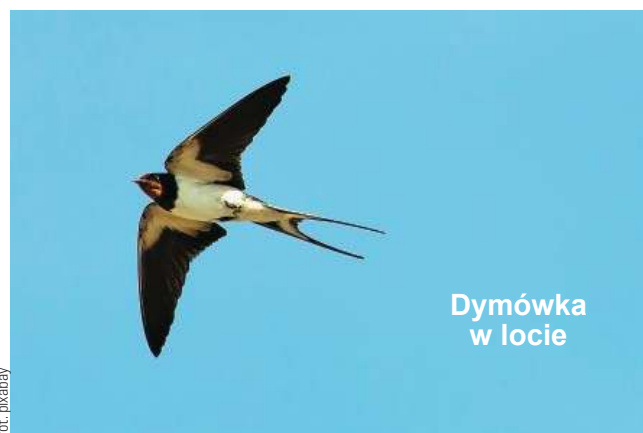
Na koniec uczestnicy panelu dyskutowali o tym, jak ważne jest wspieranie fil-

mów młodych i początkujących artystów oraz jaki ma to wpływ na dany region.

– Tworzy się niesamowite połączenie między twórcą filmu a miejscem, w którym stworzył swój pierwszy film czy w którym otrzymało się swoją pierwszą nagrodę – powiedziała Monika Antoniak z WAMA Film Festival. – Zapraszamy na nasz festiwal filmowy w Olsztynie młodych twórców, którzy mogą zaprezentować swoje filmy i wziąć udział w konkursie. Jest to ogromna wartość, ponieważ tworzą oni pozytywne wspomnienia w naszym regionie i będą chcieli do niego wracać. Jesteśmy też otwarci na osoby z zagranicy.

Po panelu dyskusyjnym odbył się test wiedzy o filmach realizowanych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, w którym wzięło udział około dziesięciu osób. Konferencja Filmoznawcza w CSE „Światowid” została zwieńczona pokazem filmu „Miałem farta” wyreżyserowanym przez Bogumiła Osińskiego.

AGATA TUPAJ

Dymówka
(*Hirundo rustica*)Dymówka
w locie**J JAK JASKÓŁKI**

Rodzina jaskółkowatych (*Hirundinidae*), do której należą jaskółki, to grupa dość charakterystyczna. Są to małe ptaki wróblowate o długich spiczastych skrzydłach, przystosowane do życia głównie w powietrzu, gdzie szeroko otwartymi dziobkami chwytają owady wszybkim i zwinnym locie. Jaskółki są ptakami migrującymi, spędzającymi zimy w tzw. ciepłych krajach, gdzie odlatują we wrześniu i październiku. Do Polski wracają w kwietniu lub w maju, zazwyczaj w to samo miejsce, które zajmowały w poprzednim roku. Spośród trzech gatunków jaskółek występujących w Polsce, dwa budują charakterystyczne gniazda z gliny i ziemi zlepionej śliną: dymówka (*Hirundo rustica*) robi je wewnątrz budynków, natomiast oknówka (*Delichion urbicum*) – na zewnątrz. Trzecia z polskich jaskółek, brzegówka (*Riparia riparia*) gniazduje kolonijnie w pionowych piaszczystych lub ziemnych skarpach, np. w żwirowniach i brzegach rzek, w których wykopuje norę lęgową około metrowej długości.

Na terenie Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej stwierdzono

obecność wszystkich trzech gatunków jaskółek gniazdujących w naszym kraju. Choć ich wygląd na pierwszy rzut oka jest podobny, istnieje między nimi sporo różnic. Najbardziej rozpoznawalna z naszych jaskółek – dymówka ma bardzo charakterystyczny, głęboko rozwidlony ogon o bardzo cienkich, wydłużonych skrajnych sterówkach. Grzbiet jej ciała jest czarny, niebiesko połyskujący, spód – płowobiały, a gardło i czoło – krwistoczerwone. W przypadku oknówki wierzch ciała również jest czarny z niebieskim połyskiem, spód biały, ale nie zaobserwujemy krwistoczerwonego gardła ani maski. Ubarwienie upierzenia brzegówki również jest kontrastowe – posiada jasny spód, lecz wierzch jest niepozorny, szarobrazowy. Zarówno u oknówek, jak i brzegówek ogon jest krótki, bez wydłużonych sterówek.

ILE JASKÓŁEK POTRZEBA, ŻEBY PRZYSZŁA WIOSNA?

Chociaż mówi się, że „jedna jaskółka wiosny nie czyni”, to można przyjąć, że właśnie pojawienie się tych ptaków zwiastuje wiosenne ocieplenie. Przedstawiciele wszystkich naszych krajowych jaskółek przylatują, gdy wiosna zadomowia się

Młode dymówki

WYSOCZYNA ELBLĄSKA ZASKAKUJE TAJEMNICZYMI LEŚNYMI ŚCIEŻKAMI I PANORAMICZNYMI WIDOKAMI. LICZNE SZLAKI PIESZE I ROWEROWE PROWADZĄ PRZEZ NAJBARDZIEJ ATRAKCYJNE TURYSTYCZNIE WZGÓRZA MIĘDZY ELBLĄGIEM A TOLKMICKIEM, DLATEGO POŚWIĘCAMY IM CYKL „POZNAJ WYSOCZYZNĘ ELBLĄSKĄ OD A DO Z!”, KTÓRY SPECJALNIE DLA NASZYCH CZYTELNIKÓW TWORZY ZESPÓŁ PARKU KRAJOBRAZOWEGO WYSOCZYNY ELBLĄSKIEJ.

w Polsce na dobre – zazwyczaj w połowie kwietnia.

Jaskółki to nie tylko zwiastunki wiosny, ale są również traktowane jak pogodnyki, ponieważ dzięki ich zachowaniu możemy przewidzieć pogodę. Jak mówi mądrość ludowa: gdy jaskółki nisko latają, to znaczy, że będzie padało. Z czego to wynika? Jaskółki chwytają owady w locie. W ciepłe słoneczne dni prądy powietrzne wynoszą owady w górę, z kolei kiedy zbliża się deszcz, zmienia się ciśnienie i wilgotność

powietrza, owady nie mogą wzbić się wysoko i szukają schronienia tuż nad ziemią. Jaskółki podążają za owadami, wznosząc się wysoko w górę w słoneczną pogodę albo nurkując w kierunku ziemi, kiedy zbliża się deszcz.

Dymówki i oknówki gniazdują pospolicie na terenach wiejskich i są nieodłącznym elementem wiejskiej kultury i krajobrazu. W czasach gdy wiedza na temat ptasich migracji była ograniczona, wierzono, że dymówki zimują zakopane w mule.

Wynika to z faktu, że dymówki, które poza okresem lęgowym często gromadnie nocują w trzcinowiskach, nagle znikają ludzimu z oczu i pojawiają się dopiero wiosną.

JASKÓŁKI Z JEDNEJ SPÓŁKI – CZY JERZYKI TO TEŻ JASKÓŁKI?

Jerzyki (*Apus apus*) to ptaki zbliżone wyglądem do jaskółek, ale w odróżnieniu od nich charakteryzują się ciemnym spodem, jasnym jedynie gardłem, a ich skrzydła są bardziej sierpowate. Jerzyki często latają razem z jaskółkami i tak samo jak one pożywienie łapią w locie. To wszystko sprawia, że bywają ze sobą mylone, choć nie są ze sobą spokrewnione. Jerzyki należą do odrębnej rodziny jerzykowatych (*Apodidae*). W przeciwieństwie do jaskółek nigdy nie siadają na drutach, gałązkach, również nie zbierają pokarmu ani materiału na gniazdo z ziemi. W zasadzie można powiedzieć, że wszystko potrafią robić w locie, nie wyłączając snu i kopulacji. Jedno z założeń naukowców mówi, że jerzyki śpią tylko jedną półkulą mózgu – w czasie gdy jedna z półkul jest aktywna, druga odpoczywa. W przeciwieństwie do jaskółek, będących nieodłącznym elementem wiejskiego krajobrazu, jerzyki upodobały sobie życie również w miastach. Obecnie praktycznie cała populacja zamieszkuje osiedla ludzkie, gdzie gnieździ się na budynkach, wykorzystując różnego rodzaju otwory.

MARTA PIEKARSKA,

PARK KRAJOBRAZOWY WYSOCZYNY ELBLĄSKIEJ

A w następnym numerze 7 czerwca 2024 przeczytacie o krajobrazie kulturowym na Wysoczyźnie Elbląskiej.

Dotychczas w ramach pierwszego cyklu Wysoczyzna Elbląska od A do Z ukazały się następujące artykuły:

A JAK ABEGG
B JAK BIELIK
C JAK CESARZ
D JAK DZIĘCIOŁ
E JAK ELBLĄSKIE TOWARZYSTWO STAROŻYTNOŚCI
F JAK FLORA WIOSENNA
G JAK GŁAZY NARZUTOWE
H JAK HOGGO
I JAK IRYS
J JAK JELEŃ SIKA
K JAK KRUSZCZYKI
L JAK LEPIEŻNIK
Ł JAK ŁĘCZE
M JAK MIODUNKA
N JAK NATURA 2000
O JAK ORZESZNICA
P JAK POMNIKI PRZYRODY
R JAK REZERWATY PRZYRODY
S JAK SZLAK KOPERNIKOWSKI
Ś JAK ŚWIĘTY KAMIEŃ
T JAK TOJAD
U JAK USZATKA
W JAK WYSOCZYNA ELBLĄSKA
Z JAK ZASKRONIEC ZWYCZAJNY

Dotychczas w ramach drugiego cyklu Wysoczyzna Elbląska od A do Z ukazały się następujące artykuły:

A JAK ASTER SOLNY
B JAK BAŻANTARNIA
C JAK CENTURIA
D JAK DOPY PODCIEŃOWE
E JAK ELFRIDA
F JAK FOLWARKI
G JAK GODY WIOSENNE
H JAK HUTA ŻUŁAWSKA
I JAK INSEKTY

Wysoczyznę Elbląską polecamy zwiedzać przy pomocy aplikacji Kraina Buka. To idealny przewodnik dla wszystkich aktywnych turystów chcących poznać urokliwe miejsca i zakątki Wysoczyzny Elbląskiej. Aplikacja pokaże najciekawsze miejsca, zabytki, pomniki przyrody i inne okoliczne atrakcje do odkrycia w trakcie urlopu lub wolnego weekendu. Zeskanuj kod QR, by pobrać aplikację na swój telefon.

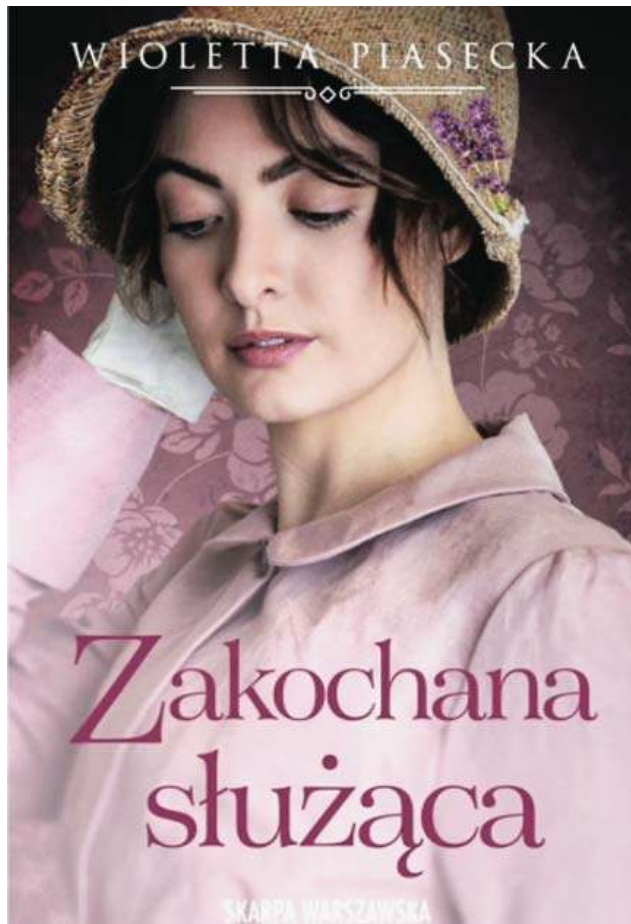

WIOLETTA PIASECKA „ZAKOCHANA SŁUŻĄCA”

W TYM ROKU UKAZAŁA SIĘ DRUGA CZĘŚĆ KSIĄŻKI WIOLETTY PIASECKIEJ Z TŁEM HISTORYCZNYM „ZAKOCHANA SŁUŻĄCA” – WYCZEKIWANA KONTYNUACJA „DOMU PEŁNEGO TAJEMNIC”, KTÓREGO AKCJA TOCZY SIĘ W XIX WIEKU. TO PEŁNA EMOCJI I WZRUSZEŃ OPOWIEŚĆ O MIŁOŚCI I MARZENIACH PONAD PODZIAŁAMI.

Czytaliście „Dom pełen tajemnic” Wioletty Piaseckiej? Pisarka powraca do nas z kontynuacją losów głównych bohaterek – księżnej Sary Reszko, która żyła w XIX-wiecznym dworze, oraz jej służącej Marty Skowronek. W pierwszym tomie księżna próbuje spełnić swoje marzenie o wydaniu książki, lecz niestety czasy, w jakich żyła, nie sprzyjały ani marzycielom, ani tym bardziej kobietom. Była jednak niezależną kobietą, która realizowała swoje pasje wbrew ostracyzmowi swojej klasy i wbrew wszystkim

przeciwnościom, których było немало. Natomiast „Zakochana służąca” została opisana z perspektywy jej 32-letniej służącej, a później ochmistrzyni. Marta Skowronek została oddana na służbę we dworze jako mała dziewczynka. Jej życie kręci się wokół zawirowań miłosnych i życiowych jej pani – parającej się pisarstwem arystokratki księżnej Sary Leokadii Reszko. Marta jak dotąd nie doświadczyła porywów miłosnych. Jest oddaną, lojalną służącą, ale pewnego dnia, gdy na jej drodze staje przystojny

pocztynion Waldemar Promyk, bez reszty traci dla niego głowę. Dziewczyna otrzymuje depeszę z rodzinnych stron wzywającą

ją do natychmiastowego przyjazdu. Nie przypuszcza, że przyjdzie jej się zmierzyć z przeciwnościami losu, niczym z najgorszych

koszmarów. Tymczasem na drodze Waldemara pojawia się młodziutka zalotna dziewczyna, która postanawia go usidlić. Jak zaważy to na pracy Marty, miłości i jak dotąd przyjacielskich stosunkach z księżną Reszko? Czy mężczyzna oprze się wdziękom urodziwej panny i zastawionym na niego sidłom? Czy kobieta poskleja złamane serce i jeszcze raz zaufa? „Zakochana służąca” to pełna wzruszeń opowieść o przeciwnościach losu, osadzona w historycznych realiach z epoki.

Wioletta Piasecka po raz kolejny zabiera nas do czasów, gdzie podziały klasowe były na porządku dziennym, kobiety nie miały zbyt wielu praw, a świat był zdominowany przez mężczyzn. W klasie wyższej bardzo często małżeństwa były mariażem, który miał przynieść korzyści rodzinie, o miłości rzadko się mówiło. Natomiast służba nie miała zbyt wielu przywilejów, często nie miała nawet własnego domu, a jedynie swój pokój, dopóki służyła ujaśnie państwa. Na szczęście autorka wykreowała bardzo interesujące

bohaterki, które budzą sympatię i wyprzedzają kobiety swojej epoki. Sara Reszko traktuje swoją ochmistrzynię Martę Skowronek jak przyjaciółkę, natomiast ta jest wierna i oddana swojej księżnej. Obie miały w sobie wsparcie w tych trudnych, nieprzyjaznych dla kobiet czasach. Wioletta Piasecka w sposób niezwykle barwny przedstawiła obraz społeczeństwa pierwszej połowy XIX wieku. W pierwszym tomie autorka skupiła się na życiu arystokracji, jednak tutaj pokazała życie służącej we dworze – w ówczesnych czasach mającej niższy status społeczny, lecz tutaj jawiącej nam się jako pełnoprawny człowiek ze swoimi marzeniami, myślami, uczuciami oraz stylem bycia. A poza tym „Zakochana służąca” to bardzo udany romans historyczny pełen ciekawych detali, który pokazuje, że miłość nie patrzy na metrykę.

Jeśli lubicie powieści obyczajowe, które wciągają w klimat dawnej epoki, to serdecznie polecam zarówno „Zakochaną służącą”, jak i poprzedni tom serii.

AGATA TUPAJ

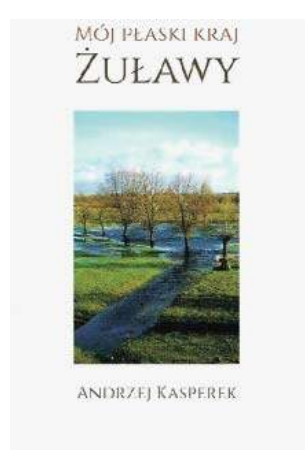
ANDRZEJ KASPEREK „MÓJ PŁASKI KRAJ. ŻUŁAWY”

Płaski kraj w delcie Wisły z wiatrakami – z tym mogą się kojarzyć Żuławy. Jednak ten region znajdujący się blisko Elbląga skrywa w sobie więcej, niż mogłoby się wydawać. Z książką Andrzeja Kasperka „Mój płaski kraj. Żuławy” udacie się w fascynującą podróż do tej pięknej krainy.

Andrzej Kasperk – absolwent polonistyki na Uniwersytecie Gdańskim, pisarz, badacz literatury i działacz opozycji demokratycznej – w swojej twórczości i działalności badawczej zajmuje się przede wszystkim Żuławami, losami więźniów obozu Stutthof oraz życiem i twórczością Jacka Kaczmarskiego. Jest również redaktorem Kwartalnika Społeczno-Kulturalnego „Prowincja”, pracuje społecznie w Klubie Nowodworskim i Żuławskim Parku Historycznym, a także współpracuje z Żuławskim Ośrodkiem Kultury. Został nagrodzony za zaangażowanie w problematykę życia społecznego oraz

upowszechnianie oświaty i kultury. Napisał prawie sto artykułów, esejów, reportaży, recenzji i opowiadań.

Jego ostatnia publikacja, „Mój płaski kraj. Żuławy”, opowiada o kraju, w którym spędził prawie całe swoje życie. Jest to zbiór esejów, artykułów i opowieści, w których ukazuje wyjątkowy region leżący w delcie Wisły, jego historię i jego mieszkańców. Jak opisuje tę krainę autor: „Żuławy to region bardzo specyficzny, najmłodsza część Polski, która zrodziła się z żułu, czyli mułu niesionego przez Wisłę. Spotkały się na tym skrawku nowej ziemi, wyłonionej z morza, różne nacje: Pomorzanie, Polacy, Prusowie, Niemcy,

Holendrzy, a nawet Szwedzi i Szwajcarzy. Były pod panowaniem książąt pomorskich, Krzyżaków, królów polskich, Prusaków; od 1945 roku znowu są w granicach Polski”. Czytając tę książkę,

przekonamy się, jak wiele tajemnic skrywa ten położony poniżej poziomu morza teren. Wiatraki, domy podcieniowe wielkością wprawiające w osłupienie, gotyckie kościoły, stare mennonickie cmentarze zagubione wśród pól rzepaku, zabytki techniki takie jak słuzy czy mosty to tylko kilka spośród nich. Zlektury można się dowiedzieć, co wspólnego z Żuławami mieli Anna German i Czesław Miłosz, jak wyglądało życie mennonitów, co ciekawego znajduje się w Żuławskim Parku Historycznym czy jak należy pić machandla.

Autor w swojej książce pisze zarówno o historii dawnej i tej całkiem nieod-

ległej, jak i o współczesności i nadziejach na przyszłość. Dużo miejsca w niej poświęca na życie ludzi – dawnych mieszkańców Żuław, których przodkowie mieszkali tu od wieków, a których w ostatnim roku wojny zmuszono do opuszczenia swych domów i ucieczki, jak również osadników, którzy przybyli na zalane niziny. Opisuje, w jaki sposób wrastali w kraj ludzie, których wywieziono w nieznane z Wołynia i Wileńszczyzny, z biednych wiosek Lubelskiego i Kieleckiego czy ze zburzonej Warszawy. Razem z autorem mamy niepowtarzalną okazję zobaczyć Żuławy z przeszłości, a nawet zajrzeć do domków pod-

cieniowych, a to dzięki licznym ilustracjom i zdjęciom zamieszczonym w książce. „Mój płaski kraj. Żuławy” ma taki, a nie inny kształt dzięki współpracy autora z wieloma osobami – naukowcami, redaktorami, fotografikami, społecznikami i samorządowcami, których łączy to, że kochają Żuławy. Dzięki temu ten płaski kraj w delcie Wisły został opisany przez Andrzeja Kasperka tak kompleksowo.

Gorąco polecam książkę zarówno mieszkańcom Żuław, którzy chcą lepiej poznać swoją ziemię, jak i turystów, którzy szukają nieoczywistych miejsc na spędzenie wakacji.

AGATA TUPAJ

**CO: PIKNIK PEŁEN
RADOŚCI –ŚWIĘTUJEMY
20 LAT POLSKI W UNII
EUROPEJSKIEJ!
GDZIE: PLAC KAZIMIERZA
JAGIELLOŃCZYKA
KIEDY: 24 MAJA**

Serdecznie zapraszamy
wszystkich mieszkańców
Elbląga i regionu na wyjąt-

kowy piknik z okazji 20. rocznicy wstąpienia Polski do Unii Europejskiej! Już 24 maja w godz. od 14:00 do 20:30 Plac Kazimierza Jagiellończyka zamieni się w tętniące życiem centrum radości, zabawy i wspólnego świętowania.

Przygotowaliśmy mnóstwo atrakcji dla dzieci, młodzieży i dorosłych, które zapewnią niezapomniane chwile radości, jak również wspaniałe koncerty, wystawę, konkursy, które umilą czas wszystkim uczestnikom. Nie zabraknie także tortu i grochówki! Piknik będzie doskonałą okazją, aby spędzić czas z rodziną i przyjaciółmi, delektując się wiosenną aurą i wspólnym świętowaniem. W programie pikniku znalazły się: strefa edukacji i eksperymentu, zabawy sportowe, zajęcia plastyczne, zabawy z bańkami, malowanie twarzy, urządzenia pneumatyczne dla dzieci, konkursy z nagrodami, wystawa plenerowa, prezentacje beneficjentów funduszy unijnych z Elbląga, a także punkt informacyjny Funduszy Europejskich. Podczas rodzinnego pikniku na scenie zaprezentują się: zespół Diamenty i Patrycja Lipińska z muzyczno-balonowym show. Przewidziany jest także występ aktorów z Teatru im. Aleksandra Sewruka. Całość uwieńczy koncerty: Aleksandry Szwed piosenkarki wykonującej covery, znanej m.in. z programu Twoja Twarz Brzmi Znajomo. Gwiazdą wieczoru będzie zespół Big Day, znany z hitu, który śpiewała cała Polska, czyli „W dzień gorącego lata”.

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej to nie tylko powód do dumy, ale także ogromna szansa rozwoju dla naszego kraju. Dzięki funduszom europejskim możemy realizować liczne projekty infrastrukturalne, edukacyjne i kulturalne, które znacząco wpływają na poprawę jakości życia mieszkańców. Fundusze te przyczyniają się do modernizacji miast, wspierania przedsiębiorczości oraz rozwoju nowych technologii, co sprawia, że Polska staje się coraz bardziej nowoczesnym i konkurencyjnym państwem na arenie międzynarodowej.

Do zobaczenia w centrum Elbląga na Placu Kazimierza Jagiellończyka już 24 maja w godz. od 14:00 do 20:30 – świętujmy razem 20 lat Polski w Unii Europejskiej!

**CO: DEATH METAL FOREVER TOUR 2024:
TRAUMA, I.N.C., ROPIEŃ
GDZIE: KLUB MJAZZGA
KIEDY: 24 MAJA**

Ubiegły rok był dla nas intensywny, ze względu na obchody jubileuszu 35 lecia działalności Traumi i trasy "35th Anniversary Tour 2023" z którą zawitaliśmy do 22 miast. Trochę odpoczęliśmy już od scenicznych obrotów, więc czas powrócić na koncertowy szlak. W związku z tym przygotowaliśmy dla Was kilka sztuk pod szyldem „Death Metal Forever Tour 2024” i zamierzamy pokreślić się traumobusem po kraju propagując nasz ukończony death metal. Oczywiście o wszystkich poczynaniach będziecie informowali na bieżąco w mediach społecznościowych, więc zachowajcie czujność. Zapraszamy serdecznie na TRAUMATyczne misteria w 2024 roku.

Stay Traumatized!

Tegoroczną objazdówkę, zaczynamy od Elbląga, w którym przed laty całe to TRAUMATyczne szaleństwo się zaczęło. Jak zwykle zagramy w klubie Mjazzga, gdzie zawsze jest gorąco, kiedy dochodzi do erupcji Waszego niespożytego wulkanu energii. Tradycją tych rokrocznych imprez jest obecność zaproszonych gości, wartościowych zespołów, które warto naszym zdaniem usłyszeć i zobaczyć. Nie inaczej będzie i w tym roku, ponieważ zaprosiliśmy na wspólne granie dwie trójmiejskie ekipy, które prezentują zgoła odmienne muzyczne style, co urozmaici zapewne muzyczne doznania w dniu koncertu. Pierwszy z nich to ROPIEŃ, który kilka lat temu towarzyszył nam na scenie Mjazzgi, więc wicie, czego się można po nich spodziewać. Drugim zespołem jest stosunkowo świeży twór o nazwie I.N.C. (Insane Noise Creator) a w składzie sami weterani trójmiejskiej sceny metalowej. Oba zespoły są zahartowane w boju, więc możecie się nastawić na srogie manto. MJAZZGA, ul. Kowalska 1-2C, 82 – 300 Elbląg
Wejście – 18.30
Start – 19:30

**CO: XV ELBLĄSKIE DNI RECYKLINGU
GDZIE: PLAC JAGIELLOŃCZYKA
KIEDY: 25 MAJA**

W sobotę (25 maja) odbędzie się festyn „Nie marnuj, napraw, wymień”. Impreza rozpocznie się o godz. 10 i potrwa do godz. 14 na placu Jagiellończyka. Organizatorem wydarzenia jest Zakład Utylizacji Odpadów. Jego celem jest promowanie gospodarki obiegu zamkniętego oraz nauka zasad segregowania odpadów i recyklingu.

– W czasie trwania festynu, każda osoba, która posiada zbędny i działający sprzęt, będzie mogła go oddać, dając mu w ten sposób drugie życie, a w zamian otrzymując kwiatka. Przygotowaliśmy wiele atrakcji zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych – zapowiada Andrzej Lemanowicz, dyrektor ZUO.

Na młodszych czeka m.in. dmuchany plac zabaw, tatuaże z brokatu i henny, występy na scenie, pokaz iluzji magika Paulo, malowanie twarzy czy balonowe show. Nie zabraknie też warsztatów edukacyjnych.

Podczas festynu zbierane będą nakrętki, opakowania szklane, kartoniki po płynnej żywności i napojach, zużyte baterie, makulatura, puszki aluminiowe, opakowania z tworzyw sztucznych oraz sprzęt elektroniczny i elektryczny. Za przyniesione odpady mieszkańcy otrzymają punkty. – Punkty są przyznawane za kilogramy lub za sztukę – zaznacza Joanna Radziuk, kierownik działu ochrony środowiska. – Punkty wymienia się na nagrody w postaci rośliny ozdobnej, wiaderka na bioodpady lub na nowość w tym roku, czyli na drzewko owocowe.

– Zapraszamy każdą osobę z Elbląga i okolic na przyjęcie na festyn, po to, by zobaczyć, jak można postępować z odpadami, wciąż się uczyć o segregacji i recyklingu, bo jest to bardzo ważne – dodaje dyrektor ZUO.

**CO: DZIEŃ MAMY Z BIBLIOTEKĄ ELBLĄSKĄ
GDZIE: BIBLIOTEKA ELBLĄSKA
KIEDY: 25 MAJA**

Zapraszamy dzieci wraz z opiekunami na zajęcia związane ze zbliżającym się Dniem Matki, podczas których będzie można przygotować upominki z okazji tego pięknego święta albo celebrować ten dzień na wspólnej zabawie mamy i dziecka podczas warsztatów inspirowanych niezwykle ciekawymi historiami.

25 maja (sobota), godz. 12:00, filia biblioteczna Cyberiada, ul. Hetmańska 16 – Jak mama została Indianką: zajęcia dla dzieci 5+ wraz z opiekunem (obowiązują zapisy: tel. 55 611 00 66). Zajęcia będą inspirowane książką „Jak mama została Indianką” autorstwa Ulfa Starka z przepięknymi ilustracjami Matiego Leppa. Radosna, spontaniczna i uśmiechnięta, taka jest MAMA! Co się wydarzy, jeśli Mama przypomni sobie o swojej prawdziwej naturze? Co Mama lubiła robić zanim zajęła się codziennymi obowiązkami? Poprzez historię z książki Ulfa Starka przypominamy sobie, że nie ma nic cenniejszego niż wspólnie spędzony czas. Na zajęciach poczytamy, opowiemy sobie własne historie i zrobimy pióropusze jak na prawdziwych Indian przystało – zaprasza Julita Kozłowska z Cyberiady.

25 maja (sobota), godz. 12:00, Biblioteka Młodego Czytelnika Bulaj, ul. Zamkowa 1 – Dzień Mamy z Krainą Buka dla dzieci w wieku 3-6 lat wraz z opiekunami. Podczas spotkania będzie można pobawić się klockami przyrodniczymi oraz wykonać kartkę dla mamy – zapowiadają organizatorzy: Bulaj wraz z Parkiem Krajobrazowym Wysoczyzny Elbląskiej.

**CO: OGÓLNOPOLSKIE KONFRONTACJE TANECZNE
GDZIE: CENTRUM SPOTKAŃ EUROPEJSKICH „ŚWIATOWID”
KIEDY: 25 MAJA**

To już 23.edycja Ogólnopolskich Konfrontacji Tanecznych, imprezy która co roku wzbudza wiele emocji i ciągle cieszy się ogrom-

nym zainteresowaniem ze strony uczestników i publiczności. Podczas Konfrontacji uczestnicy konkurują będą w kategoriach: hip-hop, disco-dance, taniec klasyczny, inne formy tańca oraz art dance czyli: taniec współczesny, modern. W turnieju, oprócz solistów, udział wziąć mogą duety, formacje i mini-formacje. Tancerze prezentować się będą w czterech kategoriach wiekowych: do 8 lat, 9-11 lat, 12-15 lat i pow. 15 lat. 25 maja /sobota/ – start godz. 9.30! Sala sportowo-widowiskowa w CSE Światowid w Elblągu, pl. Jagiellończyka 1.

**CO: CUDZE CHWALICIE, SWEGO NIE ZNACIE
– RAJD ROWEROWY
GDZIE: PLAC ZABAW WE WŁADYSŁAWOWIE
KIEDY: 25 MAJA**

Zapraszamy 25 maja 2024 r. sympatyków rodzinnej turystyki rowerowej, zakochanych w żuławskim krajobrazie i historii dawnego Ellerwaldu na krótki rodzinny rajd rowerowy w gminie Elbląg. Zachęcamy szczególnie mieszkańców sołectw: Adamowo, Adamowo Osiedle, Helenowo, Janowo, Kazimierzowo, Władystawowo do poznawania najbliższej okolicy z siodełka roweru. Wydarzenie, organizowane przez WMBP w Elblągu, dzięki wsparciu finansowemu Fundacji ORLEN i Wójta Gminy Elbląg jest częścią projektu „Książka dobra jak chleb”. Startujemy o godz. 15.00 z placu zabaw we wsi Władystawowo. Rajd drogami gminnymi będzie miał długość 15 km, potrwa ok. 2 godziny a poprowadzi go przewodnik po Żuławach Benita Kończak. O godz. 17.00 przewidujemy powitanie rowerzystów i mieszkańców gminy tradycyjną kartoflanką, wspólne ognisko integracyjne z sołtysami, pieczenie kiełbasek, zajęcia animacyjne oraz gry plenerowe dla młodszych i starszych uczestników wydarzenia. Partnerzy projektu „Książka dobra jak chleb” zadbają, by nie zabrakło młodziego co nieco, drewna na ognisko i ciekawych zmagani na świeżym powietrzu. Tradycyjnie: szusowanie po trawie, rzut podkową, rurki konstrukcyjne oraz quizy wiedzy o osobliwościach między rzeką Elbłąg a Nogatem. Uczestnicy wydarzenia będą mieli okazję obejrzeć budowę świetlicy we Władystawowie, przyszłego miejsca animacji, rekreacji i edukacji mieszkańców wsi. Imprezę plenerową zakończymy o godz. 18.00 wręczeniem nagród najwytrwalszym czytelnikom 6 sołectw, uczestniczącym w projekcie. Zawitajcie do Władystawowa w sobotę 25 maja 2024 roku, które tego dnia będzie wioską otwartą na książkę, tradycję, rowerzystów i gości!!! Uwaga! – dzieci chcące wziąć udział w wycieczce rowerowej muszą być w asyście osoby dorosłej (opiekun/rodzic).

CO: MAN IN THE BOX – TRIBUTE TO GRUNGE
GDZIE: KLUB MIAZZGA
KIEDY: 25 MAJA, GODZ. 20:00
Man in the BOX jest pierwszym w Polsce zespołem grającym show muzyczny pod tytułem Tribute to grunge. Koncerty man in the BOX charakteryzują się perfekcyjnym wykonaniem muzycznym, kipiącą ze sceny energią oraz pełną pasją publicznością, chcąc spędzić wieczór przy muzyce swojej młodości. Man in the Box gra największe hity takich zespołów jak Nirvana, Pearl Jam, Soundgarden, oraz Alice in Chains, powstałe na początku lat 90-tych poprzedniego wieku w Seattle, pragną wskrzesić ówczesnego ducha alternatywnego rocka.

CO: ELBLĄG NADAJE TON - FESTYN INTEGRACYJNO-ARTYSTYCZNY NA STARÓWCE
GDZIE: STARÓWKA, OKOLICE RATUSZA STAROMIEJSKIEGO
KIEDY: 26 MAJA
Zwienięciem całego Tygodnia Osób Niepełnosprawnych będzie uroczysty festyn przed Ratuszem Staromiejskim, który odbędzie się w niedzielę 26 maja w godzinach 13:00 – 17:00. Wstęp wolny. Na scenie zaprezentują się dzieci i młodzież z elbląskich przedszkoli i placówek oświatowych, jak również osoby z niepełnosprawnościami oraz seniorzy. Na zakończenie przed wszystkimi zgromadzonymi wystąpi młodzież ze Studia Artystycznego Katarzyny Panicz Szalone Małolaty a tuż po nich, zwycięzcy ósmej edycji programu The Voice of Poland, Marta Gałuszewska.
W tym dniu, na specjalnie przygotowanych do tego stoiskach, będzie również okazja do zapoznania się z ofertą jaką dysponują dla osób z niepełnosprawnościami placówki i instytucje działające Elblągu na rzecz ich i ich rodzin oraz opiekunów.

CO: POKAZ FILMU „JUTRO BĘDZIE NASZE” + KONKURS HAPPY SEATS DLA MAM
GDZIE: KINO ŚWIATOWID
KIEDY: 26 MAJA
Zapraszamy na wyjątkowy seans z okazji Dnia Mamy! Kino Światowid przygotowało wyjątkowy seans i ciekawy konkurs! Zapewniamy niezapomnianą rozrywkę dla wszystkich mam i ich rodzin! Przyjdźcie do Kina Światowid dnia 26 maja o godzinie 18:00, aby celebrować tę wyjątkową okazję. Czekają Was emocjonujący film oraz konkurs niespodzianka - happy seats! Niech ten dzień będzie pełen uśmiechu i magicznych chwil spędzonych razem. Zapraszamy serdecznie!
Data: 26.05.2024, godz. 18:00
Pokaz filmu „Jutro będzie nasze” + konkurs happy seats dla mam :)

REKLAMA

WÓJT GMINY BRANIEWO
podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Braniewo, zgodnie z zarządzeniem nr 5/IX/2024 Wójta Gminy Braniewo z dnia 20.05.2024 r., wywieszono na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Szczegółowe informacje można uzyskać pod nr. tel. (55) 644 03 00.

9024se2r-a-M

Delia urabia sobie ręce po łokcie, a w zamian dostaje tylko kolejne razy, pretensje i fochy. Jest również przekonana, że szykującą się do zamążpójścia córkę czeka podobny los. Jednak pewnego dnia przychodzi do niej list, który prowokuje ją do buntu i skłania do zaskakujących czynów, których nikt się nie spodziewa po gospodyni domowej. „Jutro będzie nasze” emanuje duchem zmiany, wiarą w siłę kobiet i kobiecą solidarność. Jest też odą na cześć pięknych, acz burzliwych relacji matek z córkami.
Komediadramat, Włochy, 118 min.

CO: II ELBLĄSKI FESTIWAL ORGANOWY
GDZIE: KATEDRA ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA W ELBLĄGU
KIEDY: 26 MAJA
Elbląskie Towarzystwo Kulturalne, Parafia pw. św. Wojciecha w Elblągu, Parafia katedralna pw. św. Mikołaja w Elblągu oraz Fundacja Beaty i Marka Górskich „Dialog, Rozwój i Miłosierdzie” mają zaszczyt zaprosić na II Elbląski Festiwal Organowy. Program festiwalu:
26.05 – Małgorzata Trzaskalik-Wyrwa (Warszawa) – organy Kościół pw. św. Mikołaja, ul. Mostowa 18, Elbląg
Wstęp na wszystkie koncerty jest bezpłatny. Zapraszamy na godzinę 19:00.

tworzy wspomnienia pełne mądrości i bliskości z dorosłymi dziećmi. „Kto się boi Virginii Woolf?” jest klasyką gatunku,

REKLAMA

WÓJT GMINY BRANIEWO
podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Braniewo, zgodnie z zarządzeniem nr 6/IX/2024 Wójta Gminy Braniewo z dnia 20.05.2024 r., wywieszono na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Szczegółowe informacje można uzyskać pod nr. tel. (55) 644 03 00.

9124se2r-a-M

BURMISTRZ MIASTA BRANIEWA
informuje, że w siedzibie Urzędu Miasta Braniewa, ul. Kościuszki 111, oraz na stronie www.bip.braniewo.pl, na okres 21 dni zostało zamieszczone Zarządzenie Burmistrza Miasta Braniewa nr 68/2024 z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości gruntowej przeznaczonej do sprzedaży w drodze bezprzetargowej.

9224se2r-a-M

OGŁOSZENIA DROBNE

TURYSTYKA
WCZASY DLA SENIORA
Stegna - 8 dni - maj od 1099zł/os.,
czerwiec od 1399zł/os.,
lipiec od 1349zł/os.,
sierpień od 1349zł/os.,
wrzesień od 1199zł/os.,
(55) 247-60-30, 534-244-044.
www.owcubex.pl, (55) 247-83-47. WWW.WCZASY-SENIOR.PL

ZDROWIE I URODA
GINEKOLOG, 790310034.
NIERUCHOMOŚCI
sprzedam
WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL
503-103-703

DZIENNIK ELBLĄSKI
reklama
055 236-18-02

ROLNICTWO
zwierzęta hodowlane
KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

dramatem granym i uwielbianym na całym świecie. To sztuka, która konfrontuje ponadczasowy temat ze współczesnością. Na scenie zderzenie młodości i energii (Patrycja Bukowczan, gościnnie Barbara Liberek – m.in. „Krakowskie potwory”, „Jak zostałem gangsterem. Historia prawdziwa”, Filip Warot, Dominik Bloch) z dojrzałym i wnikliwym spojrzeniem reżysera Igora Gorzkowskiego, który proponuje kameralną formę spektaklu, zakładającą niemal intymny kontakt między aktorem a widzem. „Kto się boi Virginii Woolf?” Edward Albee, tłum. Jacek Poniedziałek, reżyseria Igor Gorzkowski. Obsada: Patrycja Bukowczan, Barbara Liberek (gościnnie), Filip Warot, Dominik Bloch. Sztuka przeznaczona dla widzów 16+.
26 maja godz. 19:00

CO: KONCERT DYPLOMANTÓW AKADEMII MUZYCZNEJ W GDAŃSKU
GDZIE: RATUSZ STAROMIEJSKI W ELBLĄGU
KIEDY: 29 MAJA
Młodość i talent to cechy, które najlepiej opisują artystów majowego koncertu. W Ratuszu Staromiejskim usłyszycie Elbląską Orkiestrę Kameralną pod batutą dwójki dyplomatów Akademii Muzycznej w Gdańsku. Orkiestrę poprowadzą: Marta Misztal oraz Wojciech Kubik.
29.05.2024, środa, 18:00
Koncert dyplomatów Ratusz Staromiejski w Elblągu
Wykonawcy: Elbląska Orkiestra Kameralna, Dyplomanci Akademii Muzycznej w Gdańsku: Marta Misztal - dyrygentka, Wojciech Kubik - dyrygent.
W programie: Utwory W. A. Mozarta i J. Haydna
Bilety: Wstęp bezpłatny

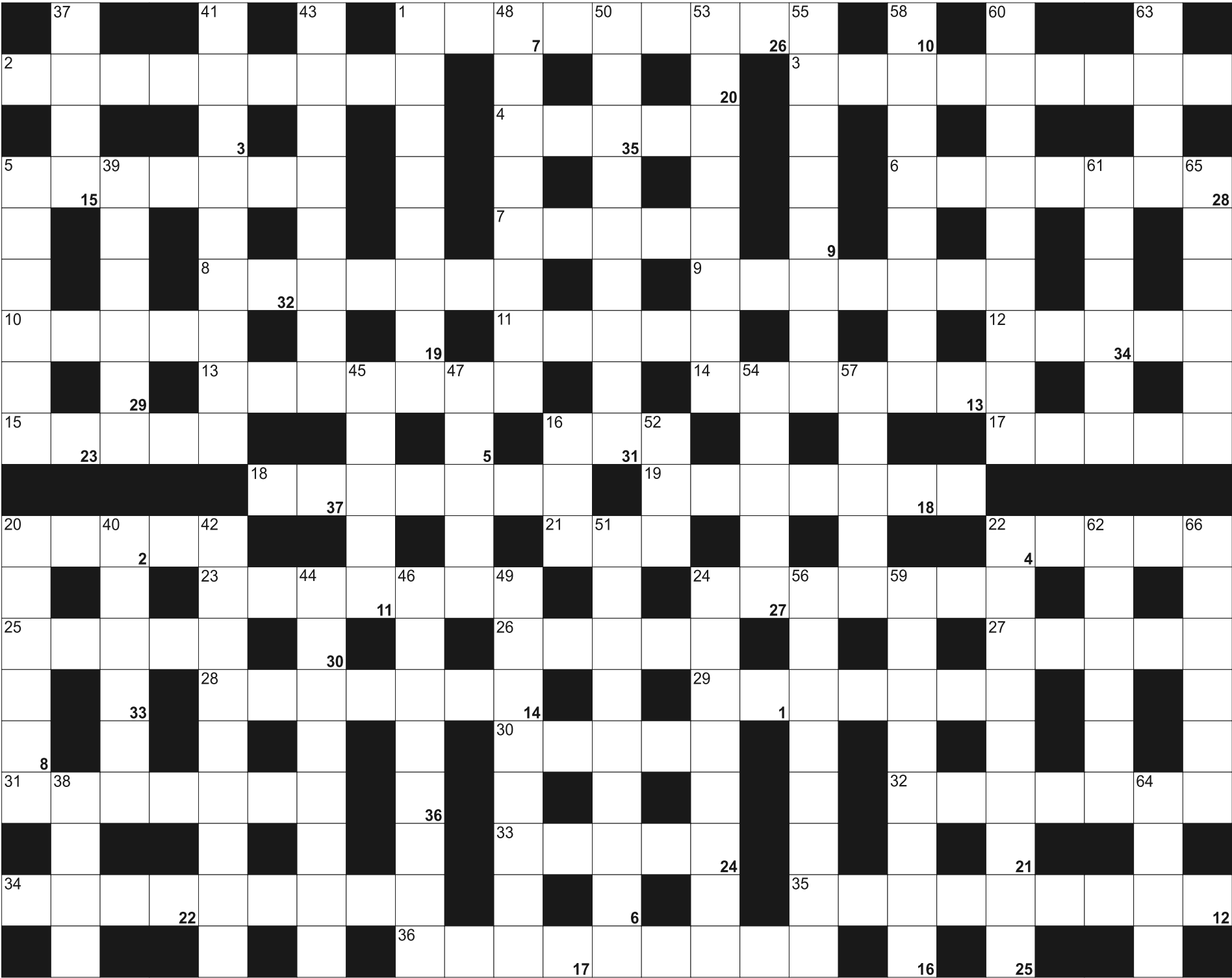
BURMISTRZ PASŁĘKA
podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Pasłęku (II piętro) wywieszono na okres 21 dni, licząc od dnia 25.05.2024 r., wykaz przeznaczonych do dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Miasta i Gminy Pasłęk.

12024se1-a-M

BURMISTRZ MIASTA BRANIEWA
informuje, że w siedzibie Urzędu Miasta Braniewa, ul. Kościuszki 111, oraz na stronie www.bip.braniewo.pl, na okres 21 dni zostało wywieszone Zarządzenie nr 70/2024 z dnia 21.05.2024 r. w sprawie sprzedaży nieruchomości w drodze bezprzetargowej na rzecz użytkownika wieczystego.

9324se2r-a-M

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 37, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3	4	5		6	7	8		9	10	11	12		13	14	15	16		17	18	19	20	21
22	23	24	25		26	27	28	29	30	31	32		33	34	35	36	37							

POZIOMO: 1) przystosowanie się do nowych warunków; 2) obszar lądu wsuwający się w morze; 3) większe od poziomek; 4) jordańskie miasto nad Zatoką Akaba; 5) zdawany przez studenta; 6) księżniczka z "Aidy" Giuseppe Verdiego; 7) siła rozpędu; 8) Nele, niemiecka pisarka "Przyjaciele po grób"; 9) wkłady wspólników do majątku spółki; 10) trzecie co do wielkości jezioro w Finlandii; 11) zaprasza na spektakle; 12) płynie przez Bamako; 13) państwo z Kijowem; 14) obszar z Grenlandią; 15) sygnał ostrzegawczy; 16) można ją uronić; 17) kursuje w wieżowcu; 18) kręcone przez lyżwiarzy; 19) sygnał drogowy; 20) na ścianach z książkami; 21) szczeliwo szklarza; 22) Po, pierwiastek chemiczny; 23) stary, zdezelowany samochód potocznie; 24) producent Raffaello i Nutelli; 25) ma stolicę w Chartumie; 26) klawisz akceptujący w komputerze; 27)

plaska gitara bez gryfu z około 50 strunami; 28) miasto w Nigerii, stolica stanu Osun; 29) gorczyca polna inaczej; 30) graniczy z Syrią i Izraelem; 31) Giza, założyciel i lider kabaretu Limo; 32) pęd do utrzymywania korzystnej opinii o sobie; 33) włoski dom mody założony we Florencji; 34) dawny członek szlachty; 35) cieśnina łącząca Morze Egejskie z morzem Marmara; 36) wyspa w Zatoce Wszystkich Świętych

PIONOWO: 1) gimnastycy wyczynowcy; 5) symfonia bohaterska w reżyserii Andrzeja Munka; 16) haust; 20) z mielonką wewnątrz; 22) dać buzi; 24) Arturo, były prezydent 37) wybija się z niego Kubacki; 38) ciastka z ubitych białek; 39) choroba występująca masowo, epidemia; 40) napędzane wiosłami; 41) glin, metal Al; 42) osoby niekompetentne, laicy w

danym temacie; 43) Konrad, długoletni kanclerz Niemiec; 44) uciekł z kraju przed wojną; 45) imię Goldfingera, wroga Jamesa Bonda; 46) nazwa francuskich kalwinistów; 47) na nim obłoki; 48) specjalista w zakresie arabistyki; 49) nauka o Bogu; 50) początkujący piłkarz; 51) wprowadzenie rurki do tchawicy; 52) nagi obraz; 53) mało ambitne dodatkowe zajęcie artystyczne; 54) płacą nimi irańczycy; 55) mieszkaniec Aten; 56) ... ulena, odmiana śliwy; 57) rodzaj broni, paralizator; 58) gwałtowne i porywiste wiatry; 59) przepędzanie byków ulicami miasta na arenę; 60) norweg i duńczyk; 61) Ronald, były prezydent USA; 62) tworzą napisy; 63) Ben, nigeryjski pisarz "Drogi bez dna"; 64) Emil, autor "Nany" i "Germinalu"; 65) S dla chemika; 66) miasto i stolica dystryktu Akuapim South w Ghanie

JAGIELLONIA WCIĄŻ NA CZELE

PIŁKA NOŻNA\\ Jagiellonia nadal prowadzi w tabeli Ekstraklasy, ale wyprzedza Śląsk jedynie lepszym bilansem meczów bezpośrednich. W ostatniej kolejce do Białegostoku przyjedzie Warta Poznań, natomiast wrocławianie zagrają w Częstochowie.

Jagiellonia z czterech ostatnich spotkań wygrała tylko jedno. W 33. kolejce niewiele brakowało, a przegrałaby w Gliwicach i straciła pierwsze miejsce w tabeli. Piast objął prowadzenie w 78. minucie, a goście z Białegostoku cenny punkt zawdzięczają Hiszpanowi Jesusowi Imazowi, który wyrównał w 90. minucie.

NA FINISZU ZDECYDOWANIE LEPIEJ SPISUJĄ SIĘ WROCŁAWIANIE, KTÓRZY ODNIEŚLI TRZECIE ZWYCIĘSTWO Z RZĘDU. WARTO ZAUWAŻYĆ, ŻE WYGRANĄ 2:0 Z RADOMIAKIEM NA ŻYWO OBEJRZAŁO PRAWIE 38 TYSIĘCY KIBICÓW! DZIEŃ PÓŹNIEJ TRENER MACIEJ KĘDZIOREK

ZOSTAŁ ODSUNIĘTY OD PROWADZENIA ZESPOŁU Z RADOMIA.

Jagiellonia i Śląsk mają po 60 punktów, a w takiej sytuacji o kolejności decyduje bilans spotkań bezpośrednich. We wrześniu wrocławianie wygrali u siebie 2:1, ale w marcu białostoczanie zrewanżowali się zwycięstwem 3:1.

Przed ostatnią kolejką w lepszej sytuacji wydają się być Jagiellonia, bo u siebie zagra z Wartą, natomiast wrocławianie zagrają w Częstochowie. Już teraz wiadomo, że mecz w Białymstoku obejrzy komplet publiczności (około 20 tysięcy), co nie dziwi, bo przecież „Jaga” jeszcze nigdy nie była mistrzem Polski.

- To są piękne momenty w życiu, ale najważniejszy mecz przed nami - po remisie w Gliwicach powie-

W Gliwicach Jagiellonia w ostatniej chwili uratowała remis i pierwsze miejsce w tabeli

dział trener Jagiellonii Adrian Siemieniec.

W 33. kolejce do sporej niespodzianki doszło w Zabrzu, bo w obecności prawie 20 tysięcy widzów walczący o podium Górnik jedynie zremisował z broniącą się przed spadkiem Puszczą. Jednak gospodarze od 19. min grali w osłabieniu (czerwona kartka dla Dani Pacheco), a siły wyrównały się dopiero w 82. min, gdy za uderzenie przeciwnika boisko musiał opuścić Thiago z Puszczy.

*** Wyniki 33. kolejki:** Górnik Zabrze - Puszcza Niepołomice 1:1 (Kaprálík 36 - Bartosz 73), Korona Kielce - Ruch Chorzów 2:0 (Dadok 42 s, Szykawa 75), Piast Gliwice - Jagiellonia Białystok 1:1 (Ameyaw 77 - Imaz 90), Stal Mielec - Pogoń Szczecin 0:0, Śląsk Wrocław - Radomiak Radom 2:0 (Macenko 31, Leiva 61), Cracovia - Raków Częstochowa 2:0 (Kallman 37, Rakoczy 55), Warta Poznań - Legia Warszawa 0:1 (Pankov 26), Widzew Łódź - Lech Poznań 1:1 (Rondić 43 k - Velde 21); poniedziałek: Zagłębie Lubin - ŁKS Łódź (19).

PO 33 KOLEJKACH		
1. Jagiellonia	60	74:45
2. Śląsk	60	48:30
3. Legia	56	49:38
4. Lech	53	46:39
5. Górnik	53	45:40
6. Raków	52	53:37
7. Pogoń	52	58:38
8. Zagłębie*	44	40:47
9. Piast	43	38:34
10. Stal	43	40:45
11. Widzew	43	42:45
12. Cracovia	39	45:44
13. Radomiak	38	40:55
14. Puszcza	37	38:49
15. Warta	37	33:40

16. Korona	35	38:43
17. Ruch	29	38:55
18. ŁKS*	21	30:71
* mecz mniej		

O PIŁCE

I LIGA\\ Wista Kraków cieszyła się niedawno ze zdobycia Pucharu Polski, ale to może być jej jedyny sukces w tym sezonie, bowiem po porażce w Katowicach „Biała Gwiazda” wypadła z czołowej szóstki, przez co może nie zagrać w barażach, których stawką jest awans do Ekstraklasy. Duży wpływ na przegraną miała czerwona kartka dla Eneko Satrusteguiego, którą zawodnik Wisły obejrzał już w 5. minucie.

*** Wyniki:** Górnik Łęczna - Stal Rzeszów 1:3 (0:1), GKS Katowice - Wista Kraków 5:2 (2:1), Zagłębie Sosnowiec - Miedź Legnica 1:2 (0:0), Resovia - Motor Lublin 1:3 (1:3), Znicz Pruszków - Wista Płock 2:1 (1:0), Polonia Warszawa - Odra Opole 1:1 (0:1), Bruk-Bet Termalica Nieciecza - GKS Tychy 6:1 (3:1), Lechia Gdańsk - Arka Gdynia; poniedziałek: Podbeskidzie Bielsko-Biała - Chrobry Głogów (18).

PO 33 KOLEJKACH		
1. Lechia*	65	57:29
2. Arka*	62	51:31

3. Katowice	59	67:35
4. Motor	53	47:41
5. Górnik	52	34:29
6. Wista P.	51	45:44

7. Tychy	51	43:46
8. Odra	50	40:32
9. Wista K.	50	62:47
10. Miedź	48	48:35
11. Stal	48	52:58
12. Znicz	42	34:42
13. Bruk-Bet	38	53:52
14. Chrobry*	36	32:49
15. Polonia	32	39:49

16. Resovia	31	37:59
17. Podbeskidzie*	23	25:56
18. Zagłębie	16	21:53
* mecz mniej		

LIGA NIEMIECKA\\ W ostatniej kolejce Bayer Leverkusen pokonał 2:1 FC Augsburg, co oznacza, że przez cały sezon nie doznał porażki. To pierwszy taki przypadek w historii Bundesligi (od 1963 roku),

Trener Xabi Alonso poprowadził Bayer Leverkusen do mistrzostwa Niemiec

a jednocześnie dopiero piąty po drugiej wojnie światowej w jednej z pięciu najsilniejszych lig w Europie. Wcześniej przez sezon „suchą stopą” przeszły trzykrotnie zespoły we Włoszech i raz w Anglii, a nie było wciąż takiego przypadku w Hiszpanii i Francji. W Italii sezon ligowy bez porażki kończyły: Perugia - 30 meczów w 1978/79 (mimo to zajęła

W innych krajach, także z bogatymi piłkarskimi tradycjami, zdarza się to częściej. W tym stuleciu w Serbii pięciokrotnie doszło do takiej sytuacji, ostatnio przed rokiem, kiedy Crvena Zvezda Belgrad nie doznała porażki w 37 potyczkach, a po dwa razy w Portugalii, Czechach, Grecji czy Szkocji. Tytuł mistrzowski w Niemczech Bayer zapewnił sobie już wcześniej, a rozgrywki ligowe zakończył z bilansem 28 zwycięstw i sześciu remisów. Piłkarzom z Leverkusen nie udało się jednak pobić innego rekordu - w liczbie punktów w jednym sezonie Bundesligi. Najlepszy pod tym względem pozostaje Bayern Monachium, który w edycji 2012/13 uzyskał 91, czyli o jeden więcej niż „Aptekarze” w zakończonych w sobotę rozgrywkach. Bayer nie przegrał już w 51 meczach z rzędu, ale ta znakomita passa jeszcze może zostać wydłużona, bo w środę podopieczni hiszpańskiego trenera Xabiego Alonso zagra-

ją z Atalantą Bergamo w finale Ligi Europy w Dublinie, a trzy dni później z drugoligowym FC Kaiserslautern zmierzą się w finale Pucharu Niemiec. Zdecydowanie gorsza atmosfera panuje w Monachium, bowiem broniący tytułu Bayern zakończył fatalny sezon w przytupem, ponieważ na wyjeździe prowadził 2:0 z Hoffenheim, po czym stracił cztery bramki z rzędu, przez co spadł na trzecie miejsce w tabeli! Anglik Harry Kane z Bayernu został królem strzelców z 36 golami, ale zabrakło mu pięciu trafień, aby wyrównać rekord Roberta Lewandowskiego sprzed trzech lat. Z elitą pożegnali się FC Koeln i SV Darmstadt.

LIGA ANGIELSKA\\ Manchester City w mistrzowskiej koronie! W ostatnim meczu The Citizens wygrali 3:1 z West Hamem. Drugie miejsce zajęł Arsenal, który pokonał 2:1 Everton.

MAMY OLIMPIJSKI AWANS W KOSZYKÓWCE 3X3

KOSZYKÓWKA Reprezentacja Polski koszykarzy w odmianie 3x3 wywalczyła prawo startu w tegorocznych igrzyskach olimpijskich. W meczu o trzecie miejsce turnieju kwalifikacyjnego w Debreczynie Biało-Czerwoni pokonali po dogrywce Mongolię 22:20.

Decydujący rzut – za dwa punkty – trafił Przemysław Zamojski. Polacy wystąpili w tej odmianie koszykówki także w Tokio w 2021 roku, kiedy dyscyplina zadebiutowała w olimpijskim programie, i zajęli wówczas siódme miejsce wśród ośmiu drużyn.

Spotkanie z Mongolami, które było konsekwencją porażki w półfinale z Litwinami (15:21), było niezwykle zacięte, mimo że rywale grali osłabieni brakiem kontuzjowanego zawodnika.

Biało-Czerwoni prowadzili na początku 2:1, ale w kolejnych minutach to Mongolia miała przewagę i wygrywała 9:5, 10:8, a nawet 15:9. Największą w tym zasługą Długuuna Enkhbata, który trafił pięć razy z dystansu, czyli za dwa punkty.

Polacy od stanu 13:17 doprowadzili do punktowej

przewagi 18:17 po akcjach i rzutach wolnych Michała Sokołowskiego, czołowego zawodnika kadry koszykarzy w klasycznej odmianie.

Rywale z Azji odzyskali prowadzenie (20:19), gdy do końca meczu pozostawiało 18,6 s i to Biało-Czerwoni musieli zdobyć punkty, by zachować nadzieję na występ w Paryżu. Trafił Sokołowski i potrzebna była dogrywka.

W niej już w pierwszej akcji kluczowy rzut, mimo bliskiej obecności obrońcy, wykonał najbardziej doświadczony w polskim zespole olimpijczyk z Tokio Przemysław Zamojski i Polacy mogli wzniesić ręce do góry w geście triumfu.

Punkty w tym spotkaniu dla drużyny trenera Piotra Renkiela zdobyli: Zamojski 10, Sokołowski 6, Adrian Bogucki 4 i Filip Matczak 2.

Rzut Przemysława Zamojskiego zadecydował o awansie na olimpiadę

W Debreczynie awans olimpijski wywalczyli, oprócz Polaków, zwycięzcy półfinałów, czyli Litwi-

ni i Francuzi po wygranej z Mongolią 21:20.

Wśród koszykarek bilety do Paryża zapewniły sobie

Hiszpanki po tym, jak pokonały w półfinale Kanadę 19:18, oraz Niemki, które zwyciężyły Węgierki 19:17.

W meczu o trzecie miejsce Kanada pokonała gospodarza turnieju – Węgry 21:10.

Zarówno z Niemkami (w grupie), jak i Hiszpankami (w ćwierćfinale) przegrały polskie koszykarki.

Na podstawie światowego rankingu kwalifikację na turniej olimpijski uzyskały wcześniej: wśród kobiet – Chiny, Francja i USA, a u mężczyzn – Serbia, USA i Chiny.

Z kolei po dwie drużyny wywalczyły awans w wcześniejszych turniejach kwalifikacyjnych. To Azerki, które w finale w Hongkongu pokonały po dogrywce Polki 18:17, oraz Australijki z turnieju w japońskim mieście Utosonomiya, a także koszykarze Łotwy, najlepsi w olimpijskim debiucie 3x3 w Tokio, i Holendrzy.

ŹRÓDŁO: PAP

PROMOCJA

MAGAZYN TURYSTYCZNY

Świat — Polska — Warmia & Mazury

DLA MIŁOŚNIKÓW PODRÓŻY

NOWE WYDANIE

WZMAG SPRZEDAŻY

Magazyn można zakupić w salonikach prasowych, salonach Empik, na dworcach i lotniskach, a także online przez strony internetowe **kupgazete.pl** i **e-kiosk.pl**
Reklama i prenumerata – **509 712 242**

MAŁY KRÓLIK ROZMONTOWAŁ POTĘŻNEGO KRÓLA CYGANÓW

BOKS\\ Oleksandr Usyk pokonał Tysona Fury'ego przez niejednogłośną decyzję sędziów, zdobywając tytuł niekwestionowanego mistrza świata w wadze ciężkiej – pierwszego od 25 lat. Pojedynek, który odbył się w saudyjskim Rijadzie (18 maja), przyniósł emocje i dramatyzm godne starcia gigantów.

Kiedy dwaj królowie ringu spotykają się w walce, bokserki świat zamiera. Tak właśnie było w przypadku starcia Tysona Fury'ego i Aleksandra Usyka. Uznawani obecnie za najlepszych w swoim fachu wojownicy zmierzyli się w sobotnią noc (18 maja) w rzydzkim ringu (Kingdom Arena). Starcie obu hegemonów było walką wieczoru gali, jaka odbyła się w stolicy Arabii Saudyjskiej, ale przede wszystkim bitwą, która miała wyłonić właściciela wszystkich najcenniejszych pasów, tym samym niekwestionowanego mistrza świata wagi ciężkiej (WBC, WBO, WBA, IBF, IBO, pas magazynu „The Ring”). Ostatnim był Lennox Lewis, który sięgnął po wszystkie tytuły (WBC, WBA, IBO, IBF) w październiku 1999 r., pokonując Evandera Holyfielda.

KRÓLIK VS KRÓL CYGANÓW

Miłośnicy szermierki na pięści odbierali ten pojedynek jak zwiastowanie mesjasza, którego wyłoni długo wyczekiwana bitwa i który odnowi oblicze boksu. Jak pokazał czas, starcie Tysona Fury'ego z Aleksandrem Usykiem z pewnością dostarczyło niezapomnianych emocji i zapisało się w annałach jako jeden z największych i najważniejszych pojedynków ostatniego ćwierćwiecza. W Rijadzie bokserki świat przywitał nowego niekwestionowanego mistrza szermierki na pięści. Walka Fury'ego z Usykiem była starciem dwóch odmiennych stylów i charakterów. Fury, ze swoją ogromną posturą i zasięgiem, to mistrz wutrymowaniu dystansu i zonglowaniu tempem walki. Jego umiejętność adaptacji i wykorzystania każdej słabości przeciwnika sprawia, że

jest nieprzewidywalny, stąd szalenie niebezpieczny, do tego w trylogii z Deontayem Wilderem pokazał niezmordowaną wolę walki. Barwny i charyzmatyczny Król Cyganów nieustannie elektryzuje bokserkich fanów zarówno osobowością, jak i umiejętnościami stricte bokserskimi.

Usyk z kolei jest technicznym geniuszem, który potrafi przekształcić każdy pojedynek w taktyczny majstersztyk. Jego ringowa zwinność, precyzja ciosów i niezmordowana kondycja nie raz sprawiły, że nawet najlepiej zaplanowane strategie rywali przewracały się w ringu jak domek z kart. W ringu Ukrainiec zamienia się w wytrawnego drapieżnika i niczym wilk, zaszczuwa swoje ofiary, doprowadzając je do frustracji, po czym „rozbiiera” genialną techniką.

Ukrainiec przystępował do tej walki jako nieznający goryczy porażki mistrz IBF, WBA (Super), IBO i WBO. Był także posiadaczem pasa magazynu „The Ring”. Tyson „Król Cyganów” Fury mógł pochwalić się pasem mistrza WBC, najbardziej prestiżowej bokserkiej federacji, do tego – podobnie jak Usyk – chlubił się brakiem porażki na zawodowych ringach.

KRÓL MOŻE BYĆ TYLKO JEDEN

Walka rozpoczęła się w dynamicznym napięciu, z Usykiem próbującym wykorzystać swoją szybkość i technikę, aby unikać ewentualnych potężnych ciosów Fury'ego. Brytyjczyk, mający przewagę wagi i zasięgu ramion, starał się narzucić swoje warunki gry, ale Ukrainiec skutecznie manewrował po ringu, utrzymując dystans i punktując rywala. Druga

Czy dojdzie do rewanżowej walki?

i trzecia runda – pomimo tego, że Usyk nadal był bardziej ofensywnie usposobionym zawodnikiem – były już bardziej wyrównane.

Od czwartego starcia Król Cyganów zaczął wyraźnie łapać pasujący mu rytm walki, co zaznaczył ładnymi ciosami podbródkowymi. W kolejnej rundzie Fury sam przystąpił do wyraźnego ataku i skutecznie polował na korpus rywala, do tego w następnej dołożył ciosy na twarz Ukrainca. Zmiana faworyta pojedynku nadeszła w siódmej rundzie. O ile Król Cyganów zaczął ją wyśmienicie, to w jej trakcie przewagi zaczął nabierać wyrachowany Usyk, co zaznaczył kilkoma celnymi ciosami na twarz Brytyjczyka. Co istotne, piątą, szóstą i siódmą rundę wszyscy sędziowie punktowali na korzyść Fury'ego.

Pojedynek hegemonów boksu nabrał rumieńców

w ósmym starciu, kiedy to Ukrainiec skutecznie trafił w nos i prawe oko rywala. Fury zaczął krwawić, co w następnej rundzie być może zadecydowało o tym, że Usyk – niczym raso- wy drapieżnik – poszedł za ciosem. W dziewiątym starciu przypuścił serię aż 14 ciosów, na które Fury nie znalazł odpowiedzi innej niż chwianie się na nogach, by w końcu ulec nawale Usyka i osunąć się na ringowe liny, które wyratowały go przed upadkiem. Podobnie jak sędzia ringowy Mark Nelson, który osunięcie się Fury'ego uznał za nokdaun i zastosował liczenie do ośmiu na stojąco, dając Królowi Cyganów czas na dotrwanie do kończącej rundę gongu. Ten wybrzmiał chwilę później.

Co ciekawe, w dziesiątej rundzie dominujący już Usyk nieco spuścił z tonu, co rywalowi dało czas na błyskawiczną regenera-

cję. Nie zamierzał jednak oddawać mu pola i rezygnować z ofensywy, co zaznaczył kilkoma lewymi sierpami. Wszystkie rundy od ósmej do dziesiątej sędziowie punktowali na korzyść Usyka. Jednak już w jedenastej odnowiony Król Cyganów stawiał mocny opór przeciwnikowi, decydując się na solidne ataki, co najbardziej zaznaczył w finalnej – dwunastej – rundzie, trafiając kilka razy z prawej ręki, dzięki czemu na kartach sędziowskich wygrał dwa ostatnie starcia. I to właśnie oni wyłonili nowego niekwestionowanego mistrza wagi ciężkiej w boksie – zwycięstwo przyznali Oleksandrowi Usykowi przez niejednogłośną decyzję. Sędzia Manuel Oliver Palermo punktował walkę 115-112 dla Usyka, Craig Metcalfe 114-113 dla Fury'ego, a Mike Fitzgerald 114-113 dla Usyka.

WYGRAŁ BOKS

Zwycięstwo Ukrainca to nie tylko jego osobisty triumf, ale przede wszystkim historyczne osiągnięcie w boksie. Tym samym Oleksandr Usyk został pierwszym pięściarzem od czasu Lennox'a Lewisa, który zdobył wszystkie główne tytuły w wadze ciężkiej, cementując swoje miejsce w historii sportu. Jego droga na szczyt, pełna poświęceń i wyzwań, z pewnością może być inspiracją dla wielu młodych sportowców na całym świecie.

Sobotnie starcie w Rijadzie było świetną walką dwóch kapitalnych pięściarzy i to Usyk zasłużył tamtej nocy na lepszym – dał z siebie wszystko. Fury zdecydowanie może mieć niedosyt, że nie ruszył mocniej na rywala. Zapewne podobnie jak Joshua, obawiał się, że wówczas Ukrainiec znalazłby jakąś dziurę i być może zafundował Królowi Cyganów podręcznikowe KO / TKO. I jak pokazały wydarzenia z ringu w Rijadzie, były to zasłużone obawy.

Walka Usyka z Furym była nie tylko pokazem umiejętności bokserkich na najwyższym poziomie, ale także dowodem, że boks jest de facto bardzo szlachetnym sportem. O ile atmosfera przed pojedynkiem była budowana na thrash talku w wydaniu Fury'ego to bezpośrednio po walce, jeszcze w ringu, obaj panowie pogratulowali sobie świetnego pojedynku i powiedzieli, że modlili się każdego dnia za rywala. Niby detal (i nie chodzi stricte o wiarę), ale dobitnie udowadniający, że stanęli naprzeciw siebie dwaj geniusze boksu, którzy w pełni się szanują i rozpoznają w sobie nawzajem godnych rywali.

MACIEJ CHROŚCIELEWSKI

METROPOLIA WARSZAWSKA • MAZOWSZE

wawa.info

CODZIENNIE NAJNOWSZE WIADOMOŚCI

